

342309

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 3-వ తేది మంగళవారము
MADRAS, TUESDAY, 3rd DECEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస శుద్ధ ద్వితీయ

సంచిక ౨౦౨
No. 202

గొప్పగొప్ప వారిచే
పేలకుపేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పల మాన్పను. నాలుపుపొట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బొటాకులు భేదించును.
నాలుపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే వెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నండివివంటిది
పంచభూష చిట్ చూచి గొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా నీపా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట నుభ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 రెంబులెట్టిసిగ్గి, ముద్రాను
జేక
109, ఫ్రెరిరోడ్డు, భోట్ట, బొంబాయి.

స్వామి ప్రమానంద గారు వ్రాసిన వశీకరణ తంత్రము

ఈ నవశతాబ్దగ్రంథమును తమిళమున వ్రాసినది చదివి లాభమును పొందుడు. ఇందు, కొరిసెపిలను పెండ్లియా
డుట, భార్యప్రేమను భరపొందుట, ప్రేమభివృద్ధి, స్త్రీసమాజమున గౌరవముపొందుట, స్త్రీ పురుషుని లోపములను
దిద్దుట, పోగొట్టుకొనిన మిత్రస్నేహమును మరల చేపట్టుట, సోమరిపిల్లలకు చదువుదనము పుట్టించుట, పెండ్లికిముం
దుగ పెండ్లిమాతురి ప్రేమను సంపాదించుట, ప్రేమములేని పెండ్లిని ప్రీతికరముగ జేయుట, పురుషుని వశీకరించుట,
స్త్రీని వశ్యముచేయుట, విరోధులైన బంధువులప్రీతిని సంపాదించుట, అధికారి యనుగ్రహమును సంపాదించుట, నేత
నాయకుడగుట, స్త్రీపురుష భేదములు, మానవశక్యము, జీవజంతువుల వశ్యము, ఉచ్చాటన, ఆకర్షణ, మోహన, ప్రం
భన, విద్యేష్టగా, వారణ, కాంతిప్రయోగములు మొదలగు 100 విషయములు సులభమైనవిగా వ్రాసివేసిరి. ఆంధ్రరష
సుప్రయోగమైన యాయుర్వేదగ్రంథము నింతవర కెవరైనా తెలుసుభావమును వ్రాయలేదని భార్యయితో చెప్పు
చున్నాడు. ఎన్నియో మర్కయము! అన్నియు రహస్యములు!! మర్కయములు - రహస్యములు-వశీకరణములు-చదువ
చదువ చూడచూడ అత్యద్భుతములు!!! ఈ గ్రంథమును ఎప్పుడెప్పుడు బంశాదు మర్యాదకలవనుటయం దతిశ
యోక్తి లేదు.
పైన వివరింపడిన విషయము ల్లిందు లేవని నిరూపించుకొని ఈ పుస్తకమునకు ముద్రించిన వెలను మీకు తిప్పివే
యనుచు. ఇంతిన్న వెక్కుడుగ నీగ్రంథముయొక్క మహత్వమునుగూర్చి వేరేమి చెప్పవచ్చును? ఈ యుర్వేద
గ్రంథరాజమును సకలజనులు చదువుటకుగాను దేవురచిన మిక్కిలి తక్కువ
వెల రూ. 2-0-0 తపాలుచార్జి 0-6-0 అకాలు.
ఎం. ఎస్. రాములు అండు కంపెనీ, పుస్తకవ్యాపారులు, రాయపురం, మదరాసు.
M. S. RAMULU & Co., Booksellers & Publishers, Rayapuram, Madras.

8-12-1929 తేది ఆదివారము రోజున
ఆనందీయండు
సాంవత్సరిక వనభోజనము
యేర్పాటు చేయబడినది
ప్రవేశ రుసుము:—రూ 5, 4, ఆ 8.
వివరములు ఈదిగువ లాభమునకు వ్రాయవలెను—
డాక్టరు ఆ. అప్పియ్యలె, బి.పి. ఎం.వి. & సి. ఎమ్.
ప్రెసిడెంటు, భారతయువక్ సంఘం,
43 హాన్స్ రోడ్, మాయిరొడ్ పోస్టు, మద్రాసు.
వల్లెటూరు గ్రంథమండలి,
రాజమండ్రి
అద్వితీయమును వారితొమ్మిదిగ్రంథములు వెలువరుచును.
సంవత్సరం అంక పాస్త్రవలో ౧౯౩౦-౩౧ ఇదివరలో వెలువ
డించిన వివరముల పాస్త్రవలో, 0-10-0 వరకూగూడ యూన్సి
లెట్టిబాదు 10 వేలరూపాయలకు 10 ఇతర పుస్తక
ములుగూడ కలవు. తెలుగున కొరతగాని దొరుకుదును.
ముద్రాగెంటి బిగ్గన్న శాస్త్రి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాటిలి, మధుర.
గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుచున్నాం "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.
అన్ని రకములలోను పక్కా-రంగులు సలిసుగా చిక్కును.
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు. మా రంగునూలు వివా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.
120
శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ప్రకటన
'బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక'
800 పుటలు. వెల 5-0-0
ప్రముఖపాఠశాలయ
బ్రలి కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము
ఇప్పుడని చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభాష వర్ధిల్లించుగోరువారికిని విద్యార్థికి పాఠము.
జదువు విద్యార్థులకును నిది సత్వంతోపయోగము. ఈవిత్తియ
ముద్రణయం దనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి.
గ్రంథము కొనుగోరుక త్వరచేయుడు.
నిలాసము:—
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యి.సి.
ఆసిస్టెంటు టీచరు, బోట్లపూర్వూలు, కొత్తూరు

ద్రవ్య శాస్త్రము

ప్రాశస్త్యము శివరామ్, దివానాబాద్ దుర్గము కంకటా-
నలంపంతులు, వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు పంతులు, ప్రా-
శస్త్ర వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యల్,
సి. మొదలగు అర్హతాత్మక వైద్యులు, లోకజ్ఞానసర్వీణు లగువారి
చున ఆంధ్రభాషను అమూల్యంకార మని వినుచుండుచున్నది.
జుల 1-0-0.

గ్రంథకర్త

యద్వైతపూరి వెంకటరత్నం,

180 మద్రాసు తాజ్ పత్రికా-దేవాలయము (చక్కనగోనానగిరి జిల్లా)

జాతక మార్తాండము

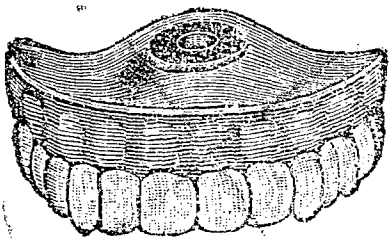
శివ భాగము అమృతమూర్తి: జి. యం. విల్లూమును
విగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే దేవతలనుచున్నో ఆమె
మంత్రము మేనుగలదునులగాయిదు మోక్షములు ఆధిపతి
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా లోకార్థములతో జపా-
నాయబడినది, జుల 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు చేరు.

ఆకర్షణ వెంకటేశ్వరస్వామి, గోపాలపురం,

కొత్తపేటపాడు, గోదావరిజిల్లా.

పండ్ల డాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము

గుంటూరు (హైదరాబాద్)

బెజవాడ

లింగంపల్లి

(హైదరాబాద్)

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

పెద్దబజారు

భోజనపదార్థములను బాగుగా నమలుచును అనుభవ-
ముగా నుండు ఆర్థికమత దంతములు కట్టబడును.

పండ్లనోకి మందు; బాధ వెంటనే తగ్గిపోవును జుల 1-4-0

శ్రీ సనాతన గ్రంథమాల

శ్రీరామతీర్థస్వామి, శ్రీ వివేకానందస్వామి, శ్రీరామ
కృష్ణపరమహంస, ప్రాశస్త్యము మున్నగు మహాభావుల యువ
దేశములను తేటతెలుగున తెలుపు గ్రంథరాజములు.

ఒక్కొక్కటి 50 పుటలకు తగ్గని సంఘికలు రెండేసి నెలల
కొకటిగా ప్రకటింపబడును.

సంవత్సరమునకు 800 పుటలకు పైగా గల ఆరుసంచికలు

సంవత్సరమునందా, పొట్టేటి సహా రూ. 1-0-0

1 ప్రసూనము. గృహస్థశ్రమ తత్త్వము (శ్రీరామ తీర్థ
స్వామి ప్రణీతము)

2 ప్రసూనము. వృద్ధ్యంజయము (ప్రాశస్త్యము ప్రవచ-
నము)

మొదటి గ్రంథముయొక్క ప్రతులు ఒక నెలలోనే కచ్చె
పోయి, ప్రసక్త్యుద్ధము గానున్నది. త్వరపడును. మించదా-
లను మన్నితరరు చేయును.

విడిసంచిక ఒక్కొక్కటికి 0-3-6 కరీకుగల పోస్టుచీట్లను
పంపిన బడయవచ్చును.

(శ్రీ) సనాతన గ్రంథమాల మేనేజరు,

శ్రీ సనాతనాశ్రమము; కావబోస్టు via కొల్లూరు(గుంటూరుజిల్లా)

కావలెను.

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ

కావలెను:—వెకంపెనీకి సంబంధించిన ఆమెరి-

కన్ లూరికేటింగ్ ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్
మొదలగు వాటి ముద్రాకు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు
విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము
గల జిల్లా ప్రతినిధులు కావలెను. నెల 1 కి రూ. 75 జీత ముండు-
ను. రూ. 150 వరకు హెచ్చును. సంవత్సర రూ. 15/-అధికము
చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రూ. 25 లు కమిషను
వగైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడుచున్న వాటా
1 కి రూ. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగ
మునెంబరు రూ. 100 లు చెల్లించవలెను. తతిమ మొత్త
మును 3 దఫాలుగా 3 నెలల కొకసారి చెల్లింపవలెను. ఒక
సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రూ. 150/-ల చొప్పున
జీతముతో ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు సూచనగలుగు. దర
ఖాస్తులు తపోత్ కార్డుమాలముగా పంపినను అంగీకరించబడును.
వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

గుంటూరుమండల సమావేశము

మంత్రసాహిత్యం

డాక్టరు బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి

అధ్యక్షకార్యము

సోదర సోదరిమణులారా:—

నన్నీ మహాసభకు అగ్రతరగతిగా ఎన్నుకొనుటలో విశేష
మారదృష్టితో యువసారించి తేదిని తెలిసియు, మీకు నన్ను
ఎన్నుకొనవలయునని సంకల్పము కలుగజేసిన భగవంతుడే యీ
సభ జయప్రదముగా జరుగు అనుకాశము కలుగజేయకపోడు.
—అను వృధానిష్ఠయముతో ఈపని సంగీరించితిని.

మహాత్ముని సిద్ధాంతములు

రాజకీయములో నాకు వయస్సు 9 సంవత్సరములు.
మహాత్ముని రాజకీయసృష్టిలో బయలుదేరిన యువకులలో నే-
నొకడను. మహాత్మునియొక్క మేలుకొలుపుగీతములను విని
నామనసునకు నాటి వైకేవచ్చిన అనేకమందిలో నే నొకడను.
మహాత్మునియొక్క నూతనసిద్ధాంతములను దేశమునకు ప్రపంచ
మునకు చాటి తొమ్మిది సంవత్సరములైనను యీలోన కార్య-
క్రమములో అనేకమార్పులు కలిగినను ఆ మొదటిసిద్ధాంతములే
నన్ను నేటికిని ఆనందించుచున్నవి. మన బానిసత్వమును పార
దోలవలె నన్ను ఆ కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగా పూర్వాయ
పూర్వముగా అంగీకరించుట తప్ప మన విముక్తికి వేరుమాగ్గము
మరి కనుపించదు. కేయిసంవత్సరములనుండి పరరాజులపాల బడి
అందులో ముఖ్యముగా 150 సంవత్సరములనుండి ఆంగ్లేయులకు
లోబడి పూర్వపురొన్నత్యమును, సభ్యత్వమును సంపూర్ణముగా
మరచిపోయి జాతికి వికాసము నశించి, వీర్యము గోల్పోయి
దుర్గరదారిద్ర్యములో మునిగి ఆలసత్వము, మాంద్యము దేశీయు-
లను గాఢముగా ఆవరించియున్న యీతరుణమున, ఎట్టి దివ్య
జ్యోతి మనమార్గమును మనకు చూపగలదో, ఎటువంటి దైత్య
సాహసములను ప్రకటించిన గాని మనము పైకి రాజేమా,
ఎంతరాజకీయ ప్రబోధము దేశములో జరుగవలసియున్నదో
ఎంత ఏహ్యభావము ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానముపట్ల కలిగిన
అలసత్వమునుంచి తప్పకొని వైకేరాజులమో మన మూహించు
కొనవలసియున్నది. ఇందుకుగాను భారతీయులకు అలవరుచుకొన-
వలసినవి ముఖ్యముగా నూడు విషయములు. మహాత్మరమైన
త్యాగము, గాఢమైనకార్యదీక్ష, దృఢసంకల్పము, కోల్పోయిన
నిర్మాణశక్తిని దేశీయులలో తిరిగి ప్రతిష్టాపన చేయవలసి
యున్నది. వీటి కన్నింటికిని తగులీతి తోడ్పడునది మహాత్ముని
యొక్క బహిష్కారనిర్మాణకార్యక్రమములు. మన బానిస
త్వమును కావ్యత్వముగా చేయు నుద్దేశ్యముతో ఏర్పాటుచేయ
బడిన బ్రిటిషు సంస్థాపనల యందు
దృష్టి నుంచి మన బానిస తనమును
వదలించుకొనుటెట్లో మనకు తోచదు. ప్రజాప్రతినిధిసంస్థలని
ఏర్పాటుచేయబడిన కాననసభలలో ప్రజలమట్ల చెల్లదని నేను

చేరుగచెప్పవలసిన యవసరము లేదు. దేశమునూటను మరపించి,
దేశపు పూర్వపు రొన్నత్యమును నిర్లక్ష్యభావముతోచూచి
దేశము దేశీయులయొడ అసహ్యభావమును పురికొల్పి కావ్యత్వముగా
బానిసలుగా నుండుటకే మనము దొంగులమని మనయువకుల
చేతనే అనిపించగల ప్రభావము గలిగినవిద్యాసంస్థలలోని విద్య
మన స్వరాజ్యసంస్థాపనరమనకు మనకుకావలసిన యువకు-
లను ఇవ్వగలదో నాకు తోచుటలేదు. మనదేశములో ఏద్రెవెండు
సంస్థాపన చూచినను ఇటుల నెలకొల్పబడినసంస్థలే. వీటినుంచి
దేశీయులయొక్క దృష్టిని మరల్చవలసియున్నది. ఇందుకుగాను
మనమే వాటియందు ప్రవేశించి మన పిల్లలకు ఆ విద్యనే గర-
పించో మన సంకల్పసిద్ధి ఎన్నటికిని జరుగనేరదు. కాబట్టి
కాంగ్రెసు మహాసంస్థ, కాంగ్రెసునాయకులు వీటిని మనవి-
షయి, వీటియందు సంప్రక్తమైన విముఖత్వమును కలుగజేయు
కార్యక్రమమును మనకిచ్చినకోజుననే మనకు సంకల్పసిద్ధి కలుగ-
గలదు. ఈ ప్రతిష్టాపనలవలన స్వల్పలాభము ఉన్నను మనకు కా-
వలసినది స్వల్పలాభము కాదు, స్వల్పసంస్కరణ కాదు గావున
వీటిని మనలక్ష్యములో నుంచుకొనగూడదు.

నిర్మాణకార్యక్రమము

150 సం॥రములనుండి దుర్గరదాస్యములో మునిగి అలస-
త్వమునకులొనై పూర్వపు రొన్నత్యమును సభ్యత్వము మరచి
యున్న మనజాతికి ప్రస్తుతము కావలసినది నిర్మాణశక్తి. నిర్మాణ-
కార్యక్రమ అవలంబనములో మనశక్తిని, మేధాను, ఓర్పును,
సంపాదించుకొని తిరుగ తలయెత్తుటకవకాశము కలుగును. భిన్న
భిన్నములై విచ్ఛిన్నమైపోయిన జాతీయతను కూడగట్టుటకు
నిర్మాణ మే మూల సూత్రము. అన్ని జాతు-
లయొక్క యువతయు లయొక్క యువ భిన్న
భిన్నవృత్తులవారిని తిరుగ ఏకజాతివారమును భావము కలుగు-
టకు నిర్మాణము అవసరము. మన అనైక్యముమీదనే నీలిది మన
చేతివృత్తుల నాశనమువలననే తనదేశమునకు కొట్లాడుకొట్ట రూ-
పాయలను చేర్చుకొని మనదేశములో 6 కొట్లజనమునకు ఒక
పూట త్రాగుటకు గంజియొనను తేకుండజేసిన ప్రభుత్వవిధాన
మును తిరుగ మనము స్వాధీనముచేసికొనవలెనన్న, నిర్మాణము
అవసరము. మహాత్ముని నిర్మాణకార్యక్రమములో ఖద్దరు
ధారణ, అస్పృశ్యతానివారణ ప్రధానాంశములు.
దేశములో పనిచేసేవారికి పని కల్పించుటకును కూడులేనివారికి
కూడు పెట్టుటకును ఖద్దరు వుత్పత్తికంటె వేరు సాధన మేమి-
యులేదు. గ్రామములలోని రైతులను, సాలెవానిని, తిండిలేని
సోదరసోదరిమణులను, నడ్రంగిని, రంగులవానిని, పంచముని
ఒకచోట చేర్చగలిగినది ఖద్దరే. మన రాజకీయము పట్ల సం-
పూర్ణ విశ్వాసము సామాన్య జనములో నెలకొల్పవలెనన్నవారి
ఆర్థికస్థితిని బాగుపరచి మనలోనికి తీసికొని రాగలిగిన భావ-
ము ఖద్దరనందే కలదు. ఖద్దరు విషయమై 9 సం॥ నుంచి
ప్రబోధము కలిగి అందుకుగాను అనేకసంస్థలు నెలకొల్పబడి
అనేకమంది విద్యా సంపన్నులు సహితము దానికై తమ జీవిత-
మును ధారపోయ నిట్టియింకొని అంకెలతో సహితము దేశ

**YOUR NAME
AND ADDRESS MUST BE THERE!**

Whether you are a resident or a
business-man your name and ad-
dress must be listed in the

ASYLUM PRESS DIRECTORY AND ALMANAC 1930.

Send particulars early for correct
listing in Southern India's only Re-
ference Book Rs. 8 a copy Best Ad-
vertising Medium Rates on Request.

Publishers:
CHAKRAVARTHI COMPANY, Mount Road, P.O. Madras.

వరుసగా 3 వత్సరముల ఫలితములు ఒకటి కొకటిమించియున్నవి.

సం॥	సం॥ ఆదాయం.	వ్యాపారం.	లోకన.
1926	6,48,470.	19,25,500.	81-12-24. రూ. 12/-1000-8
1927	7,18,854.	28,01,500.	81-12-25. రూ. 20/-
1928	9,35,501.	60,00,000.	31-12-26. 22-8

ఇండియాలో కల్ల ఫిక్సింగ్ లో నున్న భీమాకంపెనీతో అన్యులో చేసుకొనుదు.

జనరల్ అన్యురన్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీసు (అబ్దురు)

The General Assurance Society, Ltd., Ajmer.
Apply to:—Dr. R. P. Aiyar, Superintendent, 44 Linghi Chetti St. MADRAS
or General Manager at AJMER.

చారిత్రమును మాపుటకు వేరు సాధనము లేదని ఋజువు చేసిన తరువాత యంతకన్నను ఖద్దరు విషయమై విశేషము చెప్పవలసిన అవసరములేదు. రాజకీయమున నైతికముగ, ఆర్థికముగ, ఘన ప్రస్తుత దురవస్థను తొలగించ గలిగినది ఖద్దరే.

అస్పృశ్యతానివారణ

దేశము ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితులలో ఆయిదవ వంతు జనసంఖ్య గల జనకోటిని అంటరానివారని, అనాగరికులని, అశుభ్రులని గ్రామములలో నైనను పుండుటకు యోగ్యులుకారని, హిందువులను దైవసాన్నిధ్యమునకు రానట్లుడు కాడని స్పష్టముగా మానవుడై పుట్టినను యేమానవహక్కులకు యోగ్యులలేదని దూరముగా తరిమివేయబడుచున్న పంచములను ఆస్థితిలో పుంచి మనము మన హక్కులను యెటుల సంపాదించగలమో నాకు తోచుటలేదు. ప్రస్తుత పంచమునియొక్క దురవస్థకు స్పృశ్యులైన నై సంఘములవారే కారకులు. మనతో కలిసిమెలసి యుండుటకు అవకాశమిచ్చినయెడల మన యిల్లువాకిలి చూచుటకు అవకాశమిచ్చినచో మన పిల్లలను, వారి పిల్లలను కలిసి ఒకచోట నుండి చదువుకొనుటకు ఆశుకొనుటకు అవకాశమిచ్చినచో తదితర సంఘములవారితలనే పంచముడని పిలువబడువాడు మాడను దేశములో ఆత్మగౌరవముతో, తగు నాగరికతతో మనతో పాటుండుటకు సావకాశముండును. మానవకోటిలో ఆ యిదవవంతు జనసంఖ్య గలిగిన 6 కోట్ల మానవులను జంతు కోటి కంటె నీచముగా చూచుచున్న భారతీయులకు దుర్భర దాస్యము అందుతో మాడుకొనిన తదితర విషయములు దక్కవేర ప్రాయశ్చిత్త మేముండగలదు.

మనయంతకులలో శిక్షణ చాలాతక్కువగా నున్నది. కోడా కోడాకు సుశీతులగుటకు మనము ప్రయత్నముచేయుచున్నను తగు సంస్థల సేర్పరచి రాజకీయ మొదలగు శిక్షణలకు మనములోబరచి తగు సావకాశములు మనలోని పెద్దలు మనకు కలుగజేయకపోవుట మన దౌర్భాగ్యము. గుంటూరుమండలము యీవిషయములో ముందంజ వేయుట కెన్నియో సావకాశములున్నవి. రాష్ట్రములో తక్కిన మండలములకన్న యీమండలములో దేశమునకై ప్రాణము లర్పించు యువకుల సంఖ్య హెచ్చు. మండల ప్రజలన్నను 1921 సంవత్సరములో దేశములోనికల్ల ముందంజ వేసి పన్నులనిరాకరించి తమ సర్వమును ధారపోసి దేశమునకంతటికి ఆదర్శప్రాయమైన ప్రజలు ఇక నాయకుల విషయములో ఆంధ్రరాష్ట్రమున కంతటికి నాయక మణియై ఆంధ్రులయొక్క విశ్వాసమును, కృతజ్ఞతను చూరగొనిన దేశభక్తుడు యీ మండలములోని వాడు. అద్భుతమైన నిర్మాణకార్యము ప్రదర్శించుచున్న గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ యీ మండలములోనివాడు. సహజీవితకప్రబోధమును విరివిగా జరుపుచు స్త్రీ రత్నములను దేశ హితైకకార్యములకు సంసిద్ధులగు చేయుటకుగాను శాశ్వతమైనట్టియు, ఆదర్శప్రాయమైనట్టియు సంస్థ నొకదాని సేర్పరచి యావజ్జీవము దానికై ధారపోయ నిశ్చయించుకొనిన వున్నవ దంపతులు యీ మండలమువారు. రాష్ట్రమునే గాక దేశమునంతటిని తన దివ్య శ్రోతిచే తనవాక్కు అను సమ్మాహనాస్త్రముచే రాష్ట్ర మంతటను యువకుల హృదయములలో స్వేచ్ఛా బీజములను నాటి దివంగతుడైన ఆంధ్రరత్నము ఈమండలమువాడే. ఈ సహజసంపత్తి దైవనిర్మాణము ఎప్పటికైనను ఆంధ్రరాష్ట్రములో స్వాతంత్ర్య పతాకమును ప్రప్రథమమున ఎగురవేయవలసినది మీ మండలమే యని నాదృఢవిశ్వాసము. కాన పెద్దలు యువకులందరిని చేర్చి ఒక ఆదర్శ ప్రాయమైన, ఒక రాజకీయ సంస్థను నెలకొల్పిన బాగుండునని సవినయముగా మనవిచేయుచున్నాను.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యలక్ష్యము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము? ఆంగ్లసామ్రాజ్యాంతర్గత స్వరాజ్య స్వీకారమా? లేక ఆంగ్లసామ్రాజ్యాంతర్గత స్వరాజ్య విధాన నిర్మాణమునకై తరలిపోయి సరస సల్లాపములాడి, సంజీవన సత్కారముల సందుకొని వట్టి హృదయములతో వెర్రి నేతులములతో, బొల్లిపాటలు ప్రకాశిచెప్ప ఇంటికి తిరిగివచ్చుట సంసిద్ధులగుటయూ అను యీ మూడు ప్రశ్నలకును భారతంబు సుపుత్రులు సేచు సమాధానమియవలసియున్నది. వైస్రాయ్ గారు సామ్రాజ్ మంత్రిగణము తరపున హైందవ రాజకీయ నాయకులకు సందేశము లంపిన సంగతిసందర్భము చేతయు తెల్లరవ విడిచివేసి, ఆ సందేశము నిచ్చిన ఇర్విను ప్రభువువంటి వైస్రాయ్ భారతంబు పలుకుచుంటి దాస్యము పడుచునదాని ఇంకెంతయు కని యుండకపోవచ్చును. అని ఖ్యాతినలమగ అయిన సహృదయము, ఆయన నడవడిక, ఆయన పుష్కలములు, ఆయనకు, ఆయన పుట్టింట్లోవారికిని పోషిత

KARAMCHAND CHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALOGUE FREE ON APPLICATION.

భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము 1896. చైర్మన్: లాల్ లాల్ మహు లాల్ గారు.

33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న

పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలసిదారులకు రు. 1,000/ లకు సం॥ 1 కి రు. 2) చొప్పున లాభము పంచిపెట్టినది. ఇంత పెద్ద మొత్తమును లాభముక్రింద పంచిపెట్టగలిగిన మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదియే.

హిందూ దేశమునం దంతటను సభాభీనులు, బ్రాంచి ఆఫీసులు చీఫ్ ఏజన్సీలు, గలవు.	అస్థి మొత్తం	మూలము	ఒక కోటిరూపాయలు
సంవత్సరాదాయం	"	80	"
చెల్లించిన భీమా మొత్తం	"	62	"
1928 సం॥లో ఇచ్చిన రొత్త పట్టులు	"	180	"

సరసముగ ప్రీతియొనర్చుట, రొత్త భీమాల పద్ధతులు, ధారాళముగ సౌకర్యములు, స్త్రీలుకూడ భీమా చేసికొనవచ్చును.

సమర్థులగు ఏజంట్లు కావలెను. (వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు)

పి. కు ప్లస్ వా మి అ య్యర్, దంతుర్తి శాంతయ్య,
బ్రాంచి సెక్రటరీ, 81 తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు. ఆర్గనైజింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు, సామర్ల కోట.

గాయములకు, బెణకులకు

ఒక దెబ్బ, కొట్టుకొనుట, తీక్షణమైన బాధ వగైరాలకు స్టోన్స్ టైలమును తక్షణమే వాడుడు. స్టోన్స్ టైలము రక్తము స్వేచ్ఛగాను, సహజముగాను మరల పాటునట్లుచేయును; రక్తకూడు దలను విభాగించి నొప్పిని, నొప్పును పారదోలుచున్నది.

స్టోన్స్ లిని మెంటు
బాధను తొలగించును

లిగి యున్నను మన దృష్టికిమాత్రము ఆకర్షణతముగ కన్పించుటకు వీలులేదు. గాంధీ మహాత్ముని కెదురుగా నిలబెట్టుటకు 1921 యందు కిడింగు ప్రభువు ఆంగ్లేయులకు లభించుటయు ఆయన మేధాశక్తి విశేషముచేత హైందవజాతీయ శక్తులు చికాకుపడి కొంతసరకు చైతన్యము పొందుటయు సంభవించిన విషయములను మన మింతలో మలుచుజాలము. కిడింగు ప్రభువు పూర్ణవతీమన మహాత్ముడు ఖైదున ననువులుబాదుక బంధవిహీన కాంచ గలిగెను. కిడింగు, బక్కెను హెడ్డుల సమన్వయస్థిచేత దేశమంధుడాను దేశదాస్య విమోచనమునకు దారికానక విసిగి వేసారిదేశమాతకై తన సర్వస్వమును ధారపోసి దివంగతుడాయెను. ఇర్విను ప్రభువు చల్లనివాడైనను పనికిమాలిన నైపును హైందవుని దేశాటన ఫలితముగా పంజాబుకేసరి పోలీసుల లాటి దెబ్బలకు తాళజాలక భిష్మునిపోత అంతశయ్యనుండి కొంత సడికి దేశము, దేశము అనుచు ప్రాణములను వీడెను. నిన్ను గాక మొన్న జతీంద్రదాసు నవయుగ ఆభిమన్యుడు శత్రుత్వాహమును ప్రవేశించి ఆన్న పానములచేక 68 దినములు ప్రాణోపవేశముచేసి నయోమయునియందు విశ్వాస గాంచగలిగెను. దీని బట్టిమాడ కిడింగు వీరినను, ఇర్విను వీలుచున్నను దేశమునకు స్వేచ్ఛ స్వాతంత్ర్యములను సంపాదించ సమకట్టు వ్యక్తి తమ్ములమున జనించిన వ్యాధిగ్రస్తతనెనో, పోలీసుల చేతులయందొ ప్రాణోపవేశము చేసియో, పురికంబునునో ప్రాణములను రాయక తీరవడట స్వప్నము. గాంధీమహాత్ముడు దై ఛక్రపాక్షముచేరెను, స్వీయతపోభుజుచేరెను, ఇంద్రియ నిగ్రహముచేరెను అవలంబించి కార్యము సాఫల్యత కాంచకుండుటచేరెనైన కాన య్యును, తల్లిగర ప్రాణుడై విలసిల్లుచున్నాడు. మహాత్మునికా

లము కాలక్షేపమునకుగాక, దేశవేషమునకై యుపయోగించు కొనవలెనన్న దేశీయులు మొదటి మూడు ప్రశ్నలకును తగిన సమాధాన మియవలసియున్నది. ఈనాడు జయకరు మొదలు సమ్రాటరకు, కొందరును, బోసుమొదలు అయ్యంగ గురువరకు కొందరును హైందవ రాజకీయ వేర్తలు మాదురకములుగ విభజింపబడియున్నారు. అయ్యర్లు, నాయర్లు, జిన్నాలు, ఇత్యాది రాజకీయ వేర్తలందరు మొదటి తరగతిలో నిమగ్నలగు, కాంగ్రెసు నాయకులనవలనవారు గాంధీ నెహ్రూలయ్యలగు రెని నమ్మునను. అన్యదాదులు బోసు, అయ్యంగార్ల నడుమ యే మి చేయుటకును తోచక ఎటుల యుండవలినవచ్చునో తెలియక చాలసందిగ్ధావస్థలో నున్నారు. లాహోరుకాంగ్రెసులో ఏమిజరుగునో తెలియదు. పరిస్థితులు ఏవాటికానాటికి మారుచు పలుకూరములు దాల్చుచున్నవి. మిశ్రులెవ్వరో శత్రులెవ్వరో తెలియరాకున్నది. ఇర్విను సందేశము చారిత్రాపు దివ్యజ్యోతికాక కన్నలు మిలుమిట్టుగొలిపి అంగకార బంధురమున దిగముందు వర్ష కాలపు చీకటిచే యి ఆకసమున పొందని వెక్కిరించి మటుమాయమగునట్టి మెరుపువోలెనుండి దానిని కప్పివైచినది. అదిగో గన్ముక్తానము. ఇదిగో దారిమార్గము అనుకొనుటకు సహితము అవకాశము కాన్పించుటలేదు. నాయకులనాడు రాండులేవిలు సమావేశమును నడించి దైవముభిమునుచుంచి ఇది సబబైన పద్ధతయని కూటిగ చెప్పుబాటవచ్చును. పెద్దచునువాడను, పెద్దలకు ఘోషింపగలవు కొనుదాడను, పెద్దలకు అవకాశమువోరకనితో రక్షణదారులకు విరుగుటగాను సిద్ధముగా నున్న వాటి, దేశమునందెల్లెడలను కాన్పించుచున్నాడు. ఇక సీమదేశమునందు రాజకీయ పరిధిదలు

దొమనియనుప్రేలుకు ఆవర్యములను ఇంతత్యాగము యువ
కులను చేయుననినదిగ ఎవరును కోరియుండకు, బ్రతిమాలియం
దను ఉండుటకే మనము నిశ్చయించుకొనినచో దేశములో ఇది
వరకు జరిగినత్యాగములయందు నిరర్థకము. దేశమాత్రక ప్రాణము
లన్నిం చిన దేశభక్తులయొక్క ఆత్మలు కాంతింపజాలవు. సామ్రాజ్య

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

సమగ్ర పాఠ్యసాగ్రహం అవగా (బిచ్చి-రెడ్డు)	8 4 0
కాంగ్రెస్ 3	1 0 0
పాఠ 4	1 2 0

ఫా వి త ము 1895

పురాతనమునుండి బకేధరగల వజ్రములభవనము

మానవజుల అమృతము మేమిచ్చు పూచీచే కప్పబడుచున్నది. అంగీకారములేని సరస మరల పుచ్చుకొని, మరియొకటివ్వబడును లేదా వైకము వాషియ్యబడును. మీ కొనగోలుకు మాపూచీ జామీనుగా నుండును. మీరు మాతో తపాలువ్వారా నిశ్చయముగా వాగ్దారము నవపవచ్చును. మా వెండిసామానలు అప్పట్లమైన వెండిచే తయారుచేయబడుచున్నది. మంచి తూకమునందు, హెచ్చుతక్కునలు లేక నవీనకములలో తయారుచేయబడుచున్నది. మేము 25 సం॥ముల నుండి నిష్కలముగా చేయుచున్న సేవను విజయ విజయోగమునకును. మాడినంత శ్రమముగానే తప్పక దీని నుపయోగించుకొనును.

సురాజ్ మల్ లల్లూభాయి అండ్ కో.,

ముక్తమలమునంద్రగులు, నగలవత్తగులు, బంగారు, వెండిసామానలు తమ కొనవచ్చునట్టివారు, 313, ఎస్సెన్స్, మద్రాసు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానసభ

వైసుభాస్వరుగారి ఉపన్యాసము

ఈ సమయమున మన విశ్వవిద్యాలయమునకు క్రొత్తగా న్యూరును మనరాజధానికి క్రొత్త గవర్నరునకు సర్ జార్జి ట్రాన్సి గారు యీ విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున మనఃపూర్వకముగ స్వాగత మొసగువారి పరిపాలనను విజయవంతముగా కొనసాగుగాక యని కోరుట వా ప్రథమ కర్తవ్యమైయున్నది. వారు ఆనాటిగ్గయుచే నే డేదభు రాజాలక పోయినందులకు మనము దరమును చాల చింతించుచున్నామనియును అచిరకాలముననే వారికి సంతృప్తి బూర్తిగ్గయులు చేపారుగాక యనియును సాధ్యమైనంత త్వరలోనే వారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయాధికారులను కలుసుకొనుట కవకాశమును కలుగజేసుకొందురనియును, విశ్వవిద్యాలయములకు చాన్సలరులకు యుండునట్టి సంతక ప్రమాణము ఫలప్రదానము నను స్వక్తి సంబంధములను పెంపొందింపకొందు రనియును మన మామించుచున్నామని నేను నమ్మెదను.

క్రొత్తభాస్వరుగారి బాధ్యత

ఇదివరకు జరిగిన పట్టప్రదాన సభలలో పరిష్కరింపబడవలసినవి వివిధ సమస్యలనుగూర్చి నేను నడుపుచుంటినిగాని నేడటల చేయదలచు కొనలేదు. ఏలనగా? క్రొత్తభాస్వరుగారి ఉపన్యాసములను బాగుగా అవగతము చేసుకొనిన పిమ్మటనే మనకుగల యిబ్బందులను తన్ని వారణోపాయములను వారికి నివేదింపదగునుగాని యపుడే అటుల చేయుట సముచితముకాదు. కాని ఒక్క విషయమునుమాత్ర మపుడే నేను విస్తృతముగా చెప్పక తప్పదు. ఈ యిబ్బందుల నన్నిటిని తొలగించియు విశ్వవిద్యాలయమునకు సుస్థిరమున క్రమాభివృద్ధి కరము నను పునాదుల నేర్పరచి నవీనపద్ధతులపైని పురోగ్విధి దువును ప్రయోజనకరము ను యధారమునకు విద్యను బోధించునట్టి విశ్వవిద్యాలయముగా దీని నిర్వహణనైన గొప్ప బాధ్యత యంతయును క్రొత్తభాస్వరుగారి మీదనే పడియున్నది. అందులకు సంబంధించిన శ్రమయును గౌరవమును గూడ వారిచే యగును.

ప్రధాన కార్యాలయము

ప్రధాన కార్యాలయమును వెజవాడనుండి విశాఖపట్నా నకు మార్చినతెనని రాష్ట్రీయులు కానన సభవారు తీర్మానింపిరిగాని అటుల మార్చట యింకను సాధ్యముకాలేదు. కార్యాలయములకు తగిన గృహవసతి సమమార్పు ప్రశ్న యటుండ విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పుటకును సరియైన ప్రయత్న నిర్వహించుటకే అత్యధికముగా ధనమును వ్యయపరచవలసి యుండును. ఇది అతి ముఖ్యమగు విషయము. స్థలనిర్ణయ సమస్య భవన నిర్మాణ సమస్య మున్నగువాని నన్నిటిని ఒక్క సమస్యగానే మోచించి యేక కాలముడే అన్ని విషయములను పరిష్కరింపవలెను. వేరు వేరుగా పరిష్కరించుట లాభకరముగాదు. ఒక స్థలమున కావలసి యుండునన్ని భవనములు మరియొక స్థలమునం దవసరము లేకుండ పోవచ్చును. ఒక స్థలమున పని పూర్తియగుటకు హెచ్చుకాలము పట్టువచ్చును. మరియొక స్థలమున ప్రికాలములోనే అది పూర్తి కావచ్చును. ఇదివరకెటుల సమస్యను పరస్పర సంబంధము లేకుండు వేరు వేరుగా పరిష్కరించుటలను సంబంధ రహితముగ భావించుటలననే మత్తధికముగ నవ్వమునకుపాలైతిమి. కావున నీసారి ఇటుల ఒక యీ సమస్య లన్నిటినిగల పరస్పర సంబంధమును గ్రహించు ఏక సమస్యగానే పినినన్నిటిని చర్చించుటనే నేను ముచ్చుచున్నాను. అపుడు సంకల్ప సాధారణ్య నేర్పరుచుగాని విశ్వవిద్యాలయమునుగూడ చేపారును.

ఇప్పుటివరకు కలిగిన లాభము

విశ్వవిద్యాలయము ప్రారంభంపడినది మొదలు యిప్పటి వరకు ఇన్ని యేళ్లనుండి జరిగి పని సంతాపకరముగానే ను దానివలన నొక మంచి లాభముమాత్రము కలిగినది. గొప్పగావుండే రకరకముల యిది బోధక విశ్వవిద్య (నివర్సిటీ) గానే యుండవలెనని

"మానుమాన్ కవచమ్"

లోక మంతయు నుద్ధరించుచున్నది

భక్తలకొలది మానవుల కోర్కెలకు వరప్రసాదమై దిగంబరయోగి పుంగవుని మహా సంతోషములతో ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైనను కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతి వాడు డెరుంగుముగాక మాకు వచ్చుయోగ్యతాపత్రికలే నిదర్శనములని యెరుగనివారికి చెప్పిగర్వించెదము. బ్రహ్మరక్షగులు, కాకినీ, ధాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. బీదలభిక్షనలాభము. వత్తలకు వ్యాపారవృద్ధి. నిద్రాస్థిగులకు ధనుర్వృద్ధి. విటకాండకు నశీకరము. బలహీనులకు వీర్యపలుక్యము. విధ్యాధులకు బుద్ధి. గొడ్డాండకు సంతాపము. గాజులకు రాజ్యలభము. యే కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆక్షణముడే భగవంతుడు మీకు సుభము చేపూర్చును. ఎక్కువ శక్తియంటే మాకనుభవము. సందేహించువారు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రాము కవిత్వ. బంగారుది 7 చిన్నం. రూ. 8. మహాపురుషుడు శ్రీమదుల దేవము పోయినపుడు, హనుమాన్ ది వెండిది రూ. 8; రాగిది, ర. 2కి-0. బంగారుది 1/8 కులం రు రేమాత్రం. మరొక:- సీరసానం చేసి అక్షర యివ్వవలెను.

(?) పండిట్, ఆర్యవైద్య ఆశ్రమము, నాగావలినది ఒడ్డున, చికాకోల్ సిటీ.

కాననసభవారు స్థిరపరచిరి. ఇది కొంత లాభమే యగును.

కావున కావలసిన విద్యారంభముల యేర్పరుచుటకు తగిన సాధన సంపత్తును సమకూర్చి యీ ఆశ్రమము నిపుడు దొరతనమువారు కార్యరూపమానకు గొనిరావలసియున్నది.

పరిక్షక విశ్వవిద్యాలయము

ఈవిశ్వవిద్యాలయము పరిక్షకముగను విద్యాబోధకము గనుగూడ నుండవలసి యున్నదిగాని విద్యాబోధన విషయమున నందులకు తగిన సౌకర్యములు కలిగింపబడువరకును యెట్టి పని యును జరగ నవకాశములేదుగాన ఆవిషయమున మన మిపుడు గూడ వెనుకటిసితిమోనే యున్నాము. పరిక్షించుటలోను విద్యాలయములను బంధముగా చేర్చుకొనటగోను మాత్రము విద్యాభివృద్ధికి కొంత ప్రోత్సాహము నొసగుట కవకాశము చేపూరినది. ఈ సంవత్సర మొక ముఖ్యతమగు మార్పు జరిగినది. వైసుభాస్వరుగారి సార స్వ త (ఆర్డరు) కాఖిల నుండి విడదీసి దానిని నొక ప్రత్యేక విద్యాపత్రముగా నేర్పరపగలిగితిమి. ముందువత్సరమునుండి బి. ఏ. పరిక్షకు పరీక్షయ విషయములనుండి వైసు తీసివేయబడును. వైసుకు ప్రత్యేకముగా బి. ఎస్. సి. పరిక్ష యేర్పరుపబడును. ఆ పరిక్షలో నెన్నటకు వైసులో నధికమగు ప్రావీణ్యమును బడయుననియుండును.

ప్రభుత్వమువారి మోదించుట

ఈ మార్పును దొరతనము శ్రీ విజయగిరము రాజా సాహెబుగారునుగూడ వామోదించిరి. బి. ఎస్. సి. కోర్సులకు తమకొకకాలముల అనుబంధములుగా చేర్చుకొనవలెనని రాజా సాహెబుగారును దొరతనమువారుగూడ విశ్వవిద్యాలయ మువారిని కోరినందులకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడనై యున్నాను. కాకినాడ కళాశాల యీ మాడు వత్సరములలోను అత్యధికముగా నభివృద్ధిని బడయుటకు కారణభూతులగు శ్రీ పితాపురము మహారాజుగారుగూడ యీ మార్పునునే అనుసరింతురని నమ్మెదను.

ఆంధ్రవిద్యార్థులకు గల ఆసాకర్యములు

ఈ విషయమును గూర్చి 1926 నుండియు గూడ నేను నడుపుచునే యుంటిని. ఆంధ్రవిద్యార్థులకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున సమాన సౌకర్యములను కలిగించుటకాని వారికి తొలగింపబడినట్టి సౌకర్యములను ఆంధ్రావరణమున కురల నెలకొల్పుచుండునట్లు చేస్తే పురిలో వారి హక్కులను కొనసాగించుటగాని చేయుటందనే చెప్పి పురి విశ్వవిద్యాలయమున ఆంధ్ర విద్యార్థులకు గలహక్కు తొలగించబడెను.

ఇపుడే యిబ్బందిని తొలగించుటకు గాను కను విద్యాలయములలో ఆంధ్ర విద్యార్థులను ఉచితముగా చేర్చుకొనుటకు చెప్పి పురి విశ్వవిద్యాలయమువారు యేర్పాటుచేసిరిని నేనీసభలో తెలుప గలిగినందులకు సంతసించు చున్నాను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున నేర్పరప బడని విషయముల నభ్యసించుటకు చెప్పి పురి విశ్వవిద్యాలయమున చేరగోడు విద్యార్థులు రిక్కిలము ఫీర్ చెల్లించ సక్కురలేదని వారు చెప్పుతో ప్రకటింపిరిగాన నేడు ఉచితముగా చేర్చుకొనుటకని నేను నుడివితిని. ఆంధ్రవిద్య విశ్వవిద్యాలయమువారు గూడ యిమిగ్రేషని యిది తాత్కాలికముగ సౌకర్యమే యులొపనే ఆవిషయములని. మునుండే బోధించుటకు తగిన సహం. రింప గలుగుదురని నేమామించుచున్నాను

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములవారు మన పరీక్షలను డిగ్రీలనుగూడ పూర్తిగా నామోదించిరి గాన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు చాల కృతజ్ఞుడైయున్నది. ఇది ఆంధ్రుల అభిమానధనము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రుల కభిమానధనముగా నున్నది. దీనిపట్ల వారత్యధికముగ నాదరములను కలిగియున్నను, ఇది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండుటలనను ఉన్నత తరగతులకు యిది బోధక విశ్వవిద్యాలయముగాగూడ నుండుటలనను యితర విశ్వవిద్యాలయముల నను బంధముగా చేర్చుకొనుటకుగూడ అధికారమును కలిగియుండుటలనను ఆంధ్రులు చాల సంతసించుచున్నారు. సాధ్యమైనంత త్వరలోనే పాస, హాన్సు, పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు, తరగతుల నేర్పరుచుట డాక్టరేటు డిగ్రీల నొసగుట, కర్న విద్యాలయముల (బెక్కోలాజికలు) నేర్పరుచుట, వ్యాపనాణిజ్య కళాశాలల నేర్పరుచుట, లండనులోని స్ట్రీల కళాశాల (కింగ్స్ కాల్జీ ఫర్ వుమెను) మాదిరి నొక మహిళా కళాశాల నేర్పరుచుట, పాశ్చాత్య దేశములలోను ఆర్యార్యమునను అసలంబింపబడుచున్న పద్ధతుల ననుసరించి ఉపాధ్యాయులను సిద్ధపరుచుట అట్టి ఉపాధ్యాయుల సహాయములను యునుటలతో ద్వర్తనమును నీటిని కలిగించుట, విశ్వవిద్యాలయ వైకదళమును సిద్ధపరుచుట, క్రీడాంగముల నేర్పరుచుట, విద్యార్థులకు నసతిగృహములను నిర్మించుట మున్నగు కార్యముల ను చేసి ఆంధ్ర దేశమున నిరంతరాభివృద్ధిని కలిగించుటకు నలయు నట్టి సర్వ శక్తులతో నీ విశ్వ విద్యాలయము చులరారునటుల చేయబడుచు మన సంకల్పమై యున్నది. అత్యధిక యశః ప్రపమునటుల సన్మాన్యమున నడిపించునట్టి గొప్ప గౌరవమునకు మన క్రొత్త గవర్నరుగారి పాత్రులగుదురని నేను నమ్ముచున్నాను; అని వైసు భాస్వరుగారి శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారు నుడిచిరి.

తిరుత్తణిలో ఖద్దరు ప్రచారము

నారాయణరమణమనండుండి సంచార ఖద్దరుప్రస్తావనమును యీ నెల 8 లేదామొనలు రెండు తారీఖువరకు తిరుత్తణి మార్చబడును. అన్ని రకముల ఖద్దరు తాలాకాబోడ్డు ఆఫీసువండు ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దరు ప్రచారకుల మూలముగా యింటింటికి పత్రపత్రకు బంపబడును.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి గౌరవ కార్యనియం

Madras Small Causes Court
Suit No. 7318 of 1929.
T. Sabanathy Mudaliar Plaintiff.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రధాన మహాసభ

రైటు చెనరెండు వి. యస్. ఆజరయ్యగారి

(యల్. యల్. డి. (కాంటంట్) గోర్నకలు వివర)

స్నాతక హితోపన్యాసము

“ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో దత్తమండలమును చేర్చవలెను.

చెనెవో, ఇది ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మనిపించుకొనదు”

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రధాన మహాసభ 3-12-29

తేదీ ఉదయము వెలువడటానికి ముందు, ఈ సభలో సమావేశమైన స్నాతక పట్ట హితోపదేశాధ్యక్షులుగా దోర్నకలు వివర రైటు చెనరెండు వి. యస్. ఆజరయ్యగారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనాధికారిగా నియమించినది.

క్రొత్త చాన్సలరుగారు క్రొత్త గవర్నరుగారు

తేదీ దినము యీ సభకు మన విశ్వవిద్యాలయముయొక్క

క్రొత్త చాన్సలరుగారు క్రొత్త మద్రాసు గవర్నరుగారు చాన్సలరు కాకపోవుట విచారకరమైన విషయము. కాని వారు చాన్సలరు కాకపోవుటకు గల కారణము వారి అస్వస్థతయే యగును నట్లు ముందే విచారకరమయినది. వీరికి భగవంతుడు త్వరలోనే పరిశీలన ఆరోగ్యమును స్వస్థము ప్రసాదించుటకు ప్రార్థనచేయుచున్నాము.

మన విశ్వవిద్యాలయమునం దివరలో నైపు చాన్సలరు సనవి వర్ధిల్లించిన గోష్ఠి ప్రభుత్వము యీ విశ్వవిద్యాలయానికి వృద్ధి చేసిన యపార సహాయమునకు, చూపిన యాదరణాభిమానములకు వారికి మన కృతజ్ఞత నిలు చెలువవలసి యున్నది. గోష్ఠి ప్రభుత్వము చేసిన సహాయము మన కైపు చాన్సలరుగారి యిదివరలో నొక సంవత్సరము ప్రసాదించియుండిరి. “ఇప్పుడు మన విశ్వవిద్యాలయము కొంత స్వతంత్రాధికారముగాని స్వక్రియముగాని కలిగియున్న యెడల అట్టి చాన్సలరు అవకాశము మన గవర్నరుగారి యిందిన గోష్ఠి ప్రభుత్వము ఉదారభావముననుకూలమైన వ్యవహారముగా నున్నది. అదరణాభిమానములను కలిగించి.”

ఈ విశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రస్తుత పట్ట ప్రధాన మహాసభ యజమాన్యము వహించిన ప్రధాన గోష్ఠి ప్రభుత్వము కొనసాగిన యావస్థానుసంధు విశ్వవిద్యాలయాదర్శకులను ప్రశస్తయగా నిర్వచించిరి.

“రాత్రిగోడలను, ఉన్మో భవనముల నిర్మించినంత మాత్రమున విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనము పూర్తియైనది భావించుటకు, విద్యార్థులను పంపిణీచేయు ఒక సమాజముగా ఏర్పడి నూతన జ్ఞానసంపత్తిని సమపార్శ్వించుటకు, ప్రజలలో నూతన జ్ఞాన వికాశమును కలుగ జేయుటకు తమ విద్యాయందరమునే జ్ఞానపీఠములుగా నొనర్చు నలయును” గవర్నరు గారు నిర్వచించియుండిన యీ ఆదర్శ మింకను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నందు నిండినది.

గోష్ఠి ప్రభుత్వము యీ విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి యున్నందు జరగవలసిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును యీ కేంద్ర రీతిగా నూచించిరి. విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమ నిర్ణయము, ఆంధ్రులై చలయు భవననిర్మాణము, సాహిత్య పుస్తకాశ్రయములను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలను నెలకొల్పుట, విశ్వవిద్యాలయము వారు విశాఖపట్టణములో పారిశ్రామిక విద్యుత్ కళాశాలను నెలకొల్పుట, ఇన్నీయముందు జరుగవలసిన పనులని గోష్ఠి ప్రభుత్వము చేప్పిరి. ఈ సంస్థాపనల కొరకు వీలకొలది ప్రభుత్వపు ధనసహాయ మొసగుటకు నిశ్చయించిరి. కాని, యీ పనులు యేవియను ఇంకను ప్రారంభించ బడలేదు. కాబట్టి యీ నిర్మాణ కార్యక్రమమును పూర్వకాని విశ్వవిద్యాలయము నభివృద్ధి చేసేది గౌరవ మంతయు మన క్రొత్త గవర్నరు గారికి చెందవలసి యున్నది.

విశ్వవిద్యాలయాధికారి ప్రదేశము

దత్తమండల వియోగము

ప్రజెప్పిన నిర్మాణ కార్యక్రమము జరగవలసిన కాలము దగ్గరనున్నది. విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమమును పరిపూర్ణముగా నుండే తరగి వాడుకలు ముగిసి

ఆంధ్రదేశమునకు ఉత్తరత్రయ విశ్వవిద్యాలయమును అత్యంతావసరము లగుచున్నది. కాని, యీ అను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నొకటి స్థాపించి, యీ విశ్వవిద్యాలయాధికారి ప్రదేశ పరిమితిలో సగము చేసి చి, మిగిలిన సగమునే యీ విశ్వవిద్యాలయ ప్రయోజనము కలుగ జేయుటకు ఆంధ్రమండలముల సమన్వితమున కేర్పరము వాటిల్లినది. మన విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన విద్యార్థికారులు అభిలాంఛదేశమునందు రావలసియున్నారు. కాని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము కొన్ని ఆంధ్రమండలములకే పరిమితమయినది వాటిందు అసంబంధ విషయము. కాబట్టి ఏకభాషా ప్రయత్నమైన యీ ఆంధ్రరాష్ట్రముయొక్క సుష్టి స్వభావమును తిరిగి కాపాడుటకు నెలకొని ప్రయత్నము చేయవలయును. అట్లు చేసినచో ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము చేరు సార్థకము కావలదు.

ఆంధ్రాభిమానమే ప్రధానము-కాని మండలాభిమానము కాదు

ఆంధ్రదేశాభిమానములందు విశ్వవిద్యాలయ శ్రేయమునే ప్రధానముగా నెంచి కృషి చేయవలయును. కాని, తమ ప్రత్యేకమండలముయొడలగాని, తమ కావాసములైన ప్రత్యేక పట్టణములయొడలగాని అభిమానము వహించుట వల్లనే విశ్వవిద్యాలయము వృద్ధిలోనికి వచ్చుట కింతవరకును అటంకము కలిగినది. కాబట్టి మనలోమనకు గల పరస్పరాసూయాభావములను విడ వాడవలెను. నిజమైన దేశాభిమానము స్వార్థ రహితమైనదే. కనుక, మిగిలిన సమానాభిమానమును కనుబరచవలెను. ప్రత్యేక స్వభావముగాని, వివిధ ప్రభావములుగాని భూస్వాములుగాని, జమీందారులుగాని, ఇతర ధనాధికులుగాని తమచేరి విద్యార్థి కేంద్రములుగాని, ఆదార్య ఫీకములుగాని నెలకొల్పి సర్వ విధముల భనసహాయముచేయుట లెస్సయినది. మండలాభిమానములనే ప్రధానముగా భావించి విశాఖపట్టణములో నెలకొనియున్న విశ్వవిద్యాలయమేయియని భావించి యితరమండలములవారు చేయవలసిన ధనసహాయ వాగ్దానములను చెల్లించక నూనెవేయుటవల్ల మనకాతికి మనము ద్రోహము చేసినవారమగుదుము.

జ్ఞానాభివృద్ధియే విశ్వవిద్యాలయ ప్రయోజనము

జ్ఞానాభివృద్ధికి నలయుసావకాశములను సౌకర్యములను కలుగజేయుటయే విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రయోజనము. జ్ఞానమునది యొకరి సామ్యకాదు. కనుక అధ్యాపకులును, అధ్యేతలును ఒక్కచోట సమావేశమై జ్ఞానసమపార్శ్వనమే పరమావధిగా గ్రహించి వివిధకళలయందును శాస్త్రములందును కృషి చేయుచు ఆయా కళలను శాస్త్రములను విస్తరింపజేయుచు మానవునకు అనందజనకమైనట్టియు, సత్సత్విరూపకమైనట్టియు, సన్మార్గ బోధకమైనట్టియు విషయముల నెరిగించి ప్రపంచమునంతట తమజ్ఞేవునకు ఆర్పించవలెను. అట్టి “వారలయందె వనించులోకముల్.”

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క కృషిలన నూతనవికాసమునందులసిన విషయములనేకములు కలవు. ఆంధ్రదేశములో మరుగునడిచిన అధ్యాపకులు అనేకములు కలవు. ఆంధ్రసారస్వతములో ఉగ్రుండువలసిన భాగము విశేషము కలదు. అనేక శిశుశాసనముల ప్రపుడలిసి ప్రాచీన గుప్తసోధములు పరిశీలించవలసి యున్నది. పాఠశాలలెట్టి ప్రాచీనాంధ్రభవనము భూగర్భమునందీర్చి యెత్తవలసియున్నది. ఆంధ్రదేశ పూర్వస్వత్వవిశేషములను ఆంగ్లలోకమునకు ప్రకటించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందు నూతన పాఠశాలను నాగ్నిని ప్రజ్వలించజేయవలసియున్నది. అనేక ఖనిజములు ఆంధ్రదేశములో నుండి తీయవలసియు

విజరసాయన శాస్త్రపరిశోధనా కేంద్రము నెలకొల్పవలెను. కేరళమున కైదుకు గంగుండ పులకొత్త ఎరువులను కనుగొనవలెను. నూతన జ్ఞాన పరిశోధన చేసి ఆంధ్రమండలమున ధీశాలు తీయంగ ప్రయత్నించవలసి యున్నాము.

ఇట్టి నూతన పరిశోధనలను చేయుగల విద్యార్థి శ్రేణులను విండుటయే గాక, జన సామాన్యము నందు విద్యావ్యాప్తి గలుగవలెను. స్త్రీలను పురుషులను కూడ తమతమ జీవితములందు తమతమ వృత్తులందును మంచి ప్రపంచ జ్ఞానము కలవారై నిర్దమనభృషి వారందరను సంఘమునకు సమన్వితముగా సమ వికాసమును కలుగజేయు గల్గుదురు.

మనదేశములో విద్యార్థులు హెచ్చుతక్కు పరీక్షలపూర్తియగుట తోడనే కళాశాలలందు ప్రవేశించు చున్నారు. ఏదైన యుద్యోగము సంపాదించు కొనుటకు గాని ఏదైన వృత్తిని ఏర్పరచుకొనుటకు గాని విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు. కేవల జ్ఞాన సమపార్శ్వనమే పరమావధిగా విద్యాభ్యాసము వీరు చేయుటలేదు. ఇది మనదేశములో నున్న దుఃస్థితినిబట్టి సంభవించుచున్నది. ఇకముందు ప్రభుత్వోద్యోగములు కావలసిన వారికి వేరుగా కొన్ని ప్రత్యేక పరీక్షల నేర్పాటు చేసి, అట్టి యుద్యోగార్హత పరీక్షలకై హైస్కూలు విద్యాప్రమాణము చూపిన విధించవలెను. లేని యెడల కళాశాలలందు జ్ఞాన సమపార్శ్వనమే ప్రధానాధిష్టయగా విద్యాభ్యాసముచేయు విద్యార్థులు ప్రవేశింపరు.

మన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్వతంత్రవిద్యాపీఠముగా నుండవలెను. ఇతర విద్యాపీఠములను తన కనుబంధముగా చేర్చుకొనవలెను. వేరేయి పట్టణములందున్న కళాశాలలను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పరిపాలనాధికారములోనికి తీసికొనుట వల్ల అవట విద్యాభ్యాసమునందు విద్యార్థులను పరీక్ష చేసి పట్టములను మాత్రమేసంపాదించు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పని యగుచున్నది. ఇట్టి కళాశాలలలో నున్నట్లులవారు గవర్నరు మొట్టమొదటగా విద్యార్థులను పరీక్షించి ప్రజలకు మేలు చేయవలసియున్నారు. కనుక వీరిని యుద్యోగార్హకారుల మార్గమున దేశోపకారకులనైతి శిక్షణముచేయుటకు యీ విశ్వవిద్యాలయమువారికి వీలుకలదు. విశ్వవిద్యాలయములో పట్టపరీక్షలయందు తీర్పులైనవారు ఇంకను నూతనశాస్త్ర విషయ పరిశోధనము చేయవలసినచో అట్టివారికి ఆదర్శ పరిశోధనా కళాశాలను, పాఠశ్రామిక శాస్త్రములు పరీక్షలను ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది.

జనసామాన్య విద్య

పండితులను దీక్షులను తయారుచేయుటయేగాక జన సామాన్యమునందు విద్యా వ్యాప్తి వృద్ధిచేయవలెను. ఆంధ్ర దేశ మంతటిదాన, పూర్వ గోదావరిజిల్లా, నల్లమిల్లా, యాదాద్రి కృష్ణాజిల్లాలయందు మాత్రమే నూటికి 7 మంది చొప్పున అక్షరాస్యులు కలరు. ఇవియే గరిష్ఠ ప్రమాణము. నెల్లూరుకర్నూలు కడప, అనంతపురం జిల్లాలలో నూటికి 6 మంది మాత్రమే అక్షరాస్యులు కలరు. ఏజన్సీ ప్రాంతములలో నూటికి ఒకటిన్నర చొప్పున మాత్రమే కలరు. కాని మద్రాసు రాజధానిలో సకలు సుమారున నూటికి 8 మంది అక్షరాస్యులు కలరని ఆంచనా లెక్క చేసినది. ఈ ప్రమాణము చొప్పున అక్షరాస్యులు ఆంధ్ర దేశమునందె ముండులను నందుకు లేరు. ఇది చాల శోచనీయము.

స్త్రీలలో విద్యా వ్యాప్తి మరింత హీనముగా నున్నది. గంజాము కడప జిల్లాలలో నూటికి ఒక్కరై చొప్పున యైనను స్త్రీలలో అక్షరాస్యులు లేరు. కొంచెము విద్యా సంస్కారములు ఎక్కువగా కలిగి నాగకత్త జిందన ఇతర ఆంధ్ర మండలములలో ఏమండలమునందు పరిశీలించినను నూటికి ముగ్గురుకంటె ఎక్కువ రేటుచొప్పున స్త్రీలలో అక్షరాస్యులు లెక్కలేలేరు. కాబట్టి ప్రభాసామాన్యమునందు వెదజల్లవలసిన ప్రాథమిక విద్యాప్రాప్తికి అనేక వేలమంది ఉపాధ్యాయులను ఉపాధ్యాయులను అవసరమై యున్నారు. స్కూల్స్ అజమాయిషీదార్లు, తనిఖీదార్లు అవసరమై యున్నారు. వీరినందరిని యీ విశ్వవిద్యాలయము సమకూర్చవలసి యున్నది.

పారిశ్రామిక శాస్త్రములు

మన దేశములో దేశీయోత్పత్తి పనిని చేయుటకు ప్రజలు అలవాటుపడియున్నారు. ప్రజలు యంత్రసాధనములను నూతన శాస్త్రీయ నాగరక పద్ధతులను వేరేయి పరిశ్రమలందు ఆలంబించవలసి యున్నది. ఇందుకొరకు స్వసహాయమును, వేరేయి వస్తు నిర్మాణ వ్యాపారములను, వాణిజ్యమును నూతన పద్ధతుల ననుసరించి జరపుటకు ప్రజలకు శిక్షణ మొనగరలయును. ఇందుకొరకు ఆయా పారిశ్రామిక విద్యలను వేరేయి కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయము వా నెలకొల్పవలెను. ఇట్టి కళాశాలలను నెలకొల్పుట యీ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రయోజనములలో నొకటియని యీ విశ్వవిద్యాలయ పట్టణంలో నిర్వచింపబడినది. రెండుమాడు కళాశాలలలో యీ పారిశ్రామిక శాస్త్రపరమ ప్రారంభింపబడును. మొత్తమున యీ విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలో 1180 మంది విద్యార్థులను 25 మంది మాత్రమే యీ పారిశ్రామిక శాస్త్రములను పఠించుచున్నారు. ఇట్టి పారిశ్రామిక విద్య నేర్పవారికి జీవనోపాధులు లభింపకపోవు, ఆంధ్రదేశ రైతు మిల్లు ౫ తోళ్లను పడుచుచేయు దులకకముకలవు. కనుక వీరంగులగుట.

ఇట్టి పారిశ్రామిక విద్యలను పెంపొందించుటకై యీ విద్యార్థులను ముమ్మడిగా కృషి చేయవలెను. మన కొత్తగవర్నరుగారు యిందులకు చేదోడు వాడొడుగు నుండి పోయి మొసంగెదరుగాక.

ప్రభుత్వార్థిక కారము ప్రజాసహాయము

విద్యార్థులను మారితగి ప్రజలకుపకరించుటకై ఆంధ్రదేశములోని ధనాధికులు శ్రద్ధవహించవలసి యున్నది. ప్రభుత్వ ధనసహాయము ఉండవలసివచ్చింది. కాని, గవర్నరు మొట్టమొదట అనేక ఖర్చులను భరించవలసియున్నాడు. అందులో యిదియొక ఖర్చుగా భావించి తోచినకొలది, శక్తికొలది యిచ్చెదరేగాని కేవల ప్రభుత్వధనసహాయమువల్ల మన సంకల్పము లీడే బాలవు అదియనుగాక ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను మన ధనసహాయమును చేయటకు కాసనభలలో నిర్బించుచు, విద్య విద్యార్థులనుపై కాసనభలకు అధికారమొసంగుచున్నాడు. విద్యార్థులనుపై ప్రభుత్వార్థిక కారము ఉండుటయు రాజకీయపక్షముల పరస్పరమైన మధ్య దాక్షిణ్యములపై విద్యార్థుల పాఠ్యాధి అధారపడియుండుటయును, విద్యార్థులకు ముందు యిచ్చురముకాదు అని మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము పట్ల ప్రధానోత్సవ సభా సందర్భమున జెప్పియుండిరి. ఇది నిజము. కాబట్టి ధనాధికులే దీనికి సర్వ విధముల విరాళముల నొసంగి దీనినివృద్ధిలోనికి తేలవలయును. అన్నా ములై చెట్టిగారివలె స్వయముగా విద్యార్థులను ముల సానించగల కుద్రలు లేకపోయినను యీ విద్య విద్యార్థులను సమ ఆనేక ఉపాదానములను కల్పించుటకు సమర్థులైన రాజులును, జమీందారులును, లక్షి పుత్రులును ఆంధ్రదేశము లో అనేకులు గలరు.

విజ్ఞానధనులే విద్య విద్యార్థులను శుక్తిముక్తా ఫలములు మన విద్య విద్యార్థులను మన ఆనేక కళాకారులను ఆనబంధించవచ్చును. అనేక విద్యార్థులకు సాకార్యములు చేయవచ్చును కాని విద్య విద్యార్థులను కల్ల జ్ఞానధనులైన యుత్తము పురుషులు యొద్దవింపినపుడే యీ విద్యార్థులను ముక్తా కృషి ఫలించిన దని చెప్పవచ్చును. అట్టి యుత్తము పురుషులును, ఋజుమార్గనర్థములను ఆవిర్భవించిన యెడల అట్టి వారి మూలమున అనంతర పురుషాంతరములలో యుత్తము యువకులను యువకులను లియారయ్యెదరు. అట్టివారివద్దనే ముఖ్యముగల మన కుమార్తెలను, కుమారులను నిర్భయముగా విద్యార్థులకు పంపగలము. గవర్నరు మొట్టమొదట స్వతంత్రించి తమకు తోచినవిద్యార్థికారులను తాము నియమించెయ్యడం మన యువతీ యువకుల యందు సుతనాత్మ లేదో వికాసము కలుగజాలదు. మనదేశము నేడు శిశుగవర్తనము నూతనబాటియూం దోశనముతో కలపించుచున్నది. ఈ తరుణములో దేశమును సక్రమముగా నిరుపద్రవముగా నడిపించగల ధిశాలులు ఆత్మంతా పసరమైయున్నాడు. ఇట్టి నాయకులను తయారుజేసి ధారము విద్యవిద్యార్థులను కల్పిస్తే మన దని ఇప్పుడు ప్రభుత్వముగాక యొకమారు పెరిచియుండిరి.

మతవిద్య

ఆంగ్లము ప్రభుత్వమువారు మనదేశములో నిప్పుకు అ ములపరచియున్న విద్యార్థులను విద్యార్థుల కాత్మనికాసము కలుగుటలేదు. అట్టి ఆత్మనికాసమును కలుగజేయు గలిగినది మత విద్య యొక్కటియే. భారతదేశ విజ్ఞాన సంపత్తి యంతయును ఆధ్యాత్మిక ప్రభావము నేక కలిగి యున్నది. అట్టి భారతీయ లకు మత విద్య వాసనలలేని యీ ప్రభుత్వ పాఠశాలలోని చదువుల సంపూర్ణ చిత్ర సంస్కారము కలుగజాలదు. అంతియగాక, మనము సంపాదించెడి విద్యార్థులను జ్ఞానమును సద్వినియోగమెట్లు చేయవలయునో బోధించెడివి మన మత గ్రంథములే.

కలకత్తా విద్యవిద్యార్థులనువారిది గుర్తించి కళాశాలల కనబంధింపవలెన విద్యార్థి వసతి గృహములలో విద్యార్థులు తమ మతానుసారము ధిగవర్తనలను జరుపుట కేర్పాట్లు చేసిరి.

మత సాంప్రదాయములనువిపులములు సదుత్పలకల్ల పట్టువచ్చు. మత విధులను ఆచరించి నిర్మలించుచుండుట వల్లనే అలవడును. బాలబాలికలకు మతానుసారమును అలవాటు చేయకపోవుట బాతీ నూత్ననివాస మగునని డాక్టరు అనీబీ సెంటుమ్యుగారు 25 సంవత్సరముల క్రిందట చెప్పియుండిరి.

ప్రభుత్వమువారు యీ దేశీయుల మతవిషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనజాలనుని ప్రమాణము చేసిరి. కాని అంతమాత్రమన విద్యలు అంతరింపజేయు వీలులేదు. ప్రభుత్వ పాఠశాలలోనినను మతవిద్యనుగూడ ఒక విధంగా నేర్పవలసేగాని అది అంటరాని విద్యకాదు. ప్రభుత్వమువారి యుష్టాయుక్తములెట్లున్నను, బాతీయ శ్రేయమునకై ఏర్పడిన విద్యవిద్యార్థులయొక్క అధికారి విషయములలో మిన్నకుండుట తగదు. ఇంగ్లండులోని ప్రతి విద్యవిద్యార్థులను మన కళాశాలమును ఒక భగవద్గ్రంథ నా మందిరమునే ప్రధానాశ్రయముగా కలిగి యున్నది. అట్లే భారతభూమిలోనూ ప్రతి విద్యవిద్యార్థులను మనదేశము చేరుకొనుముగాని, మనీయగాని, పాపి నుడిగాని యొక జ్ఞానమునిధిగా నేల ధైర్యమురాదు.

దోర్న కలు విషపు అజరయ్యగారు నేడు ఆంధ్రవిద్యవిద్యార్థులపట్ల ప్రధానోత్సవము నొసంగిరి.

ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రపట్టవరీతు

ఈదేశములో ప్రధానమైన మతములు కొన్నిగలవు. కనుక యీమతములందుగల వేదాంతములను ఆధ్యాత్మికబోధలను విద్యార్థులు పఠించుట కీ విద్యవిద్యార్థులనువారు సాకార్యముల గలుగజేయవలెను. ఆయా మతములందు బోధింపబడిన ఆధ్యాత్మిక పాఠశాలక, ఆధ్యాత్మిక విషయములను సమగ్రముగా పఠించినవారికి ఆశాస్త్రములో కొన్ని పరీక్షల నేర్పరచి పట్ట విరుదముల నేల యొసంగరాదు? మతానుసారములను పలయు సాకార్యములను విద్యార్థులందును, విద్యార్థి వసతి గృహములందును ఏల కలుగజేయరాదు?

మీవిద్య పట్టవరీతులతో సమాప్తికాలేదు

స్వాతంత్ర్యం! మీరిప్పుడు పట్టములను విరుదముల గ్రహించితిరి. మీరు స్వతంత్రజ్ఞాన సముపార్జనచేయుట కర్తవ్యమని నూచించుటకీ యీపట్టవిరుదము లొసంగబడినవి. మీవిద్య ఇంతటితో సమాప్తియైనదని భావించవలదు. మీరు బాలుకులైన జ్ఞానరత్న కరము మీముందున్నది. జ్ఞాన మపారపారావారము. ఆపారావారమును బాటుటగల యుపాయమునమాత్రమే మీరిప్పుడు నేర్చియున్నాడు.

కనుక మీరు మీశక్తికొలంబి నూతన గ్రంథ రాజములను తరచు కొనుచుండి గ్రంథ పకనాభ్యాసము బాగుగా చేయుచుండవలెను. నిరంతర నూతన విషయగ్రహణాసక్తినిమిన్ను లైయుండవలెను. ప్రతిస్పృతమును తన స్వంత గ్రంథాలయము నొకటి తాను నేకరించుకొనవలయును. ఇంతటితో మీ ప్రస్తుతము లకు స్వస్తి చెప్పి మీ జ్ఞాన విపాసన చంపివేయవచ్చు.

సత్ప్రవర్తనము

మీరు మీ బుద్ధి బలమును, మీ శరీరబలమును సాత్త్విక పెంపొందించినందువల్ల ప్రపంచ జీవితములో సర్వసమర్థులు కాజాలరు. సర్వర్థ ప్రవర్తనము ఋజుమార్గానలంబనము అనునదియే మీజీవితమును సఫలముచేయును. మీరుచేసెడి కృషికంఠము మీధర్మప్రవర్తనమే చేరు ప్రతిష్ఠలు దెచ్చును. భగవంతుని యందు భక్తి, పరోపకార నేప, ఆముష్మిక చింతనము యిట్టివాని వల్లనే మీకు నిజమైన ఆత్మకాంతి కలుగగలదు.

జాతీయనాయకులవసరము

ఇటువంటి సిద్ధాంత లేజలను వారిప్పుడు దేశమునకు కానుకనియున్నాడు. అట్టి యుత్తముపురుషులు ఉద్యోగపదవులందైనను, రాజకీయ రంగమునందైనను సంఘసంస్కరణము నందైనను తమ ఆత్మప్రభావముచే దేశీయులను మార్గదర్శకులుగా వెలువడవలయును. నోరులేని నిరుపేదల మెలలను మీరు నోరెత్తి చెప్పవలసియున్నాడు. అస్పృశ్యులు సంఘభాష్యులైనవారిని యుద్ధించి యూపరించవలసియున్నాడు. సాంఘిక పక్షములను చూచుచున్నాడు. మరలకపోములను అంతరింపజేయును.

మీరీ విద్యార్థులను మన జ్ఞానము నార్జించినందులకు సార్థకముగా ప్రపంచమునకు మేలొసరూర్చును. అట్టి సత్ప్రయోజనకరమైన మీ జీవితమే మీవిద్యార్థులను మనకు చేరును చెచ్చును, దేశమునకు విభాగినిరూర్చును, భగవంతుని మెప్పించును.

నరనస్సలి యునైటెడ్ కల్యణ్ - ఒక బహిరంగ సభ రేపు 4 వ లేదా సాయంకాలము 4 30 గంటలకు సాంబరన్తి మహాలలో (గోవిందప్ప నాయకరుద్ది) జరుగును. శ్రీయుల కాళి కృష్ణమాచార్యగారు వేరవ్యాఖ్యానవిద్య సూక్తి యుపన్యసింతురు. బాబు బ్యారసుందర గ్రామర్తీగారు అధ్యక్షత వహింతురు.

COURT OF SMALL CAUSES MADRAS.

Suit No. 5655 of 1929.
R. Hemsing Dadha ... Plaintiff.
vs,
P. Venkatachalapathy Sarma Defendant,
To.
P. Venkatachalapathy Sarma,
2nd Floor, Elavia Buildings,
Opposite to Nawi Vadi,
Bombay (Def. above named).

Please take notice that the plaintiff has filed a suit against you for the recovery of Rs. 2000/- being the balance due in respect of pledge of jewels made by you with the plaintiff on 9-5-26 after sale of the pledged jewels after due notice to you and that the plaint has been amended basing the suit on the original cause of action as per order of Court dated 25-11-29 and that the above suit as amended stands posted for hearing before His Honour the Chief Judge on 16-12-29 at 11 A.M. and that you are here-by required to be present at the said Court on the said date failing which the same will be heard and decided ex parte.

By order of Court dated 25-11-1929.
M. SUNDARAM IYER,
Advocate for plaintiff.

మీరటు కుట్ర కేసు

కుట్ర జరిగిన విధము

మిత్రుగారు ప్రాసిక్యూషను వాదము ప్రారంభించుట

మీరటు, నవం 30:—కుట్ర కేసులో, మద్రాసు యన జబ్బాల్దార్ తన వాదనలను నేడు ముగించిరి. వీరి వాదనలకు మొదలగు 5 దినములయ్యెను. 17,000 మాటలు గలవు. ఇదివరకు మద్రాసు మహమ్మదాలిగారు కరాచి విచారణకును వీరు దినములు గైకొనిరి, వారితరువాత జబ్బాల్దార్ తన వాదనలను ముగించిరి. ఇదివర కేసులోను యింత దీర్ఘమయిన వాదనలను బిసంగబడలేదు.

నేను జబ్బాల్దార్ సామ్రాజ్యవాదులను నేమో చెప్పనాగిరి. ఒకమానవుడు ఇతరులకన్న అధికముగను ఉన్నతస్థానమునందున్నట్లు ఎందును. ఇది దేవుని ఆజ్ఞకు విరుద్ధము. భూతాతిశయమును, గర్వముచేతను కొందరు ఇతరులను దోచుకొనెనంటుంటే ఇంకొకరిని బిసంగబడలేదు. సంఘమునందగుల దురాచారమే యిది. సి. వి. డి. ఉద్యోగులు తాను మహారాష్ట్రభాషలో నొసంగిన ఉపన్యాసములను సరిగా దృష్టపాడలేదని వాదించిరి. కార్మికసంఘములందు గల అభిమానముచే ఇతరమద్రాసులలో తాను గలసి పనిచేసిన మాట నిజమే ననెను.

బొంబాయి సమైక్యతను సమర్థించు రషియానుండి తనకు రూ. 14000 వచ్చినదనియు అది సమైక్యత సంఘమువారికి బిచ్చించితినియు చెప్పెను. రషియాదేశము అక్రమదేశముగ ప్రకటించబడనందున రషియాద్రవ్యము గైకొంటి ననెను.

మిత్ర:—మీరటు మీ రీద్రవ్యము గైకొనలేదని చెప్పెను.

జబ్బాల్దార్:—చేతనకును భూమి, కొంతకాలమువరకు నేను యితర మద్రాసులను ఇండియాలో కార్మికోద్యమమును కొనసాగించెననియు రాష్ట్ర మద్రాసులకు ముగియును. (వచ్చు) మమ్ము కుట్రచాటలను చాల తప్పు. నామన సంఘము కేంద్ర మాత్రము మంగీకరింపజాలకున్నది. ఈ భారతదేశాన్ని త్యక్తునకు నా భూమివలె కారకులయినందున ఈనిందును ఎంతమాత్రము సహించజాలకున్నాను. భూమి ఆకాశము సమద్రములపై వివిధవిధములను సైకబలములతో కట్టుబట్టుచు చేయుచున్న యిట్టి సార్వభౌమసైభుత్వమును మే మేవిధముగ పడద్రోయగలము? సామాన్యుల కొద్దిమందిచే పడగొట్టుబడగలనంతటి బలమీనపుడే యీ భారతసామ్రాజ్యమును అంత నిస్సత్తువరి ఉండవచ్చును. (వచ్చు) అనిచెప్పి కోర్టువారు శ్రద్ధ గాంతముగ విన్నందుకు వందనము లర్పించుచు జబ్బాల్దార్ ముగించిరి.

ప్రాసిక్యూషనువాదము

జి. పి. మిత్రుగారు జూనియరు ప్రాసిక్యూషను వకీలు ప్రాసిక్యూషనువరపున వాదనను ప్రారంభించిరి.

లాంసంగ్లెడ్జుగారు కేసుమొత్తముపై తమవాదనలను తెలుపుటకు, తేనుకేసు మద్రాసులనెరములను గూర్చి తాను జేయుటకును మం దేర్చుటచేయబడెనుగాని, తేనుగారు అన్యధులుగనడుటచే అంతవనియు తనపైనే బడినదనియు, అయినను తేనుగారు ప్రాసిక్యూషను సహాయముననే తాను వాదించుచున్నాననియు మిత్రుగారు చెలిపిరి.

ప్రాసిక్యూషనువారు కార్మికసంఘోద్యమమున కెంత ముత్రము విధించుక ఈ కేసు కేటగిరీదనియు, కార్మికుల యభివృద్ధికొరకు జరుగు సమైక్యతలు ప్రచారము నుంచివేయుట వారీయుద్దేశము కాదనియు ముఖ్యముగ గమనించవలసియున్నది. కిలోరీలు, ఆల్ఫ్రె, కాలే, జబ్బాల్దార్ తాము కేసులను కార్మికోద్యమము కొరకే పనిచేసితిమని చెప్పచున్నాడు. మే జస్టిస్టు గారు అది నమ్మి యితరనేరములు వారీయందు లేవని దలంచునో వారిని విడిచిపెట్టవచ్చును అని మిగిలిన నూచించిరి. అట్లే నిజమున జాతీయవాదులను గూడ కేటించుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము గాదు. ధర్మ వీరసింగుగారు తాను జాతీయవాదిననియు నికర పని యెరుగననియు చెప్పుచున్నాడు. వీరివిషయమున గూడ నితర నేరము లేనట్లు సాక్ష్యమునందు మేజస్టిస్టుగారికి అగపడిననో విడిచిపెట్టవచ్చును.

కుట్రనేరము

కాని మద్రాసు సార్వభౌమని అధికారమును పడగొట్టుటకు కమ్యూనిస్టుపద్ధతుల నవలంబించి కుట్రచేసినని నింద మోపుట. ఈ ప్రాసిక్యూషను రషియా ప్రభుత్వముపై గాదు. ప్రపంచమంతటను విప్లవము తెచ్చిపెట్టి అంతటిని వశ

పరచుకొని పాలించుచున్నదేమోనున్న అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంస్థ నుద్దేశించి యీ ప్రాసిక్యూషను చేయబడినది. కార్మికులలో ప్రచారము చేసే నిష్కర్మి సమైక్యత కట్టిం చి ధ నా ధీ కు ల పై అ నూ య పే ం పొందించి, చివరకు పోలీసు, సేనలుగూడ తమ వశమునవరకు వేచియుండుట వీరితలంపు. అందుకొరకై నలసరాజ్యములందు సమయోచితముగ నేర్పుతో పనిచేయుగల కమ్యూనిస్టుపార్టీ యుండవలెను. ఇండియాలో ప్రస్తుతమున్న జాతీయోద్యమము, కార్మికోద్యమములద్వారా యీపని చేయవలసింది. కొంతకాల మువరకు నిజమున జాతీయవాదులుగను, కార్మికవాదులుగను దానియందు పైవదలెసిన పద్ధతు లనుసరించి పనిచేయుటే వీరి యుద్దేశము. కమ్యూనిస్టు ప్రచారము చేయుటకు సామ్రాజ్యవ్రతి కూలపనితి అనుకూలసంస్థగ నెంచిరి. మద్రాసులను వారీయభిప్రాయములకై కేటించలేదు. దేశములోగల కమ్యూనిస్టుపక్షము కర్మక పాటకజన పక్షములందును వారు చేయుచున్న పనులను బట్టి వారీపై కేసు చేయబడెను. ఈసాక్ష్యము మారుచేగోతున్న కమ్యూనిస్టుపక్షములే యని రుజువు జేయకలిననో అంతటి సభ్యులు ప్రజల నిరంకుశపాలనాధికారమునకై పాటుబడుచున్నారని విశేషముకాగలదు అని మిత్రుగారు చెలిపిరి. కోర్టు నాటికి ముగిసెను.

కుట్రచరిత్ర

మీరటు, డిసెంబరు 2:—మిత్రుగారు నేను కుట్రయొక్క పూర్వోత్తరచరిత్రను చెబువనాగిరి. విదేశములందుండి యీ కుట్రకు తోడ్పడుచున్న సంస్థలలో మొదటిది అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంస్థ ఇది ఇంగ్లాండులో నున్న కమ్యూనిస్టుపక్షపు "ఫారిను లీగ్" ద్వారా పనిచేయుచున్నది. ఇండియాలో నున్న కలకత్తాకాఖ యితర కాఖలతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిపి కుట్రను ప్రోత్సహించిన సంస్థ లేన, అంతర్జాతీయ కర్మక సంస్థ కార్మిక సంఘముల రెడై ఇంటర్నేషనల్, కల్చరల్ సోషలిస్ట్, నేషనల్ మైనారిటీ ముపుమెంటు, కార్మికుల సహాయసంఘము, కార్మిక పరిశోధక కాఖ. ఈవివర సంస్థయే స్పాట్టుగారికి నెలకు 40 పాసుల వేతన మొసంగుచున్నది. యగు కమ్యూనిస్టు లీగు, సామ్రాజ్య ప్రతిపాల సమితిగూడ ఇందు చేరినవి. కర్మక పాటక జనపక్షము యీ సమితికి చేర్చబడినది. ఈ సమితివారే జాన్స్టన్ గారిని ప్రతినిధి గ పంపిరి. పొందుచేరియందున్న కమ్యూనిస్టుల కొందరు ఉత్తరముల రవానా జేయుటలో సామర్థ్యము, విదేశములనుండి ఆలి సను, గ్లాడింగు, బాన్స్టన్, డైను, నల్ల త్వలాగారు ఇండియాకు స్వయముగ వచ్చి పనిచేసిరి. ఈ కుట్రయంతయు మాస్కోలో నే ఉద్దేశించబడి, అనేక మార్గములనుండ యితర వోట్లకు వ్యాపించి మాస్కో ధనసహాయమునుగూడ పొందుచున్న పని విదేశములనుండి వచ్చిన లేఖలవలన తెలియగలదు.

ఈ కేసులో గైకొనబడిన సాక్ష్యము 1925 సంవత్సరమునుండి జాగ్రత్త చేయబడినది. అంతకు పూర్వముగూడ ఇండియాలో యీ కుట్ర చర్యలు జరుగచుండెను. కాన్పూరు కుట్రకేసు ఒకటి విచారించబడెను. 1924 సం॥ మాస్కోలో 1 వ అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు మహాసభ జరిగెను. ఆ సభలో ఇండియాలో జరుగవలసిన పనిగూర్చి యోచించబడెను. సామ్రాజ్య అధికారమునందున్న దేశములలోని కమ్యూనిస్టు కాఖా సంస్థయే ఆ సామ్రాజ్యమునందలి వలసరాజ్యములందలి కమ్యూనిస్టు ప్రచారభాధ్యతను వహించవలెనని ఆ సభలో నిశ్చయించబడెను. ఇంగ్లాండులోనున్న కొలొనియలు లీగ్ ఇండియా బిచ్చించబడెను. ప్రత్యేకముగ ఇండియా గ్రూపు అని కూడ నొకటి గెదు. ఈలీగ్ వారే గ్లాడింగుగారిని ఇండియా కంపిరి. అతడు ఇండియాకు రహస్యముగవచ్చి ఎం. ఎల్. రాయ గారికి లేఖ వ్రాసెను. ఈ కాఖాసంస్థ లండను లేఖలో పని చేయుచుండు భారతీయ పనివాండ్రను, ఆస్పష్ట విద్యార్థులను విశేషరచుకొన జూచిరి. యూరోపు ఖండమునందు ఎం. ఎల్. రాయ, సెపాసిగార్లు యీసంస్థసభ్యులుగా నుండి సహాయము జేయుచుండిరి. 1925 జూలైలో ఆస్ట్యురడమునందు కమ్యూనిస్టుల కేంద్ర కార్యనిర్వాహకసభ జరిగెను. గ్లాడింగుగారు ఇండియానుగూర్చి పంపిన నివేదిక చర్చించబడెను. ఈసభలో ఎం. ఎల్. రాయగారు ఇండియాలో ప్రచారపు విధాన నిర్ణయాధికారము కేంద్ర సంఘమువారి కుండవలెనుగాని ఇంగ్లాండులోని కాఖాసంస్థకు నుండరాదని వాదించిరి. సి. పి. మిత్రుగారిని ఇండియాకు పంపుటకు నిశ్చయించబడెను. బ్రిటిషు వలసరాజ్యములందు జేయవలసిన పనిగూర్చి కలొనియలు లీగ్ వారు స్కీములు తయారు జేయుచున్నట్లును, ఇండియాలో అనుసరింపవలసిన విధానమును ఎం. ఎల్. రాయగారు సూచించవలసినదిగ కోరి రనియు ప్రాసిక్యూషను వారు దాఖలుచేసిన కాగితములలో నొకటి చెబువనాగెను. రాయ గారు ఇంగ్లాండును బోయి ఇండియా అధికారము స్వీకరింపవలసినదిగా గూడ సూచించబడెను. భారత కార్మిక సంస్థలను రెండుఇంటరు నేషనల్తో చేర్చవలెననియు, ఇండియా బాధ్యత వహించువారు ఇండియాలో విప్లవము జరుపుటకు బాగుగా కృషిచేయవలెననియు గూడ నిర్ణయించబడెను. వారు కమ్యూనిస్టుపక్షపు యూరోపు కాఖవారి సలహా ననుసరింప వలసియు

న్నది. కమ్యూనిస్టు వర్గపు విదేశకాఖయందు సిపాసి. సి. పి. దత్తు ఎం. ఎల్. రాయగారు యిండి కుట్రచేయుచున్నట్లు ఎం. ఎల్. రాయగారి లేఖలవలన తెలియగలదు. ఈ లేఖను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అటకాయించి ఎసంట్లీలో ఛదివిరి. పత్రికలలో ప్రకటించిరి. అని మిత్రుగారు మడిపిరి.

స్పాట్టుగారి రాక

కర్మక పాటకజన పక్షమును సామ్రాజ్య ప్రతిపాల సమితి తో జేర్చినయడల ఉపయోగకరముగ నుండును. ఆసమితిద్వారా కావలసిన మిత్రులుచేరుదురు. మాస్కోలో సంబంధమున్నట్లు నిందరాదు అని ఎం. ఎల్. రాయగారు లేఖలో నూచించిరి. దత్తుగారు ఇండియాకు వచ్చుట తప్పిపోయెను. వారికి బదులు ఏప్రిలులో ఆలిసనుగారు, డిసెంబరులో స్పాట్టు గారు వచ్చిరి. వీరి ఖర్చులు మాస్కోవారే భరించెరి. ఇంగ్లాండు కాఖను డబ్బు లేదు. ఇండియాలోని కుట్రచారులు వ్యాయ విరుద్ధమును చిన్న కమ్యూనిస్టు పక్షముద్వారాను, వ్యాయసమైక్యమును బూటకపు కర్మక పాటక జనపక్షముద్వారాను పనిచేయ కొరబడిరి. రెండవది మునుగుజేయబడిన కమ్యూనిస్టుసంస్థయే, వీరికి ద్రవ్యము యూరోపు ఖండమునుండియే వచ్చుచున్నది. కొంతద్రవ్యము ఆఫ్ గను సరిపాడుమార్గమున వచ్చుచున్నట్లు సాక్ష్యప్రతిపాలవలన రుజువయినది. దాని తెచ్చుటకు ఎవరోయొకరు లాహోరునుండి బోవుచుండెరి. కావలసిన ద్రవ్యమెంతో దత్తుగారికి బడ్జెటు తెలియజేయబడెను. దానిగూర్చి యోచించుచుని ఎం. ఎల్. రాయగారు వ్రాసిరి.

నల్ల త్వలాగారు 1927 సం॥ ఇండియాకు వచ్చిరి. ఈ ఉద్యమమును ప్రోత్సహించుటకే వచ్చిరి గాని శీఘ్ర యిచ్చాను సారము ప్రసాదించిరి. ఇండియాలోని కమ్యూనిస్టుపక్షము ఆంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టువర్గమునకు జతజేయబడినందున ఆసభకు పోరాదనిరి.

స్పాట్టు దత్తుగారు జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల అదృశ్యమును సిరాతో సెఫరుకోడు నమనరించి సాంకేతికభావలో వ్రాయబడినవి. వారు ఆలిసనుగారి ఆరాస్టు గూర్చి కర్మక పక్ష కార్యక్రమము గూర్చి కార్మిక సంస్థల పనిగూర్చి, నాకా సేవకలద్వారా ఉత్తరములు పంపువిధము కమ్యూనిస్టుగంధముల తెప్పించు మార్గము ద్రవ్యసంగ్రహము గూర్చి ఆలేఖలలో వర్ణించుకొనిరి. వ్రాడెగారు 1927 డిసెంబరులో బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టుపక్షమువారిచే పంపబడిరి. వీరందు సభ్యులని భారత కర్మక పక్ష నివేదికయందు గలదు.

మిత్రగారు 1925, 26, 27 సం॥లలో జరిగిన కుట్రతంత్రములగూర్చి వరుసగ కేర్కొనుచు ఎం. ఎల్. రాయగారి లేఖ చాలముఖ్యమయినదని జెప్పిరి. ఆలేఖను చూడకండనే బొంబాయి పక్షమువారిది ఫోర్టరీయనిరి. 1928 సం॥నాటికి ఇండియాలో కర్మక పక్షము చేయవలసిన కార్యక్రమము నిర్ణయించబడెను. ద్రవ్యసహాయము గుర్తించు నిర్ణయించబడెను. ఆవత్తర వేళాచి గును గారు వైసు గారు ఇండియాకు వచ్చిరి. వీరి ఉపన్యాసములు రికార్డు చేయబడినవి. డిసెంబరులో అధికారిగారిని యూరోపు కమ్యూనిస్టు కాఖవారు పంపిరి. లాస్కోరుల ద్వారా ఉత్తరములు ఇండియాకు వచ్చుచున్నవి. ఇండియాలో విప్లవము మాస్కోలోకన్న త్వరగ కొనసాగనని మాస్కోలోని వారు దలంచుచున్నట్లుగ నింబుకరుగాణి మాస్కోనుండివచ్చిన లేఖలవలన తెలిసెను. ఈ వత్సరము బొంబాయి నవత్రు పరిశ్రమ సమైక్యత సంస్థమున 1059 పాసుల, రూ. 2,0000 రెండుసార్లు మాస్కోనుండి వచ్చినవి. మొదటిది వారసుకొనిన కార్యమునకు వెచ్చింపబడెను. రెండవ మొత్తము బోపిగారి చేత పడినందున వీలులేకపోయెను.

మిత్రుగారు వాదము ముగించలేదు. కోర్టు లేచెను. (ఆ. ప్రే.)

కార్మిక నాయకుల ప్రకటన

కమ్యూనిస్టులరాజ్యము ప్రారంభ మయినది నాగపూరు, డిసెం 2—ఎన్.ఎమ్. జోషీ, దివాన్ చమన్లాల్, వి. వి. గిరి, బి. శివరావు, ఫతుల్లాఖా. పూలే, కర్కూబోసు, ప్రభృతులు జనపాలనాలోగారికి బంపిన తమప్రకటనలో అఖిల భారత కార్మిక సభలో ప్రాబల్యమును సంపాదించి, కమ్యూనిస్టునిధానానుసారముగా గిర్నీ కంగారు జి. వి. పి. రెయిల్వే కంపెనీ యూనియనుల ప్రతినిధులు గావించిన తీర్మానములు తమకు కేవల మయిచ్చుచున్నవేకాక, కార్మికోద్యమమునకే హానికరములనియు, అధికసంఖ్యాకులు కమ్యూనిస్టులభిప్రాయము గలిగినవారలే యుండురు గాన తాము కార్మికసభ సమావేశమునకు హాజరవుటవలన లాభము లేదనియు వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రే.)

బర్తా ఆంధ్రుల కర్తవ్యము

బంగాళా మహాసముద్రమునకు రెండు వైపులను నున్న బర్మాదేశమునకును ఆంధ్ర దేశమునకును ప్రాచీనకాలమునుండియును రాకపోకలు సంబంధసాహచర్యములు సహజములై పరస్పర లాభమునకు వినియోగపడుచున్నవి. బర్మాదేశము బ్రహ్మదేశము, స్వర్ణభూమి, అస్పరసలవాసస్థలము. ఒక యుగమునందు సాహసికులను, వీరులను, రాజులను, వర్తకులను, మతభాదకులను, విజ్ఞానులను బర్మాకు సమకూర్చిన యాంధ్ర దేశ క మిపుడు సామాన్యముగ పనివాండ్రను మాత్రము పంపుచున్నది. రంగూనునందును, నితర ప్రదేశములందును నేవైపునకు చూపును మరల్చినను తెలుగు పదివారే కనిపించుచున్నారు. తెలుగువారి దృఢ శరీరము నేష భాషలు ప్రత్యక్ష మగుచున్నవి. ఏకొలదిమందియొ సొపన్ను లున్నను, చాలమంది కార్మికు లై యున్నారు. రంగూనునందు రిక్తాలను లాగెడివారు 500 ఆంధ్రులు కలరు. వారు సొపన్నులైన సకలజాతుల తమ్ములకును తిట్లకును లోనగుచున్నారు. స్త్రీ మరులందు ఎ గు మతి దిగుమతులను జేయుటకు 10,000 మంది పని జేయుచున్నారు. వారును అధికారుల దౌర్జన్యమునకు లోనగుచున్నారు. వడ్డమరలందును, కొయ్యమరలందును 20,000 కార్మికులు పని జేయుచున్నారు. వారును యజమానులదుర్మార్గములకు పాలగుచున్నారు. కెరసనాయిలు పనివాండ్రును 10,000 మంది కలరు. రంగూను నగరమును పరిశుభ్రము చేయువారును నితర పనివాండ్రును తెలుగువారై యున్నారు. రంగూను నగరమునందువలె మాల్మీను, తాబము, ప్రాము, మాండలి మొదలగు పురములందును వేలమంది ఆంధ్రకార్మికులు పని జేయుచున్నారు. ఈ కార్మికులకు జీవయాత్ర కవ సరమైన వేతనములు లభించుటలేదు. నివసించుటకు తగిన వాసస్థలములు లేవు. జ్ఞానోపార్జనమునకు సాధనభూతములైన విద్యాలయములు లేవు. ధర్మ ప్రవృత్తి కవసర మైన సంసారప్రవృత్తి లేదు. మీదు మిక్కిలి చెడిపోవుటకు గావలసిన పరిస్థితులన్నియును గలవు. త్రాగుడు, వ్యభిచారము మొదలగు దురభ్యాసములకు పాలై ఆయుర్భాగ్యములను నీతిని వీరు గోల్పోవుచున్నారు. మేష్ట్రీలకును పనివాండ్రకును విభేదము లేర్పడి యంతఃకలహములు సంభవలమును కృశింపజేయుచున్నవి. సొపన్నులును దేశీయ సోదరులక్షేమమునకు ప్రమేయమును గల్పించుకొనుటకునితాపమును జూపుచున్నారు. తెలుగువారు కోరింగులు కూలీలు అని పిలువబడుచు సకలవిధములను దైన్యము ననుభవించుచున్నారు. తెలుగు

పనివారు బర్మాయభ్యుదయమునకు గారకు లైనను నిరసనమునకు పాల్గొను గౌరవప్రతిష్ఠలు లేకయున్నాడు. తెలుగువారివలెనే ఓధ్ధులును దైన్యము ననుభవించుచున్నారు. ఈ దీనస్థితిని పోగొట్టుటకును, ఆత్మగౌరవమును బడయుటకును స్వాధ్యులు విశ్వవయత్నములను జేయవలయును. తెలుగుపని వాండ్రు కార్మికసంఘములను స్థాపించి ఆత్మశక్తిని జూపుట పరమధర్మమై యున్నది.

ఇతరజాతులు

తమిళులు, బంగాలీలు, చీనులు, హిందుస్థానీలు, చిటగోనియనులు పరువుప్రతిష్ఠలను గలిగి బర్మాయందు సౌఖ్యముల ననుభవించుచున్నారు. తమిళులు వడ్డివ్యాపారమును, ఉద్యోగములను గలిగి సుఖించుచున్నారు. బంగాలీలు ఉద్యోగములను గడించి పరువుప్రతిష్ఠలను గలిగియున్నారు. చీనులు వ్యాపారమును జేయుచు సొపన్ను లగుచున్నారు. వివిధజాతులవారికిని పాతశాలలు, సంఘములు, దేవాలయములు మొదలగు సంస్థలు స్వసంఘోద్ధరణమునకు గలవు. ఆంధ్రులు మాత్ర ముట్టిసంస్థలు లేక దీనస్థితియందున్నారు. బర్మాయందు నివసించుచున్నయాంధ్రుల గణశీలములు స్వదేశస్థులైన యాంధ్రులగుణశీలములకు ప్రమాణములుగ పరిగణింపబడుచున్నవి. స్వదేశమునందు జీవనోపాధి లేక విదేశములకు పొట్టును బోసికొనుటకై పోయెడి యాంధ్రులకు సహాయమును జేసి యాదరించుట యాంధ్రమహాజనులధర్మ మై యున్నది. బర్మాకు వలసపోయెడి యాంధ్రులు ప్రతియేటను ఆంధ్రదేశమునకు లక్షల రూప్యములను పంపుటయే కాక బర్మాకు పోయిన యాంధ్రులకు ధనసహాయమును సయితము చేయుచున్నారు. స్వదేశమునందున్న యాంధ్రనాయకులు పండితులు బర్మాయందున్న దేశీయ సోదరులపట్ల జూపుచున్న నిరాదరణ భావమే బర్మాయందలి యాంధ్రుల దురవస్థకు గొంత కారణమై యుండును. ఇప్పుడైనను, ఆంధ్రులు బర్మాయందున్న దేశీయసోదరులకు సహాయమును జేయుటకు బూనుకొనవలసిన యవసరమును గ్రహించి స్వధర్మనిర్వహణమునకు గడంగుట ప్రయోజనకరము.

రంగూను మండలాంధ్రసభ

కొలదిదినములక్రితము రంగూనునందు గూడిన ప్రథమాంధ్రమహాసభ ఈయద్దేశముతోనే సమావేశమైన విధమును సభావ్యవహారములును సన్మానములును విందులును నాటకప్రదర్శనములును ఉత్సవములును విశదముచేసినవి. ఆంధ్రదేశమునందాంధ్రహృదయమునందు వ్యక్తమైన వికాసము బర్మానివాసులైన ఆంధ్రప్రజాహృదయమునందును ప్రత్యక్ష మగుచున్నది. బాలికలు పాడిన జాతీయగీతములు, కవులు వ్రాసిన పద్యములు, నటులు ప్రదర్శించిన నాటకములు, సభ్యులు చేసిన యుపన్యాసములు, ప్రజలు చూపిన యత్సాహ దరణములు స్వచ్ఛందసేవకులు చూపిన సేవాధర్మములు సహజమైన యాంధ్రస్వభావమును ప్రత్యక్షము చేసినవి. సహజమైన యాంధ్రప్రత్యభిజ్ఞానమును నిర్ణయించుటకును నిరూపించుటకును సాధనముల నన్వేషించుటకును బర్మాయందలి యాంధ్రుల కన్నను సధికభారమును ఆంధ్రదేశీయులు వహింపవలసియున్నారు. బర్మాయందలి యాంధ్రుల గౌరవా

గౌరవములు ఆంధ్రదేశీయులు గౌరవాగౌరవములకు ప్రతిబింబములుగను బర్మాయందు గ్రహింపబడుచుండును. బర్మాయు దాంధ్రుల ప్రతిష్ఠను ప్రత్యక్షము చేయుటకు ఇలిరులకువలె ధర్మశాలగాని, విద్యాలయముగాని, దేవాలయముగాని, ధర్మ సంస్థలు గాని లేకున్నవి. ఈలోపమును నివారించి ఆంధ్రుల యోగక్షేమములకు వినియోగపడుటకు విశ్రాంతిగృహమును, విద్యాలయమును నిర్మించుట కాంధ్రమహాసభ నిర్ణయించినది. బర్మాయందలి స్వదేశీయులవలన చిరకాలమునుండియును లాభమును పొందిన యాంధ్రదేశము తన ఋణమును తీర్చుకొనుటకు బర్మాలోనున్న స్వదేశీయులకు విద్యాదానము చేయుటకును, విశ్రాంతిగృహమును నిర్మించుటకును అర్హివిధములను సహాయము చేయవలసియున్నది. బర్మాయందు చిన్నిపిల్లలకు సహితము విద్యాపాఠశాలములు లేక కూలిపనులను చేయుచున్నారు. విద్యలేనిపిల్లలు దుర్లయములకు లోనగుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమునుండి పంటకలమునందు వేలకొలదిజ్జడులు కూలిపనులను జేయుటకై బర్మాకు పోవుచున్నారు. వారమునకు 10000 జనులు రంగూనునందు పొగయోడలనుండి దిగుచుండురు. రంగూనుకు ఆచరిచితులైనవీరు దిగినతోడనే తలదాచుకొనుటకైనను స్థలము గనుపట్టదు. దుర్మార్గులవలలందు జిక్కుకొనుచున్నారు. ఈయాగంతకుల కొఱకు విశ్రాంతిగృహమును నిర్మించుట ధర్మాత్ములకు పరమధర్మమై యున్నది. రంగూనునందు గూడిన ఆంధ్రమహాసభ ఆంధ్రులప్రతిష్ఠను సంగ్రహించుటకు విద్యాభ్యాసమునకును విశ్రాంతిగృహమునకును, వెంటనే ప్రయత్నములను చేయవలయునని తీర్మాదించినది. ఆతీర్మానము కార్యరూపము దాల్చుటకు కేంద్రసంఘము స్థాపింపబడినది. కేంద్ర సంఘసభ్యులు వెంటనే కార్యవిధానమును నిర్ణయించుటకును సభ్యులు నిర్ణయించిన కార్యవిధానమునకు ఆంధ్రమహాజనులు తోడ్పడుటకును ప్రార్థింపబడుచున్నారు. రంగూనులోని ఆంధ్రమహాజనులును నితర మహాజనులును చూపిన పరమోత్సాహము సాహచర్యము సోదరభావము కార్యసిద్ధికి శుభచిహ్నములుగ నున్నవి. ఆంధ్రదేశాభిమానము భాషాభిమానము ప్రతిష్ఠాభిమానము మానవధర్మాభిమానము గల మహారాజులు, రాజులు, శ్రీమంతలు, విద్యావంతులు, వర్తకులు, సామాన్యులు, యథాశక్తిని సాహాయ్యము చేసి బర్మా ఆంధ్రుల ప్రతిష్ఠను, స్వీయప్రతిష్ఠను గాపాడి భగవదనుగ్రహమునకు పాత్రులగుదురగాక! ఆంధ్రులసాభాగ్యమితరజాతుల సాభాగ్యమునకును బర్మా సాభాగ్యమునకును సకలవిధముల సాధనభూతము గా గలదు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము : కాన్వకేషను ప్రసంగము

బోర్నకల్ బిషప్సు అగు రివరెండు వి. యస్. అజరయ్యగారు, నేటిదినము బెజవాడలో జరిగినఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వకేషను సభలో గావించిన ప్రసంగము, ఆంధ్రాభిమానమును వ్యక్తపరచుచున్నది. బెజవాడలో కాన్వకేషను సభ జరుగుట

ప్రజ్ఞాపరమ, దేవాలయ, దేవము, దేవాలయము లేని
గ్రామము లేదు. కొన్ని గ్రామములందు దేవాలయములు
లేవు. బర్మా ప్రజలు దైవభక్తులు. దేవాలయములు ముక్తి
పాములు పొందే ఒక ముఠ రంగుతోను బంగారు పూజలతో
ను నిండియుండును. దేవాలయములును బంగారు కేళులతో
మలకలంపబడియున్నవి. మొక్కుబడులను చెల్లించుటకు కొందు
వులు పుష్పములను సమర్పించునట్లులు బర్మావారు బంగారు
కేళులను విగ్రహములను దేవాలయములకును సందర్శించుదురు.
లక్ష రూప్యముల బంగారు కేళు లేటిటను పూజాదులకా

వినియోగపడుచుండును. దేని బయటను విగ్రహములు జాతిక కథలు సామాన్యముగ కర్తవ్య నిర్వహించుచున్నవి. కర్తవ్య నియమం నైపుణ్యము బంధు వారికి గలదు. విగ్రహమున్నయును బంధు గాదు కేవల తో కప్పబడి యుండును. లక్ష్మి-పెట్టెలకును విగ్రహములకును బంధుగ నున్నాను నేయులందు బంధువు లాకి కేరీవనారు. స్త్రీలు సర్వవిషయాలను బంధుగలకులతోను పుష్పసృష్టలతోను నుంపులు నుంపులుగాను దేవాలయములందు బాధ్యులగాను నారాధించుచుండును. బుద్ధసన్న్యాసుల యధికారము వాగా చెల్లు బడియుచున్నది. ప్రతికుటుంబమునందీయును ఒకపిల్లవాడు కొంతకాలము బుద్ధసన్న్యాసిగగ్రను శిష్యత్వము జేయవలసి యుండును. సన్న్యాసులు భిక్షయై శిష్యులను పోషించుచు చదువుచేర్చుచుండును. కొంతకాలమైన తరువాతను శిష్యులు నారి యాస్థానసారము విడిచిపోవును. బర్మానులది స్త్రీలు విద్యాభ్యాసై చంద్రార్థ స్వాతంత్ర్యమును గలిగియున్నాడు. పురాణములను విద్విగవబడిన అష్టాంశము విద్యావత్తు బ్రహ్మ శిష్యులను బంధించిన వర్తకలంఠము గనుపడుచున్నది. బర్మా యందు స్త్రీలవిద్యాభ్యాసై స్వాతంత్ర్యమును గలిగియున్నాడు. పెండ్లి చేసికొనుటకును విశిష్టపట్టులను పునర్వివాహములను పునరుద్ధరించునై స్త్రీలను సామ్యులగును. బర్మాస్త్రీలు జాతి వలభేదములేక నన్నిజాతులవారిని పెండ్లియాడుదురు. యూరపురుషులు, మహమ్మదీయులు, సింధు, హిందువులు, బర్మాస్త్రీలును పెండ్లియాడుదురు. మహమ్మదీయులకుపుట్టిన పిల్లలు సామాన్యముగను సామ్యులగునై నను ఇతరులు పిల్లలు బర్మాజాతియందు గలిసిపోవుచున్నాడు. ఆసియాకుల వారిను గ్రేగలయుల లోపలికి నిర్వాంకముగను పోవచ్చును. బర్మాప్రజలు దుర్బలకేరీలు, అల్పవంతువులు, భోగపరాయణులు, నియంత్రయులు, ఉదారహృదయులు, ఉద్రేకపూరితులు, ఇతరజాతుల పోయనానావిధములు బర్మాప్రజల సామ్యమున కిహామైనవిగను వారిలను విశేషముచేయుచున్నది.

నాగేశ్వరరావు గారు గుజరాతి జాతీయ విద్యాలయమును నాటుకోటి చెట్టుల సమకూర్చి విద్యాలయమును, రామకృష్ణ పరమహంస పంతులువారి విద్యాలయమును, రాజా రామ నాగేశ్వరరావు విద్యాలయమును, వేదాలయమును జూచి పిల్లల కుపదేశములను జేసిరి. గురువారము సునీరాము చోదనందు కా ర్మకుల కుపన్యాసమును జేసిరి. రాశేంద్రప్రసాదు బాబుగారు పునర్వినిలిన మహాలనాథ కళ్యాణమును పరీక్షించిరి. శుక్రవారము నందు మోత్యమును బోయిరి. అక్కడను ఆంధ్ర సంఘములను సంగమించిరి. మోత్యము ప్రజల లాసంగిన స్వాగతమునకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నాంధ్రుల ధీతి గతుల విషయమై యుపకన్యసించిరి. మోత్యనందను 16000 ఆంధ్రులకులకు, ఇక్కడిపరిపాలకాధిపతి, రంగూను పరిపాలకాధిపతికన్నను కొంచెము బాగున్నది. కేసి ఆదివారము లందు రంగూను మండలాంధ్ర సభయొక్క సమావేశము నిర్వహ్యముగను జరిగినది.

సామవారము ప్రార్థనను తెట్టి బలిజ యువజనసంఘము, తెట్టి బలిజ శ్రీరామాలయసంఘము, చియ్యపులబాగుసంఘమువారును నిచ్చినస్వాగతములకు పంపనముల నర్పించుచు యువజనులు ప్రజలును నిర్వహించవలసిన ధర్మమును విశేషముచేసిరి. మధ్యాహ్నము, ఆదిహంధ్ర యువజనసంఘము, తమిళాంధ్రోపాధ్యాయ సంఘము, దీనపోషణ సమాజము, రెడ్డియువజనసంఘము, ఆంధ్ర యువజనసంఘము, తమిళాంధ్ర మహాజనులు, కార్మిక సంఘము సమర్పించిన సన్మానములకును ఆతిథ్యములకును కృతజ్ఞతను తెలుపుచు సమయాచితమైన యువదేశములను జేసిరి. ఆంధ్రులకు సమాజమైన యాదార్య సత్కారముల నాంధ్రులు నాగేశ్వర రావుగారికి కల్పించి ప్రసంగమానంబగుచున్న ఆంధ్రాభ్యుదయమును విస్తృతము చేసిరి.

ఆంధ్రసభను నిర్వహ్యముగను ముగిసినది. బర్మాయందు యాంధ్రుల యభ్యుదయమునకును సంయోగ సాహచర్యములకును ఒక యాంధ్రమహాసభను స్థాపించవలయునని అహాసభ తీర్మానించి నది. కార్మికులకుయూమగన, విద్యాలయమునూనూ, మేస్త్రీ పనివాంఛియులకు గలిగెడి సమస్యలను పరిష్కరింపటకే కొంతసంఘము పనిచూపిన కొంత యువకృతి బర్మాయందు యాంధ్రులకు గలగడచున్నాను. ఆంధ్రులందు విద్యావ్యాపకమును చేయుట కన్న విశేషకాలము స్థాపించవలయుననియు, ఆంధ్రుల సౌకర్యమునకై విశ్రాంతిగ్రహమును నిర్మింపవలయుననియును మహాసభ తీర్మానించినది. పరిపాలకాధిపతికిని నిరసించుచు తగిన ప్రతికారమును ప్రభుత్వము, ప్రజలు మేస్త్రీల కల్పించవలయునని మహాసభ తీర్మానించినది. ప్రజలకు బ్రతిఫల ఇంటియాస్తియను కంపెనీమొదలగు యుత్సాహము స్త్రీయకు కంపె

నీల దర్శయందు విశదమైనది. ఆంధ్రులందు సత్కములు కత్తులు బయలుదేరుటయును దేశీకృత్యమును ధర్మలక్ష్యమును మరచుటయును బర్మాయాంధ్రుల నావరించిన దుర్మతను నిదర్శనము గనున్నది. అన్నిపత్కములనాగును కులములవారను కలిసి విభేదములను మగచి రంగూనునుండల ప్రభుత్వాంధ్రసభను జయప్రదముగను ముగించి ప్రజలకు సంయోగకేంద్రీని విశేషముచేసిరి. ఆంధ్రదేశమునందును, బర్మాయందును, నితరప్రాంతములందును గల యాంధ్రమహాజనులు తీర్మానములు కార్యరూపము దాల్చుటకు వారి యావన్నకైని వినియోగించి బర్మాయందు దైన్యవశ యందున్న యాంధ్రసాధులనుద్ధరించి ఆంధ్రప్రతిష్ఠలను గాపాడుటకు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాలి!

ఒక ఆంధ్రుడు

నా తా వ ర ణ స్థితి

1929 సం॥ డిసెంబరు నెల 3-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యతలు	గత 24 గంటలందు	గత 24 గంటలందు	గత 24 గంటలందు	గత 24 గంటలందు	గత 24 గంటలందు
గోపాల్ పూర్	81	68	...	25.7	+ 18.6
విశాఖపట్టణము	80	74	...	10.8	— 0.6
కాకినాడ	83	72	...	7.2	— 6.2
మచిలీపట్టణము	84	74	...	5.1	— 8.9
కర్నూలు	87	71	...	3.9	— 0.7
బళ్లారి	86	71	...	8.6	— 2.5
అనంతపురం	6.0	+ 0.1
కడప	85	74	0.1	9.7	+ 1.0
నెల్లూరు	85	74	0.2	18.5	— 1.5
మద్రాసు	85	75	0.2	24.1	— 2.7
కడపూరు	84	76	+	28.7	+ 1.9
వెల్లూరు	85	74	0.8	14.1	+ 0.6
నీలము	89	70	0.1	7.3	— 3.8
కోయంబట్టూరు	88	70	...	7.4	— 2.9
తిరుచురాపల్లి	82	74	0.4	14.8	+ 2.0
నాగపట్టణము	85	79	0.1	24.7	— 5.0
మధుర	79	73	0.8	17.1	+ 4.1
పొంబే	85	76	0.1	23.9	+ 1.4
పాలంకోట	2.8	17.3	+ 2.4
తిరుచేంద్రము	79	70	1.9	19.5	+ 2.0
కొచ్చి	84	75	0.2	30.6	+ 10.8
కాచిరట్టు	94	74	...	10.4	— 5.3
మంగళూరు	94	76	...	18.1	+ 7.3
జెండురూరు	78	65	0.1	9.6	+ 0.7
మెరకూర	75	62	...	8.0	— 4.0
కొడైకెనాల్	55	49	0.5	24.7	+ 6.1
హనుర్	61	58	1.1	20.7	—

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో తప్ప ఇతర చోట్ల ఆకేశము మెట్టుతో నిండియున్నది. రాత్రివేడిమి 4 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

చక్కెర:—కడపలో 0.1" న్నించెను. రాత్రివేడిమి 7 మొదలు 11 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్పూరకము:—నెల్లూరు మద్రాసులో 0.2" న్నించెను. మెట్టుగా నున్నది రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు, సహాయ నాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి
రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కథనము. లోకప్రసిద్ధమున ఒక విరమాతమిత్రము. అందరునుచదువ తగినది. కులభేదాలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్న ప లక్ష్మీనారాయణ గారి అమూల్యమగు పీఠిక గలదు. ధర 0—4—0
ఆంధ్రప్రతిక కావ్యాలయము, మదరాసు.

కాష్మీరు మహారాజు కాష్మీరును విక్రయింపనుండుట?

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 2:—బ్రిటిషు ఇండియాలోను, సంస్థానములందును బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నెలకొల్పబడు నను భయముతో తమదేశములను విక్రయించుకొని ఒకేమొత్తమును జాగ్రత్త జెట్టుకొని పరిపాలనమును జేసి విరమించుటకు సంస్థానాధీశ్వరులు తలచుచున్నాడు. సంవలనమును కలుగ జేయు బ్రిటిషుపత్రికలు వదంతులను ప్రకటించుచున్నవని ఫ్రీప్రెస్ విలేజిరి దెబ్బపునున్నాడు. సకాడే ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికలో వివరమును ఈవదంతిని ప్రకటించిరి. కాష్మీరు మహారాజా సర్ హరిసింగుగారు మంచివాడీ కమనకు కాష్మీరును విక్రయింప నలెట్టుచున్నాడు. శితోష్ణపరిస్థితులం జేసియు, బ్రిటిషు సయినోపయోగమును కాష్మీరు చాలమంది దనుచున్న యది. దీనిని పునర్నవీనించి సంస్థానాధీశ్వరులు తమ నిరంకుశ పాలనమునకు శోభలుగావని గ్రహించి ఆశోభలు పోయి నవనవీనుడు ఇంతటితో నిష్క్రమించుట మంచిదనుకొను చున్నారని ఎవరో దెబ్బపునున్నట్లు ఆతని దేవును దెబ్బపకనే సకాడే ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక వాకొనుచున్నది. ఇదంతయు అబద్ధమని ఫ్రీప్రెస్ విలేజిరి దెబ్బపునున్నాడు. కాష్మీరు మహారాజా నకు ఆవమానకరమనుచున్నాడు. ఇట్టివదంతుల కెట్టి యాధారము లేదనుచున్నాడు. అట్టి యుద్ధక్షేత్రము అమరాశోభానకు లేకపోవుటయే గాక ఎవరైన ఆశీగినను ఆతడు విక్రయింప నలెడు. ఇంగ్లాండులో నున్నపుడే తనసంస్థానమును సర్వవిధముల పెంపొందిజేసి సకల్విందుకొంటినని ఆయన దెలిసియుండెను. సంస్థానములలో పదార్థములకు పేరుగాంచినది కాష్మీరుకొక్కటియే యనవలెను. విదేశీయులు వచ్చి యభివృద్ధి జేయుట కంగీకరించు. ఏలన వారు తమ స్వలాభమునే జూచుకొనెదరు.

పురుషుడు స్త్రీగా మారుట

ఒక అన్యుతపరిణామము

పుత్రుడు డిప్యూటీ తహసీలుదారుగా నున్న శ్రీయుత టి. వి. తింగిలేలు మొదటియారుగా రెట్లు వ్రాయుచున్నాడు. నా డివిజనులో నొక మారుమూలమున గ్రామములో నేను మకాముచేసి, ఒక నాటి యుదయమున గ్రామకరణముతో మాట్లాడుచుండగా వింత స్వరూపముగల యొకమనుష్యుని గాంచితిని. ముమారు 26 లేక 27 సంవత్సరముల వయసు, పొడవకు శరీరము సగము పురుషస్వరూపము సగము స్త్రీస్వరూపము గల యీమనిషిగూర్చి యధార్థము తెలిసికొన యత్నించితిని. ఈమనిషికి చూడనదలలో పురుషావయవము లన్నియు నుండెననియు సామాన్యపురుషులకుండు అవయవముల కంటె చాలపెద్దవిగా నుండెననియు గత మూడేండ్లనుండి మాత్ర మీ పురుషావయవములు అంతకంతకు స్త్రీయవయవములుగా మారుచున్నవనియు ససములంతకంతకు పెద్దవగుచున్నవనియు నెలనెలకు ఋతుస్రావ మగుచున్నదనియు, ఒకసారి గర్భముదాల్చుటగూడ తలపించెననియు, గ్రామములందరు నొకేవిధముగా చెప్పిరి. కాని నేనువారి మాటలను నమ్మకాలక యామనిషిని మరియొక గ్రామమునతోగూడ వేరొక స్థలమునకు దీసికొనిపోయి పరీక్షింపగా గ్రామములు జెప్పినదంతయు పూర్తిగా ప్రత్యక్షమయ్యెను. ఈమనిషి తనకు పురుషావయవము లుండెనని యొప్పుకొనెను. కాని తన వృషణముల క్రిందనొక చీలిక అంగుళము పొడవున నుండెననియు అదియంతకంతకు పొడవగుచు పురుషావయవములంతకంతకు తగ్గిపోవుచు నుండెననియు, యెట్టివ్రాముగాని యెన్నడును పెరిగియుండ లేదనియు, యెట్టిశస్త్రవిశిష్టమగు గానియెన్నడును పొందియుండలేదనియు, యామనిషిచెప్పెను. ఈమనిషియెల్లప్పుడును స్త్రీలతోనే కలిసి తిరుగుచుండెను. పురుషులతో మాట్లాడుటకు సిగ్గుపడుచుండెను. నడకమాత్రము పురుషుని నడకనలెనుండెను. మీసములు లేవు. నీలికేరు జడలుగాడు. ముతాసికులను, పురుషమర్యాదమునుండి స్త్రీయవయవములకు యెట్టియచ్చితపరిణామమును సామాన్యమనుజుడు గ్రహించ గలుగుట యసాధ్యము. శరీరశాస్త్రజ్ఞులెవరైనను దీనిని బోధపరచెదరా?

కిదియే కడపటిసారి యని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రదేశమునందు రెండువిశ్వవిద్యాలయములకు తావున్నను, బిషప్సుగారు దెలిపినటుల అట్టివిశ్వవిద్యాలయములేర్పడకముందే, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయవరణమునుండి పశ్చిమాంధ్రదేశమును తొలగించి, ఆంధ్రవిభజనము గావించుటవలన, భావ్యభివృద్ధికి తీరని నష్టము వాటిల్లుచున్నది. ఆంధ్రమండలముల భాషాసంబంధమును పునరుద్ధరించుటకు తక్షణచర్యలను దీసికొనవలయునని, బిషప్సుగారు కోరుచున్నారు. కడచిన ఆంధ్రమహాసభవారు ఇటులనే తీర్మానించిరి. స్థానికాభిమానములను, పట్టుదలను వదిలి, ఆంధ్రవ్యక్తిత్వసంరక్షణావశ్యకతను గ్రహించి, ఆంధ్రవిభజనమును తొలగించుట యత్యవసరము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కష్టము సార్థకనామ మేర్పడును. ఆంధ్రదేశాభిమానమును, భారతదేశాభిమానమునకు లోబటుపలసింపటలే, మండలాభిమానమును ఆంధ్రదేశాభిమానమునకు లోను జేయవలయు ననియు, ఆంధ్రులు తమవిశ్వవిద్యాలయమునకు ననహాయము గావించవలయుననియు, బిషప్సుగారు గావించిన ఎచ్చరిక సఫలమగుగాక యని కోరెదము. విశ్వవిద్యాలయధర్మమునుగూర్చి చర్చించుచు, వివిధ జీవితశాస్త్రాభివృద్ధికిని ఇయ్యది తోడ్పడి సంఘమున కుపయోగపడవలె నని, బిషప్సుగారు ఎచ్చరించిరి. ఆంధ్రదేశమునందు విద్యావ్యాప్తి చాల కొరతగచున్నది. విశ్వవిద్యాలయమునం దారి తేలినవారు, విద్యావ్యాప్తికై యావచ్చుకొని వినియోగింపవలసిన యవసరమును మీరు తీటకరచిరి. విద్యాధికులు తమ తీరికకాలము నిండుకై వినియోగించుచో, వారు నేర్పొని విద్య సార్థకమగును. ఆంధ్రదేశమునందు అణ్ణమలైచెట్టి పంటి నెరదాత లేకబోయినను, జమిందారులును, రాజాలును, ధనికులగు నితరవ్యక్తులును విశ్వవిద్యాలయస్థిరత్వమునకు తోడ్పడి దాని యుపయోగమును విస్తరింప జేయగలరని, బిషప్సుగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. అజరయ్యగారు సూచించినటుల, భావిదాసులు విశ్వవిద్యాలయములనుండి బయలుదేర వలయును. కాని, అట్టి యవకాశమును విశ్వవిద్యాలయము లొసగకున్నవి. విద్యావిభానము మారినగాని, ఇట్టి ఫలితము చేకూరునని తోచదు. ఆంగ్ల విద్య, హిందూదేశాభివృద్ధికి విశేషముగ తోడ్పడ లేదని, అజరయ్యగారు రంగీకరించుచున్నారు. సీతిమతవిరహిత మగు విద్యను మీరు నిరసించు చున్నారు. వివిధ మత పతనమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుటకై ప్రత్యేకశాఖకొకదానిని నెలకొల్పవలయునని మీరు గోరుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమునందు డిగ్రీని సంపాదించుట తోనే తమవిద్య పూర్తియయ్యె నని భావించువారు గలరు. కాని అజరయ్యగారు దెలిపినటుల, నిజమగు విద్య డిగ్రీని పొందినపిమ్మటనే ప్రారంభమగును. ఇంతకుపూర్వము విద్యార్థు లొకరియొద్ద విద్యనభ్యసించుచుండిరి. ఇకముందు వారికినాకే గురువులయ్యెదరు. అందుచే, విద్యార్థిదశ ముగిసిన పిమ్మట, సద్గ్రంథపఠనమును మానుకొనవలదని, అజరయ్యగారు ఎచ్చరించిరి. అన్నిటికన్నను, ముఖ్యమయినది, నడత. సుశీలమునకు మార్గము జూపనివిద్య, నిజమగు విద్య గాజాలదు. మానవజీవకు పురికొల్పని విద్య, విద్యగాజాలదు. దేశమున వివిధశాఖలకు సంబంధించిన నాయకులు గావలసి యున్నారు. విద్యాధి

కులు దేశజీవకు గడుగుట అత్యవసరము. విశ్వవిద్యాలయమునందు నేర్పొని విద్యకు ఫలముగ, దేశమును దైవమును నేమింపవలయునని, అజరయ్యగారు చేసిన ఎచ్చరిక అమూల్యమయినది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మిట్టి ఫలమును చేకూర్చుచో, ధన్యత గాంచగలదు.

సనాతనధర్మసభ : కాంగ్రెసుపై సాగ్రహము

“సంగ్రహంబయితే కామః కామాత్మోభోభిజయతే! క్రోధాద్భవతి సమ్మాహ స్సమ్మోహాస్త్వీతివిశ్రియః! స్మృతిభ్రంశాద్భృష్టాశోబుద్ధినాశాత్ప్రకృత్యతి!” అను సీతావాక్యములు, కాంగ్రెసు సభపై సనాతనధర్మ సభవారు వెల్లెగ్రకుంచున్న క్రోధావేశమునకు పరిచయమైనవి. విషయ నిర్ధారణ సభలోని సనాతనధర్మ సభవారు స్థాపించునపు పత్రికయొక్క వైఖరిని గూర్చి ముచ్చటించుచు, సనాతనధర్మపరాయణులు కాంగ్రెసును బహిష్కరింపవలయు నని గోరుచు, ఉపన్యాసకులు వలువిధముల దూషించినటుల తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ మేరును తీర్మానమునుండి తీసివేయవలయు నని సవరణ యామోదింపబడగనే, కొందరు సభనుండి లేచిపోవుటయు, యు. పి. కృష్ణమాచార్యులుగారు కోపము. కట్టజాలక, కార్యదర్శిపదవికి రాజీనామా నిచ్చుటయు సంభవించెను. తుదకు అధ్యక్షులు పరిస్థితులను గుర్తించి, తీర్మానముతో ప్రస్తుతసభ కెట్టి సంబంధము లేదని తెలిపి, కార్యదర్శిగారు రాజీనామా మహాసభాసభాగమునకును తెలిపిరి. గాంధీనామమునకు మహాత్ముడని చేర్చుపట్ల గూడ అసహనము చూపబడెననియు, గాంధీగారు హిందువులు గారనియు, మైచ్చులనియు నొక ప్రముఖుడు నుడివెననియు తెలియుచున్నది. క్రోధావేశపూరితులగువారు, యక్తాయుక్తివివేకమును తాత్కాలికముగ కోల్పోయి యుండుట వింతగాదు. ఒకవిధముగ మహాత్ముడు ఏమాహించిన రీతి హిందువుగాదని గూడ జెప్పవచ్చును. అన్ని మతములవారికిని మహాత్ముడు ఆదర్శప్రాయముగ నుండుటకు, మహాత్ముడు సర్వమతములం దిమిడియున్న సత్యము ననుసరించుటయే, కారణము. క్రైస్తవమత గురువులు, మహాత్ముడే నిజమగు క్రైస్తవజీవితము ననుసరించుచున్నాడని యనుచున్నారు. ఇవిరమతములవారును, మహాత్ముని తమ తమ మతములకు జెందినవారిలో నగ్రగణ్యులని భావించుచున్నారు. సనాతన హిందూధర్మాభిమానులలో నగ్రగణ్యులని ప్రేరణించిన పండిత మదనమోహన మూలవాగారు మహాత్ముని సనాతన హిందువుగ అర్హులముగ గౌరవించుచున్నారు. తక్కువగలవా రెటుల బలికనను, చాటింపవలయు లేదు. హిందువులలోలయి దవవంతు ప్రజలను అన్వేష్యులని భావించుటయే హిందూలక్షణమగుచో, మహాత్ముడట్టి హిందువు గాజాలదు. కాలానుగుణ మగుమార్పులు సాంఘికాచారములందు జరుగగూడదని అడ్డుపడుటయే, హిందూలక్షణమగుచో, మహాత్ముడట్టి హిందువుగాదని చెప్పవచ్చును. సర్వభూతహితమును గోరుచు, సత్యమును అహింసను తమజీవితమునకు మూలాధారముగ నైకొనుచు, ఇంద్రియనిగ్రహమును ఆత్మసంయమమును కొనసాగించుచు, దీనులయందు

ఘడి నాచార్యుని సందర్శించి నేవించుచు మొలగుట హిందూలక్షణమగుచో, మహాత్ముడు హిందువులలో నగ్రగణ్యుడనుట నిస్సంశయము. ఆ విషయ మటుండ, శారదాశాసనమును ప్రవేశపెట్టిన హిందూల శారదాగారు కాంగ్రెసుపక్షము వారు గారు. కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులలో కొందరు శారదా శాసనము నామోదించియుండ, మరికొందరు వ్యతిరేకముగ వోటుజేసియుండెడి. ఇటులనే మితవాదులలోను, కిన్నాసేవు సహకారవాదులలోను, మహాత్ముడియులలోను తదితరులలోను, ఉభయవాదులును గలరు. కాంగ్రెసుపై ప్రస్తుతసభ యమున తల యొకరాయి విసరుట చులకన యగుటచే, సనాతనధర్మసభవారును ఈ మార్గము నవలంబించుట వింతగాదు. వీరి శాసనములనుండి, కాంగ్రెసు సభ సురక్షితముగ బయల్పడి నిష్కళింకముగ దేశవేష సలుపునని నమ్మవచ్చును. కాండుపేబిలు సమావేశమునందు సనాతనధర్మపరాయణుల ప్రతినిధి యొకరుండవలయునని తీర్మానించుట జూడ, తాత్కాలికావసరములనిమిత్త మయినను సముద్రయాననిశేధమును తొలగించుటకు, మీరు సమ్మతించియుండుట సంతోషప్రదము. సనాతనధర్మపండితపరిపత్న సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, మధ్య శ్రీకాశీ కృష్ణాచార్యులు వారు, ఇంగ్లండుకు రాయబారము నంపవలయునని సూచించిరి. శాసనమునకు భయపడి ఆడ పిల్లల వివాహములను విచక్షణ లేకుండ గబగబ జరుపుట చాడిగా దని, చాటిరి. సనాతనధర్మసభవారు గూడ పిల్లలు 1 వ తేదికి పిమ్మటనే వివాహములను జరుపవలయు నని తీర్మానించిరి. వీరితీర్మానము దేశమునందు ఉదయించిన లేత్తిరవాటు నెంతవరకు పారద్రోలునో చూడవలయును. సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, ఏజాతివారి ఆచారములతో నయినను శాసనసభలు జోక్యము కలుగజేసికొన నూహించి ప్రతిపాదించెను. కాని, మద్రాసు మెయిలు పత్రిక దెలిపినటుల, ఈ తీర్మానము అమలులోనికి వచ్చునెడల, మద్యవాస నిషేధచట్టమును గాని, వ్యభిచార గృహచట్టమును గాని, తుదకు నిర్బంధ విద్యాశాసనమును గాని, గావించి లంఘింపదు. ఇట్టి తీర్మానముల గావించి, భావిసాంఘికాభివృద్ధి నరికట్టుట ఎంతవరకు వినేకమో చూహింపవచ్చును. పంచముల దేవాలయ ప్రవేశమును నిరోధింప తీర్మానింప బడెను. దేశపు రాజకీయాభివృద్ధిని గోరెడికాంగ్రెసునంధ సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధిని గూడ గోరుట వింతగాదు. రాజకీయాభివృద్ధిని గోరినందుకు కాంగ్రెసును అధికారులు దూరుచుండ, సాంఘికాభివృద్ధిని గోరినందులకు పూర్వాచారప్రియులు దూరుట సంభవించుచున్నది. అయినను, స్వాతంత్ర్యభానుని ముందర, యిట్టి మేఘము లన్నియు పటాపంచలై, కాంగ్రెసుకీర్తి స్వచ్ఛందమై వెలుగునని నమ్మెదము.

కృష్ణార్థగారు : అధినివేశస్వాతంత్ర్యము

నిన్నటిదినము మైలాపురమునందలి రణజిహాసులో నుపన్యసించుచు, కలనల్ కృష్ణార్థగారు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము విషయమై తమకు కనుపించెడి కష్టములను వివరించిరి. యూరపియను సంఘమువారు రాజప్రతినిధిపతనము నామోదించి

నను, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వెంటనే చేపూర
వలయు నని, భావించుట లేదు. దీనిని దూరాదర్శ
ముగ భావించుచు, అవాంతరము లేనియో గడువ
వలయు నని, క్రాఫర్డుగారు తలచుచున్నారు. వీరు
దెలిసిన అవాంతరములు నిరర్థక మయినవి. రయితలు
లకు విద్య రాదు గాన, వారు స్వపరిపాలనార్హులు
గా రను కోకటిపాటను, క్రాఫర్డుగారు మరల
పాడిరి. విద్య రాకుండుటకు, రయితలు బాధ్యులు
గారు. నిర్బంధవిద్యావిధానమును ప్రవేశపెట్టవలయు
నని దేశ నాయకులు మొదటినుండియు
గోరుచున్నారు. వారి కోర్కె లింతవరకు సఫలత
గాంచలేదు. విత్తు ముందా, చెట్టు ముందా యను
రీతిని, విద్య ముందా స్వపరిపాలనము ముందా యని
యడుగునెడల, స్వపరిపాలనమే ముందని చెప్పవల
యును. స్వపరిపాలనము లభింపనిది, విద్యావ్యాప్తి
కవకాశము లేదని రూఢియగుచున్నది. రయితలు
కోంతకాలమునకు బూర్వము, గ్రామ పంచాయతుల
ద్వారా స్వపరిపాలనమును నిర్వహించు చుండిరి.
క్రాఫర్డుగారు తలచినట్లు, వారు అసమర్థులని ఎంచ
వీలులేదు. యూరపియను వర్తకులకన్నను అధి
కారులకన్నను, భారతీయ విద్యాధికులు వీరి
నెక్కుడు సమర్థతతో నడిపించగల రనుటకు సంది
యము లేదు. అందుచే, క్రాఫర్డుగారు, జనసామాన్య
మునుగూర్చి భీతి చెంద నవసరము లేదు. పట్టణ
వాసులకును, గ్రామవాసులకును మధ్య వీరు విభేద
ముల గల్పించజూచిరి. కాని, యూరపియనులకును
గ్రామజనులకు గల సంబంధముకన్న, గ్రామప్రజ
లకును పట్టణవాసులకును గలసంబంధ మెక్కుడు
సన్నిహితమయినదని చెప్పనవసరములేదు. కాండు
లేచిలు సమావేశమునందు కాంగ్రెసుపక్షమున
గణితప్రాతినిధ్య మేర్పడవలయు నను కోర్కె, క్రా
ఫర్డుగారికి వెగటుగ దోచెను. యూరపియను సంఘ
మువారు హిందూదేశమునకు జేసిన మహాపాపకార
ము గాంచి, వారిహక్కులను ప్రత్యేకముగ రక్షింప
వలసిన యవసరము గలదని క్రాఫర్డుగారితలంపు.
తాము స్వరాజ్యపక్షమువారితో చేతుల గలుపజాల
మని, క్రాఫర్డుగారు దెలుపుట వింత గాదు. మిత
వాదులను వీరు శ్లాఘించిరిగాని, మితవాదులకోర్కె
లకయినను వీరంగీకారము దెలుపజోరు. సైమను
కమిషను బహిష్కారమును వీరు నిరసించిరి. వర్ణ
వివక్షత గల శాసనములు పనికిరావని వీరు దెలుపు
టలో, హాజరైతమే వీరిని భయభ్రాంతుల జేయు
చున్న దని గుర్తించవచ్చును. యూరపియను వర్త
కులు, భారతీయజేమము నిమిత్తము స్వల్పలాభ
ముల నయినను గోల్పోవ నమకట్టరని, విదితమయి
నది. సభాభ్యుత్పతహించిన, రంగనాథమొదలిగారు
ముచ్చటించుచు, హిందూదేశము ఇంగ్లండుపట్ల
కృతజ్ఞత జూపలేదని చెప్పవారు, హిందూదేశము
లేనిచో ఇంగ్లండుస్థితి ఎటు లుండజిందో గ్రహించవల
యు నని కోరిరి. హాజరైతము గూర్చి గడ్గోలు
పెట్టెడి వారు, అధినివేశ రాజ్యములు
గావించిన విచక్షణపుర్వ మగు చట్టముల నెట్లు
సహించుచున్నారని, అధ్యక్షులు ప్రశ్నించిరి. స్వా
తంత్ర్యప్రవాహమున కెదురేడనెంచుట పృథక్ప్రయ
త్నమని, యూరపియనుసంఘమువా రెంతవరకు
గ్రహించిన, సంతమేలు.

జగదీశ చంద్రబోసుగారి పరిశోధనలు

వృక్షములలోనికి విషము సంజీవనినిజూపి
ఫలితములను చూపుట

ఖద్దరుయొక్క సుగుణము

కలకత్తా, నవంబరు 30:— ఈజోజా సాయంత్రము జరి
గిన జగదీశ చంద్రబోసు పరిశోధనలయ వార్షికోత్సవ సమయ
మున వృక్షములు పెరుగుటను పృథ్వముగా చూపు క్రొత్తరకము
యంత్రముయొక్క అద్భుతశక్తులు ప్రేక్షకుల నాశ్చర్యముగ్నుల
నుగా జేసెను.

వానాటికి వృక్ష మెట్లు వృద్ధియగుచున్నదో, ఎంతెంతవృద్ధి
యగుచున్నదో సామాన్యచక్షువులకు కనబడదు. ఈ యంత్రము
ద్వారా వీరెందును పృథ్వముగా నిర్ణయించ సాధ్యమగును. ఈ
యంత్రము మిక్కిలి నూత్నగ్రాహి. తంతువులు లేకుండ దానిపై
సుద్రేకకరములగు పదార్థములను ప్రయోగించినచో ఆద్రేకము
యొక్క పరిణామము నది తెలుపును. కాశ్మీరమునకు వ్యవ
సాయము వృక్షముల వృద్ధిపై నాధారపడియున్నది. వృక్షము
లేపదార్థము నాస్వాదించిన ఊడించును. యేపదార్థమును స్వీక
రించిన జీవించును అను విషయము వ్యవసాయమునకు అత్యంత
సహాయకారి. జంతువుల మీదను, వృక్షములమీదను
పరిశోధన సలుపుట చేత యీ రెండిటియందును
ప్రవించుచున్న జీవ మొక్క జీవని పృథ్వమైనది.
ఉద్రేకకరములగు పదార్థమును ప్రయోగించుటచేత కప్పకాలు
నలేనే ఆకుగూడ చలించినది. ఒక చెట్టుమీద విషము ప్రయో
గింపగా గిలగి కొట్టుకొను జీవవలె నది కొట్టుకొనినది. జంతు
వులహృదయము పై వివిధమూలకలు చేయుపనిని రిసోకంటు
కార్డిగ్రాఫ్ అను యంత్రము చూపెను. ఈ పరిశోధనలు
విషున్నా నగరమునందలి పండితవ్యక్తులచే పరిక్షింపబడెను.
విషము ప్రయోగింపబడిన వృక్షము చచ్చినట్లే యుండెను.
కాని ఒక మూలకయొక్క ద్రవమును దానిలోనికి జూసుటకు
చేత చెత్తనృమ కలిగెను. హృదయము దుర్బలముగా నున్న పురు
బలముకలగజేయ క్షీణతమైన ఆశేకమూలకలు కనుగొనబడు
చున్నది. ఎంత వేసిన చాలునో, యిత్యాది విషయములను కని
పెట్టుట కింక చాల పరిశోధన యవసరము.

జె. సి. బోసుగారి యుపన్యాసము

ఉపన్యాసములో, పర జగదీశ చంద్రబోసుగారిట్లు
చెప్పిరి:—జోసు పరిశోధనలయ పరిసరములలో చాల శబ్దము
కలుగుచుండు. శలన పరిశోధనలు చేయుట చాల కష్టముగా
నున్నది. ఈ శబ్దమును ఆపుట కెంతయో ప్రయత్నము గానించి
రిని. ఎట్లయినను ఈ శబ్దము నాపుటకు ఖద్దరు క్షీణతమైన
దని కనుగొని గలిగిరి. అందుకొరకై గాంధీమహాత్ముని ఆభి
నందించుచున్నాను.

ఇంకొక కార్యాలయమునందు సంగబడిన ప్రదర్శనము
లలో వృక్షములమీదను మనుష్యులమీదను ఉద్రేక కరములగు
పదార్థమును ప్రయోగించిరి. ఇందుకరకై సేను భారత
కార్యదర్శిని యేరిరి. వృక్షము చలించెను. కాని వెడ్లిఫుల్డ్ జెన్
గారు చలించలేదు. అందుపై సేను నవ్వుచు రాజకీయములలో
ప్రవేశించితిరి గాన మొద్దుపారిపోయినారని యనుకొందును
అని యంటిరి.

ఇదియే మరల బోసుగారు ప్రదర్శింపబడెను. పరిశోధ
నాలయమునందలి పండితులు కనుగొనిన ఒక మూలకారసము
వృక్షమునకు ప్రాణదానము చేసెను. ఈ సందర్భములో భారత
మూలకల గుణములను కనుగొనుటకై యింకను పరిశోధన కావలె
ననియు, మూలకలను పెంపొందించు ఒక పోలీస్ కేయరలెననియు
బోసుగారు చెప్పిరి.

ఆనది ఆరోగ్యోత్సవము

ఆరోగ్యోత్సవముయొక్క నిర్వహణమునకుగాను పెను
కొండ తాలూకాబోర్డువారు 15 రూపు విరాళ మొసంగిరిని డా॥
ఏ. లక్ష్మీపతిగారు తెలుపుచున్నారు.

మోహిని తైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతాంజనంబివా బాంబాయి-మద్రాసు

పాలకోలు మునిసిపాలిటీ

కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలనము సుఖప్రదముగా
నుండుట

నీటిసరఫరాకు విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవేశ పెట్టుటకు
ప్రయత్నములు

పాలకోలునుండి నంబుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు యిట్లు
ప్రాయచున్నారు:—సంవత్సరము క్రింద మునిసిపాలిటీవారు
తలపెట్టిన నీటి సరఫరా విధానము యిప్పటికి ఫలనంతమైనది.
భూజలచే నేర్పరుపబడిన వాటర్ వర్క్స్ కమిటీవారిచే మునిసి
పాలిటీకి 45,000 రూప్యములు పప్పగించబడెను. పబ్లికు వర్క్స్
డిపార్టుమెంటువారి స్వంత అజమాయిషీని పని ప్రారంభింపబడి
నది. 6 నెలలలో యీ పట్టణమునందు కొళాయిలు పెట్టబడ
వచ్చును.

విద్యుచ్ఛక్తి

పట్టణములోను, పరిసరములందును విద్యుచ్ఛక్తి దీపము
లను ప్రవేశపెట్టుటకు యీ పట్టణమువారు సంకల్పించుచున్నా
రు. కాంగ్రెస్ అభిమానులను, వారి యధ్యక్షుడగు మాన్య
వెంకటసుబ్బారావుగారును మునిసిపాలిటీకి ఎన్నుకొనబడిన తరు
వాత పాలకుల సంఘమువారు మంచి సేవను చేయగలరు
చున్నారని తెల్పుటకు సంతసమగుచున్నది. పురపాలక సంఘా
ధ్యక్షుడగు, యీ పట్టణములందలి లక్ష్మీపుత్రులగు వైశ్య
శిఖామణులను చేయగల ప్రయత్నములవలన విద్యుచ్ఛక్తియు
ఆవిరకాలములోనే ప్రవేశపెట్టబడునని యూహించుచున్నా
ము. శ్రీయుతులు ఏ. సత్యనారాయణ, పానకాలరావు,
సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగార్లు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు.

ఉన్నత విద్యాలయము

ప్రభుత్వమువారు అనుజ్ఞ యొసంగినతోడనే ఉన్నత
విద్యాలయభవనమును కట్టుటకు పురపాలక సంఘమువారు
50,000 రూప్యములను ఏర్పిపేట్టును నుజూరు చేసివారు.
మధ్యపాననిషేధము మద్యపాననిషేధక సంఘ కార్యదర్శియగు
శ్రీయుత ఆత్మకూరి గోవిందాచారిగారు యిప్పటికి దయచేసిరి.
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారిచే నియమింపబడిన వీరు పుర
పాలక సంఘాధ్యక్షునితోడను, సభ్యులతోడను ముచ్చటించిరి
మునిసిపాలిటీలోని తాటి చెట్లను కల్లు గీతకై యివ్వకుండునట్లు
వచ్చే సభలో తీర్మానించుటకు వారు దయతో సంగీకరించిరి

ప॥ గోదావరికలెక్టరు దర్బారు

పత్రికాప్రతినిధికి అగౌరవము

ఏలూరు, డిసెంబరు 2:—గత నవంబరునెల 30 తేదీ శని
వారమునాడు ఏలూరులో వై. ఎం. హెచ్. ఎ. హాలునందు
పచ్చిమ గోదావరి జిల్లా కలెక్టరు గారి దర్బారు
జరిగెను. ఈ దర్బారు జరుగుటకు వారము
దినములకు ముందే మద్రాసుదినపత్రికలలో నొక పత్రిక
యొక్క పక్షీయ విలేఖరి దర్బారునకు హాజరగుతలంపుతో
ప్రెస్ బిక్రెటుకొరకు కలెక్టరుగారికి వ్రాసికొనెను. కలెక్టరు
గారు యీవిలేఖరియొక్క దరఖాస్తును ఏలూరుతాలూకా
తహశీల్దారుగారికి సుపిరి. తహసీలుదారుగారు దర్బారు
జరుగుటకు మాడు దినములకు ముందు విలేఖరి
ని పిలిచి మీ యధికారపత్రములను చూపించ వలయునని అడి
గిరి. ఆ విలేఖరి తనకు తన పత్రికాధిపత్యులవలన నొసగబడిన
యధికారపత్రమును తహశీల్దారునకు చూపించెను. తహశీల్దారు
గారు తరువాత మీకు అడ్డివను టిక్కెటుల పంపుతాను మీరు
వెళ్లెవచ్చును అనిచెప్పగా నావిలేఖరి యవ్వాటు బాసించెను.
పిమ్మట దర్బారు జరుగునమయమవరకును యీ విలేఖరి తన
టిక్కెటుల వచ్చునేమో యని యెదురుచూచుచుండెను. కాని
అటులరాలేదు. పత్రికా విలేఖరులన్న నీయుద్యోగికి యింత
చురుకైన యగుటకు తగిన కారణముకన్పింపదు. ఈ విలేఖరికి జ
రిగిన యగౌరవమునకు యిట్లు చాలమంది పెద్దలకు ఆగ్రహము
కలిగెను. ఇకనైనను ముందెట్టి బహిరంగసభలు జరిగినపుడు
అధికారులు పత్రికా విలేఖరులను ఉపేక్షింపి గౌరవించెదరు
గాకయని కోరుచున్నాను.

న్యాయవాది

ఆఖిలభారతసనాతనధర్మమహాసభ

శారదాశాసనోల్లంఘనము

1930వ- సం॥ ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ విమ్మలనే బలికావివాహముల గావించవలెను

శ్రీప్రసాదు ఉపన్యాసములు

మద్రాసు, డిసెంబరు 2:—ఆఖిలభారత సనాతనధర్మ మహాసభ నిన్నటి ఉదయము వాల్తూరు నాటికలమందు బా బూ శాస్త్రమునుండి క్రమక్రమముగా అధ్యక్షత కింద సమావేశమై శారదాశాస్త్రమును ఖండించుచు ఈ సనోల్లంఘనము గా వింధనమునదిగా సనాతనధర్మాలంబుల కల్లరను ఉద్బోధించుచు రెండు తీర్మానములు గావించిరి. సభాకార్యక్రమమునకు ముందు శ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ విద్యార్థులుగా రమ మరీ కొందరు పండితులును ఉపన్యసించిరి.

శ్రీయుత విద్యార్థులుగా రు ఉపన్యసించుచు శారదా శాసనము హిందువుల వైవాహిక సూత్రములకు భిన్నమైనదినియు, రజస్వలాత్మకము బాలికలకు వివాహము చేయుట డనినా పిట్టలు రారవాదినరకము పాలయ్యెదని : ధియ శ్రౌతి స్మృతులకు ప్రతికూలముగానున్నదనియు పాశ్చాత్య నా గరికతా వ్యామోహితులును సంస్కృత విద్యాజ్ఞాన ద్యు ద్గులును కొందరు శాస్త్ర విహిత కిర్మల నెరుంగక రజస్వ లాసంతర వివాహము శాస్త్రసమ్యక్త మని పలుకుటకంటెను అవిశేషము చేయడోదనియు పలికిరి.

కాశీ పండితుడు మరీముకరు మాట్లాడుచు బాలిక 12 సం॥ప్రాయము విచ్చినపుడు రజస్వలయగునని సుస్మృత గ్రంథ మునందు చెప్పబడియున్నదనియు, అది ప్రశస్తియు అప్రశస్తి యు అని రెండు విధములగునన్నదనియు కావున ఏవిధముగ జూచినను అంతకులోగా పెండ్లి జేయుట ఆత్మావశ్యకమని పలికిరి.

శ్రీయుత పులియ, ఉమామహేశ్వర శాస్త్రుగారు మాట్లాడుచు భారత నారీమణుల కండరముల అదృశీయులగు సావిత్రి సత్యవత్యములు రజస్వలాత్మకమై వివాహితలై రనియు వారి యాదర్శము ననుసరించ నలయుననిన పక్షమున హిందూ బాలికల కల్లర మను రజస్వలాత్మక వివాహమే అవశ్యకరమని పలికిరి.

సానుభూతి తీర్మానములు

పిదప అధ్యక్షులు కీ॥ శ్రీ దర్శంగా మహారాజాధి రాజులు, కాళింబజూరు మహారాజులు, నేపాలు ప్రధాన మంత్రిగారు మరగామనై సభవారి సానుభూతిని వెల్లడించుచు సనాతన ధర్మమునకు గావించిన మహానీరసు కొనియాడిరి. పై తీర్మానము అందరిచే ఆమోదింపబడెను.

శారదా శాసనఖండనము

శ్రీయుత వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు యీ క్రింది తీర్మానము ఉపపాదించిరి. శారదాగా రుపపాదించిన బాలికా వివాహానిరోధ శాసనము ప్రభుత్వమువారి మతతాటస్థానాద్ధాన మునకు భిన్నమైనందున రజస్వలాసంతరవివాహము మహాపాతక మని విశిష్టించెడి హిందువులపై యీ శాసనము రజస్వలాసం తర వివాహములను నిర్బంధముగా విధించుచు నిరంశకముగు నిరోధమును కలిగించుచున్నందున సదరు శాసనమును యీ సభ వారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు.

మరియు పై శాసనమును రద్దుచేయుచుటగాను సర్వ విధములను తీవ్రాందోళనము గావించబడినదనియు సుదకు రజస్వలాసంతర వివాహము పాతకమని తలంచెడి సంఘముల వారినైనను యీ చట్టము వర్తింపకండ చేయవలెనని కోరుచు న్నారు.

పైశాసనము తీర్మానింపబడి నప్పటికిని పూర్వమువలెనే రజస్వలాత్మక వివాహములే జరుపబడినదిగా ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.

పై శాసనము రద్దు చేయించుటకు వాదానములు గావించి చిర వారినిన్ని ఏసంఘము యొక్కగాని మత విశ్వాస మతా భారసాంప్రదాయములందు జోక్యము కలుగజేసికొనెడి శాస నములను చేసినైనను ఎల్లప్పుడును నిరోధించెదమని వాదానము గా గావించినవారినే శాసనసభలకు ఎన్నుకొనవలెనని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

శాసనము అశాస్త్రీయము

శ్రీయుత వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు తీర్మానము ఉపపాదించుచు ప్రతివ్యక్తికిని సర్వవిధములకు స్వతంత్రత్ర సాదించబడుచుండెడి ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనా సిద్ధాంతములు ప్రబలియున్న వర్తమానకాలములో ప్రజల మతవిశ్వాససాంప్ర దాయములను ప్రతికూలములగు శాసనములు గావించి వారి పాస్యంత్రమును అరికట్టుటకు యెట్టిశాసనసంఘముగాని అధికారములేదని పలికిరి. ఈదేశమునందు నివసించు కొట్లకొలది సనా తన ధర్మావలంబులకు యీశారదా చట్టము ప్రతికూలమైనది.

ఈశాసనయొక్కదానితో పోలేదు. దీనివలన శాసనసభలందు డెడి సభ్యులలో ఆత్మధికసంఖ్యాకులు ప్రజలయొక్క మతవి షయములందు యెట్టిశాసనమునైన గావించువచ్చుననెడి సిద్ధాంత మొకటిపాపింపబడుచున్నది. ఇట్టిఅనవసర జోక్యము ను ను రెన్నటికైన సహించు పగలరా? మహాదీ యు లకు యీ చట్టములకు హిందువులపై అత్యేపణలేకపోయి నను తమ మత విషయమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనినంత మాత్రమున వా లేవిధముగా ప్రతికూల ఆందోళనము గావించు చున్నారో మీరు కాంచుటలేదా? నేడు వివాహముల విషయ మై శాసనమును చేయ నిచ్చిననా? రేపు మా ప్రార్థనాదీకముల విషయమునందును జోక్యము కలుగజేసికొనగలరు. రాచకీయ ముగ మనదేశమున గొప్ప మార్పులు జరుగుచున్న సమయమిది. అట్టినా సనాతన ధర్మావలంబులను మనలను గాఢనిద్రనం డి పేల్చొల్లిన శారదాగారంతయు వందనీయులు. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము రాచకీయ స్వాతంత్ర్యమున కనుకూలముగు శాసనములు గావించబడుట న్యాయమేకాని ఏ వ్యక్తియొక్క అంతరాత్మకు నిరోధించుటకు యెట్టి శాసన సంఘముగాని అధికారములేదు. మన తీర్మానముయొక్క ప్రధాన తత్వమిదియే.

ఆంగ్లేయులు తీవ్రమును ఆందోళనకు తప్ప మరొకదానికి లొంగవారుకాదు. రుద్రయాగము లెన్నిజేసినను ప్రభుత్వము వారికి మనవాదమునచ్చునట్లు బహుళమును ఆందోళన గావించిన గాని ఉపయోగముండజాలదు.

శాసనోల్లంఘనము

శాసనములు ఉల్లంఘింప వలసినదిగా మీమతాధిపతు లే మిమ్ములకు కోరుచున్నారు. ఈ శాసనము గావించబడినటు లేనట్లెంచక ఉండిననా? అయ్యది అంతటనే అదుగుంటును (హర్షధ్వజులు) మీరందరకు శాసనోల్లంఘనము కావించి త త్ఫలితములకు సంసిద్ధులైననా? వెంటనే యీ శాసనము రద్దుగా వింపబడును.

ఈ శాసనమును గావించుటకు తామెంతమాత్రమును తోడ్పడమని వాదాన మొనరించిన ప్రభుత్వమువారిని నమ్మి మనము మోసపోవుచు శాసనమిట్లు గావించబడినది. ఇకముం డైన ను మనము జాగ్రత్త పడి యిం చి మన హు కుల ను సంతక్షించు కొనవలెను. మన ఆపదయొకను మనల నెనుకొనుచునే యున్నది. అందుచే సనాతనధర్మ సిద్ధాంతములకు భిన్నముగ నడువని రాజకీయపక్ష మొకదానిని దేశములో నేర్పరచవలెను. మా యీసిద్ధాంతము నకు భిన్నముగ నడచు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనకుడు. అట్లుచే యనినా? మనము ఏకాగ్రమును సాధింపజాలమని పలికిరి.

శ్రీ యం. కే. ఆచార్యగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు భావతీయులు నేడు సీతా రాముల విషయమును ఆదర్శములై సురచిరనియు భావదాన్యము నకు లోనైరనియు తమ ప్రాచీన సాంప్రదాయవిశ్వాసముల గో ల్యోయిరనియు భారతదేశము శారదాచట్టమును వాధించెనని చెప్పుటకంటెను అమూలనరకును విషయము మరొకటి లేమని యు ప్రభుత్వపక్షమున ఓటుచేసిన పాశ్చాత్యులు భారతీయుల మతాచారసాంప్రదాయము లేమి యెరుంగుమరనియు శారదా గారు శాస్త్రవిషయ మెంతమాత్రము ఎరుంగరని పలికిరి.

సనాతన హిందువుల వైవాహికాధర్మములైన అధునిక శాస్త్ర పరిశోధనలను ఆత్మ్యత్వములుగా సంస్థాపింపబడు చున్నవి. అట్టిశాస్త్ర పరిశోధనలను యీ సంస్కార నామ ధాతులు మున్నడైన చదివియుండిరా? సర్వ సమత్వము! ప్ర పంచములో నెందైన సర్వ సమత్వముకలదా? మనము జీవించు మా! మరణమే తరణ్యమా? మన మతముకొరకు మన ధర్మ సం స్థాపనకై మన తాత తండ్రుల సాంప్రదాయముల సంరక్షణ కై మనియుందుమా లేక జాతీయమును సాంఘికమును వ్యక్తి రణము గాంచెదమా భారతదేశమందంతటను సనాతన ధర్మము ను బలపరచెడి వార్తాపత్రికయొక్కటియైన లేకుండుట విచార కరము.

హర్తాళము

మహాదీయులవలె హిందువులందఱును హర్తాళము నేల గావించెదరు. ఇర్వికప్రభువుగారు చెప్పెపురి కరుడెంచవచ్చుడు ఎ న్నూర్చు నుండి బాల్ల బాల్ల గ యీ డ్వి పి ధు లం దు నే ల పై ప గ డు కొ న రా దా.

అట్టివారిలో నేను మొట్టమొదటివానిగా నుండెదను. ఇర్విక ప్రభువుగారిని మన కిరములపై నడచి హిమ్మందము. మీరం దులకు సంసిద్ధులగు నున్నారా? (ఆహా, సంసిద్ధులమే యను కే కలు) మీరట్లు కృతనిశ్చయములైననా? మీరందఱును 1930 సం ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ పిమ్మటనే మీ మహులైలకు వివాహము చే సెదమనియు కారాగారములకు నడుటకు సంసిద్ధులయ్యెదమని యు ప్రమాణముల గావించుట అని పలికిరి.

శ్రీగానాల రామమూర్తిగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు మహాదీయుల రాయబా రమునకు రాజ ప్రతినిధిగాకొనంగి సమాధానము భారతేశ మన కంతమును సహించరాని నిందమనియు శారదా శాసనము నకు లొట్టు శాసనము గలిపట్టునని తామెంగుడుమనియు, హిందూశ్రీ పవిత్రాచర్యముల నెరుంగని సంస్కర్తలు కొందరు యీశాసనమును ఆమోదింపుచున్నారనియు, శ్రీపురుష సంబంధి శాస్త్రములందు పాశ్చాత్యులు గావించు చున్న పతి శోధనలనున నైనను కిరు భాషలకు బయలుదేరినయు పలికిరి.

శ్రీ సోమదేవ శర్మగారు

శాసనోల్లంఘనము గావించబడినదిగా సభవారి నుద్బో ధించుచు నేడి శాసనము గావించినవారు యికముందురివాహా సంబంధ విచ్ఛేద శాసనముగాని సంతాన నిరోధ శాసనమును గాని మరిం తెట్టి చట్టమునుగాని గావించుటకు యెట్టి అధ్యంతర ముండజోదనియు శారదా శాసనము ఉల్లంఘించుటకు సంఘ మొకటి ఏర్పరుపబడినదనియు సత్యమూర్తిగారును అందు సంత కము జేసిరనియు వివాహాచిత వియస్కులకు మాతుండు గల వారందఱును ఉల్లంఘనమున కంగీకరించిరనియుతామునుద్బో 1 వ తేదీ కొరకు జేచియున్నామనియు యిది దేవా మణులకే కాక శ్రీ పురుషులకువ్య జరుగు మహా సంగ్రామ మనియు పలికిరి.

దేశదాంధవి దువ్వారి సుబ్బయ్యగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు సావిత్రి సీత దమయంతి మున్నగు మహా పత్నిరైల జీవితాదర్శములను వివరించి భారత శ్రీలు అట్టి ఉత్తమశ్రీల ననుసరింపవలెననియు శారదా చట్ట ము ధర్మవిరుద్ధమనియు జెబవాడను ందు సమావేశమైన మ హి షా స ంఘ స భా తీ ర్మా న ము ల స శ్రేష్ఠ మనియు ఖండించి శారదా శాసనము కీడులో పేలు గావించ నని పలికిరి.

తీర్మానము సభ్యులందరిచే నేగ్రీమముగా నామోదింప బడెను.

మరొక తీర్మానము

ఏప్రిల్ 1 వ, తేదీలోగా త్వరపడి వివాహములను బ్రతిష్ఠ యిండియాలోగాని స్వతంత్ర సంస్థానములందు గాని గావించి భీతచేతస్కులమని తేలియజేయక సనాతన ధర్మ పరులైలగు ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ పిమ్మటనే తమ బాలికలకు వివాహముల గావించి సనాతన ధర్మావలంబులు శారదా చట్ట మునకు లోబడువారు క రని ప్రపంచమున కంతకును ప్రకటింప వలెనని కోరుచున్నారు అను తీర్మానము వి. జయరామయ్యం గారు గావించిరి.

శ్రీ యం. పి. కృష్ణమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచు చు యీ తీర్మానము జగన్ముత శ్రీ శంకరాచార్య స్వామివా రున, కామకోటి పీఠాధిపతులను ఆశీర్వదించిరనిరి. పిదప తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. అంతట సభ మగింపబడెను.

నోటీసు

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు ముచరలు కోర్టులో

ఆనలు వ్యాజ్యం నెంబరు 487/1929.

Between, వాడి:—చిత్తూరు లోయికా నారంగిటి జమీన్దార్ నరి గలపల్లిలో ఉండు తెట్టి నెంకటప్ప నాయుడు కొమారుడు మునుసామినాయుడు.

ప్రతివాడి:—సదరు జమీన్దార్ పాత చంకటాపురంలో యుండు చిరవాయి సామిరెడ్డి కొమారుడు చిన్నయ్య అనే నిమ్మారెడ్డి 1. సారప్పనాయుడు 2. బక్కవాడనే చెంగు నాయుడు 3.

1వ ప్రతివాడి ఆయన చిన్నయ్య అనే నిమ్మారెడ్డికి నోటీసు సదరు నిమ్మారెడ్డి వాడియొక్క అవిభక్తతండ్రి నం కటప్ప నాయుడు నేరటికి 12-7-1917 లో (నానియచ్చి యుండు రిజిస్టరు ఆదమన ఆప్తుపత్రంపై రూ॥ 148-12-0 లు రాబట్టు పైకోర్టులో దావాచేసి సదరు దావా 11-12-29 వాయదా జేయించుట పట్ల ఆనాయుదానాడు సదరు కోర్టు లో హజరై ఆక్షేపణలు వుంటే తెలియబరచుకొనవచ్చు.

చిత్తూరు } డి. వాసుదేవరావు, 4-12-1929 } వాడికొల్లూ.

ధర్మమునకు గృహస్థాశ్రమమే మూలాధారము, గృహస్థాశ్రమమే యథార్థమగు సంఘము, భారతదేశాది కృతయంత్రయము గృహస్థాశ్రమ వైభవము వైనను, గృహస్థులగునత్యధైవము మాత్రమే అధారపడియున్నది. కన్యకలు రజస్వలలు కాకపూర్వమే పవిత్రముగు వివాహము జరుగవలెను, వివాహవిధుల పవిత్రతయును అనులీత ధర్మపంరక్షణమునకూడ నీ పవిత్ర వివాహవిధివై ననే ఆధారపడియున్నది. పవిత్రముగు నీ వివాహపథవియే ఆతి

శ్రేష్ఠులగుటకు ఒక ప్రబు నిదర్శనముగాడ కలదు. ఇపుడు మనము సర్వవిధముల నీ చస్తికి పాల్పడి యుండిననుగూడ ప్రజలలో నిష్పాటికిని మన ప్రాచీనుల బ్రహ్మతేజము (సర్వము) వెలుగుచుండుటకు మనకు శ్రేష్ఠిస్వభులైన మనః పూర్వకమును గాఢమన భక్తి యిష్టటికిని నిలబడుచుండుటకు పవిత్రమగు నీ వివాహపద్ధతియే ముఖ్యకారణము. ప్రపంచమునందలి వివిధసంఘములలో హిందూసంఘమువారు నేటికిని సంఘపవిత్రతను జాతీయ ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొన గలుగుటకు కన్యకలు రజస్వలలు కాకపూర్వమే వివాహము లొనరించునట్టి ఉత్తమపద్ధతియే ముఖ్యకారణము. ప్రాచీనులగు మహర్షులతో నింకను మన కవిచ్ఛిన్నమగు సంబంధము కలిగియుండుటకును ప్రపంచమున వివిధ దేశముల వారు మనపై మాత్స్యమును కలిగియుండుటకును మన ఆధిక్యతను గూడ నీపవిత్ర వివాహ విధియే ముహూర్తికిని గూడ మూలాధారమైయున్నది. కేవలము శౌతిక సుఖ లాలసు లగువారికి వివాహ విధి కడు అముఖ్యముగా కనబడవచ్చును గాని వర్ణాశ్రమధర్మమున కంతకును దానికి ప్రధానాంగముగు గృహస్థాశ్రమము నకును యిదియే ప్రాజాధారము. ఇట్టి ముఖ్యతను వివాహవిధిని భగ్నపరచి తద్వారాభర్మమునంతయు రూపుమాపుటకే పరపక్షమువారుకారదాపట్టగును నస్త్రమును సిద్ధపరచిరి. 1-4-1930 న తేదీని వారు దీనిని ప్రయోగింపనున్నారు. అదియే సకల మార్గజనల దినము (ఆలపూర్ణిమ). ఆ దినముననే పవిత్ర శిల్పగు భరతమాతలకు వస్త్రావహరణము జరుపబడునని నిర్ధారణగా ప్రకటింపబడెను. మన ప్రాచీను లేర్పరచిన పరమ పూజ్యమును వర్ణాశ్రమ ధర్మమును మరల నిలువజేయుటకు పాతీత్రత్య సంపన్నులను పునీతలను మన తల్లుల సత్సలమును కాపాడుటకు మనమిపుడు సర్వశక్తులను వినియోగించుటయో? లేక శత్రువులను లొంగి ఆసహజమును మరణమునకు పాల్పడుటయో? అను సమస్యనుగూర్చియే ధన్యులగు గృహస్థులందరు నిపుడు దీర్ఘాలోచన మొనరింపవలసి యున్నది. మీరిపుడు అధికోత్సాహమును వెల్లడించుటచే ధర్మ సంగ్రామము నెరించుటకే మీరు కృతనిశ్చయు లైతిరని స్పష్టమగుచున్నది. ఇది అతిపవిత్రమును ధర్మయుద్ధము. ఇదియే మనోవ్యాకర్మములచే గృహస్థ ధర్మములన్నిటిలోను పరమధర్మమై యున్నది. శత్రువులు రణరంగమును వీడి పరుగిడుటయో లేక త్రిశంకు స్వర్గమున తిరోపితు లగుటయో జరుగువరకును యీ సమరమును సాగింపక తప్పదు. ధర్మమునకు శత్రువులను వారికందరి కిని యిట్టిఫలమే మొదటినుండియు గూడ లభించుచుండెను. సమర మొనరించుట కొక సర్వసేనాని యుండక తప్పదు. మన సేనాని జగద్విదికుడు. అతడిపుడు మనయెదుటనే యున్నాడు. కావున మేమింతటితో నీయుపన్యాసమును విరమించుచు యీసభను ప్రారంభించుచున్నాము. శ్రీ పండిత శ్యామసుందర చక్రవర్తి మహాశయుడు అధ్యక్షత వహింప వలెనని నూచించుచున్నాము.

“ఉత్తిష్టత, జాగ్రత్, ప్రావ్యవరాన్ని బోధతా”
అను పవిత్రములగు శృతివిహిత విధి వాక్యములను మీరు వినిపరిచుకొందురు గాక. శక్తివంతన లేకుండ వర్ణాశ్రమ ధర్మోద్ధరణమునకు పూనుకొందురు గాక.
శ్లో॥ స్నాపయధ్య మిమరాంధర్మం ప్రయత్నేనా పిహేద్విజాః॥ సాపితే వైదికేధర్మే సకలం సుస్థితం భవేత్॥

గు	రా	ల
	రాని	
కే	కు	శ
	య	చ

80-11-1929 వత్స సంవత్సర కార్తక బహుళ ఆమావాస్య కాలరతనం 2488. కడి 5081.
(సం) బగద్గురు శ్రీకళ్యాణానంద
మంతాచార్య స్వామి,
(మండ్రక) శృంగేరి శ్రీ విదూపాక్ష శ్రీవీరం.

“ఉచిత భీమా”
మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన
రు. 5-8-0 161 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు దశరాజవల్లెగ్రామములో 9-8-29 తేదిన యిచ్చినది.

రు 500 లు.
మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన
రు. 6-8-0 230 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు బెజవాడలో 30-9-29 తేదిన యిచ్చినది.

రు 500 లు.
మాత్రమే మాకంపెనికి చెల్లించి చనిపోయిన 67 నెంబరు పాలసీదారు బెజవాడ కాపురస్తురాల్లు యెల్లమూడి సుందరమ్మగారి వారసునకు 19-వ నవంబరుతేది యిచ్చినది.

రు 500 లు.
మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 302 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు నంద్యాలలో 29-10-29 తేదిన యిచ్చినది.

రు 500 లు.
మాత్రమే మాకంపెనికి చెల్లించి చనిపోయిన 274 నెంబరు పాలసీదారు ఆత్మూరు కాపురస్తురాల్లు కున్నకు నీతమ్మగారి వారసులకు 31-వ నవంబరు తేది చెల్లించినది.

రు 500 లు.
ఆల్వోబరునెలలో చనిపోయిన 150,269,880 పాలసీదారుల వారసులకు ఒక్కొక్కరికి రు 500 లు చొప్పున డిసెంబరు నెలలో యివ్వబడును.

మరొక:- చనిపోయిన ప్రతియొక్క మొలబడుకు, ఇంత త్వరలో 500-0-0 లు ఇచ్చిన కంపెనీ ఇంకోక్కటి లేదని నోకిరిచెప్పగలము.

పై వారందరు మ. “ఉచిత భీమాపద్ధతి” లో చేరిన యెవల వారు చెల్లించినది చాలా కొద్ది మొత్తములయినను అంత పెద్ద మొత్తములను వారివారి సంసారములకు సమకూర్చు జాలియుండదు. కావున ముఖ్యముగ వీధివారు సామాన్యములైన ఆదాయము కలవారు యీపద్ధతి యొక్క పుష్కలములను గమనించి సభ్యులై సంసారములకు అండకలుగ చేసుకొనుడు.

ఉచిత భీమాయొక్క పూర్తివిషయములకు యిట్లు వ్రాయవలయును.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండ్ జైనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.,
23, సెకండులైనుబీచి మద్రాసు.
లేక

బ్రాంచి ఆఫీసులు:- బెజవాడ, నెల్లూరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, గుంటూరు, తాడిపత్రి, నంద్యాల, కర్నూలు, బళ్లారి, కావలి వగయిరా.

విదేశీవార్తలు

ఇండియామంత్రి భారత దేశవర్ధకులము
సయ్యును కమిషను నివేదిక వెలువడినగాని తాను ఇండియాకు బయలుదేరువాడనుగానని చెప్పు గారు చెలికిరి.
బ్రిటిషుసరకులను ఇండియాలో విస్తారముగా విక్రయించు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వముతో నట్టి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపజేసినయ్య, ఇండియాలో బ్రిటిషు రకసంఘమును నిశుమించుటలన ప్రయోజనమండనియు చెప్పు గారనిరి.

చీనాసోవియటు తగాదా
కెల్లాగు బడంబడిక
(వై లెన్)

రుగ్బీ, డిసెం 21:- కెల్లాగు బడంబడిక నడునకంటే ప్రభుత్వము ఆమెరికా బ్రిటిషు ప్రభుత్వములవారు దీసికొనిరి. కెల్లాగు బడంబడిక ప్రకారము తమ బాధ్యతను గుర్తించి మంచూరియా సమగ్ర విషయమై చీనా, సోవియటు ప్రభుత్వముల వారు ప్రవర్తించవలెనని ఉభయములకు లేఖ వంపిరి. లేఖా వివరములు:-

జూలై నుండి ఉత్తర మంచూరియాలో జరుగుచున్న పరిస్థితులను జూచి భయపడు చున్నారు. యుద్ధబహిష్కరణమును ఆమోదించిన చీనా రషియా ప్రభుత్వములవారు యుద్ధమును మానవలెనని ఆమెరికా ప్రభుత్వమువారు జూలైలో చర్యను దీసికొనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆ సలహాలతో ఏకభవించుచున్నారు. ఒకరిపై నొకరు చండు విడిసినగాని యుద్ధమునకు గడంగువారము గామని చీనా సోవియటు ప్రభుత్వములవారు ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చిరి. కెల్లాగు బడంబడిక నిష్పాటికి 55 నుడు ప్రణవపరచిరి. చీనా రషియా ప్రభుత్వములు గూడ ఆమోదించినవి. ఈ పరిస్థితులను చీనా రషియా ప్రభుత్వములవారు ప్రవర్తించు విషయము బట్టి వారిని ఇర్ర ప్రభుత్వములు గౌరవముగ జూచుట ఏర్పడును. ఆమెరికా నూతనతో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఏకభవించు చున్నారు. చీనాకును రషియాకును యుద్ధము జరుగుచున్నట్లు వీరిలో ఒకరుగూడ ఎవరితోను జెప్పలేవని కామ్యునిస్టులో విదేశాంగ మంత్రి చెలిపెను.

చీనా రాష్ట్రమును రషియా ఆక్రమించుకొనుటచే ఆ విషయమై జాతిసమితిని సమీపించవలెనని చీనావిదేశాంగమంత్రి చెలిపెను. రాయబారములను ప్రారంభించుటకు చీనా వారు సోవియటు రషియా మరకుల నంగీకరించి రాయబారుల నంపిరి. ప్రస్తుతము యుద్ధమును ఆపివేసినటుల వినుచున్నారమని బ్రిటిషువిదేశాంగ మంత్రి చెలిపెను. నవంబరు 29 వ తేదీనకు యుద్ధము జరుగుచునే యుండెనట.

కలకత్తా పెన్ని సు పంచెములు

నవంబరు 30 వ తేదీ ఫలితములు

సింగిల్సు
లాండ్రీగారు బ్రుగానన్ గారిని ఏకించిరి. 6-8; 6-4.
కాచెక్ గారు రోడెల్ గారిని ఏకించిరి. 8-6; 6-3.

డబుల్సు
కాచెక్, బ్రుగానన్ గార్లు, పి. వెహ్లా వాల్డ్.
బ్రూక్ ఎన్వర్టుగార్లు నోకించిరి. 6-4; 7-5.

రాడెల్, లాండ్రీగార్లు యస్. నూరి, యస్. మాత్సూర్ గార్లు నోకించిరి. 6-8; 6-1.
రామస్వామి, బాలగోపాల్ గార్లు షే. ఆబ్బాసీగార్లు నోకించిరి. 6-2, 6-3.

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు
నెహ్రూగారి పోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు ప్టోర్పులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.
వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

7. తంబుకొట్టివీధి, మద్రాసుకుగాని, ప్రాముఖ్యవలెను.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజంపేట

(కడప జి. తెలంగాణ ప్రాంతం)
కమిటీవారి ప్రబోధము

శ్రీయుత ఎన్. రంగాచారి బి.ఏ.బి.ఎల్. అధ్యక్షుడు, ఎ.కే. మని కార్యదర్శి, ఇక కొందరు మెంబర్లు ప్రచారకులు ను ఒక బహిరంగసభ 28 వ తేదీ జరిగిరి. వినువారి హృదయములు కరగనట్లు మద్దతిపెట్టమను గురించి ఈ పెద్ద మనుష్యులు పన్నగించిరి. పాదులలో చాలవరకు సంచలనము గలిగినది. చాలమంది త్రాగుబోతులు త్రాగునీ శపథము చేసియున్నారు. చాలవరకు సంతృప్తికరముగ కమిటీ చేర్మకాగారును వైస్ చేర్మాన్ గారును పెళ్లబరిగారును, ప్రచారకులు మెంబర్లును శక్తి వంశనచేయమనెడి నిషేధోద్యమమును గ్రామగ్రామమున న్యాపింపజేయుచున్నారు. 10 మంది ప్రచారకులు నేర్పాటు చేసియున్నారు.

(ఒక విలేఖరి.)

ఏలూరు

(ఒక విలేఖరి)

జిల్లా కలెక్టరుగారి దర్బారు

డిశంబరు 1:-పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కలెక్టరుగారు నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు హిందూయువజనసంఘ మందిరమున దర్బారు చేసిరి. గోదావరిజిల్లావిభజనమైనవి మట్ట నీ జిల్లాలో కలెక్టరు దర్బారుచేయుట యిదియే మొదటి పర్యాయము. దర్బారులకు పురజనులలో ప్రముఖులనేకులు హాజరైరి. కలెక్టరుగారు కెయిబి హింద్ మెడలును శ్రీమతి కె. ఇ. చాట్టాగారికిని సనదు రావుసాహెబ్ బేజ్జెలను రావుసాహెబ్ ఎం. నరసింహంపంతులుగారు భీమవరం రెవిన్యూ డివిజనలు ఆఫీసరు, రావుసాహెబ్ జి. వెంకయ్య చౌదరి గార్లకు బహుమతి నొసంగిరి.

టీ పార్టీ

దర్బారు ముగిసినపిమ్మట శ్రీయుత మోతే నరసింహారావు జమీందారుగారు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు కలెక్టరుగారి గౌరవార్థము టీపార్టీ నొసగిరి. కార్యక్రమ మంతయు సాయంత్రము 6 గంటలలో ముగిసెను.

త్వరపడుడు!

కొలదిప్రతులు మాత్రమేమి గిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వితీయ సంపుటము

క్రాస్ వైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

పెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

గజికితైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పుటలు కాచిన గజ్జిపీడ,

విలుము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు

అమెరికాలో అన్నీ అద్భుతాలే!

కలకత్తాలో ఒకటింపబడుచున్న "హిందీవంగవాసిని" అను వారపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:-

"భూలోకవైకుంఠ మని ప్రసిద్ధిగన్న సభ్యదేశము— అమెరికాలోని మెక్సికోలో అత్యద్భుతమయిన యొకశాసనము ను నిర్మించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. అవస్థావిశేషము లో తండ్రికి తనకూతును సంపుట కధికార ముండవలె ననుట కే ప్రాశస్త్యము. మెక్సికో ఉత్తర దక్షిణమెరికాలనుగల్గ నున్న చిన్న స్వతంత్రరాష్ట్రము. ప్రాశస్త్యమును మెక్సికో ప్రెసిడెంటు తయారుచేయుచున్నాడు. అచ్చట పార్లమెంటు అట్లు చేయుట కతని కధికార మిచ్చియున్నది. దానితాత్పర్య మిది—ఒకవేళ ఎవరెయైనను యువతి తనయిచ్చకు వచ్చిన యెయ్యమునకై నను అత్యవసరముగా చేసినవక్షమున, అద్దానితండ్రికి తనకూతును, జామాతను అనగా కూతుప్రియుని సంపుట కధికార ముండవలెను. ఇంతేకాదు, భార్య వ్యభిచరించుచున్న పక్షమున భర్త దానిని చంపవచ్చును. భర్త వ్యభిచరించుచున్న పక్షమున వానిని పొడ సంపుటకు భార్య కధికార ముండవలెను— ఈమహాకార్యములతోకాక శాసనము నిర్మింపబడుచున్నది.

నరహత్య ప్రతిదేశమునందును కూడనిదిగా నాలోచింపబడుచున్నది. కాని ప్రకృతము మెక్సికోలో మాత్రము అట్టి నరహత్యను శాసనబద్ధముగా జేయుటకై ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. వేగముగానే అమెరికాలోనికీ వచ్చును. శాసన మెప్పుడును దేశక్షేమమునిమిత్తము చేయబడుచుండునుగదా! దీనినిబట్టి యాలోచింపగా ఇటువంటి భయంకరమైన శాసనము చేయుట కేదేని యసాధారణ కారణముండి యెట్టి యు నని స్పష్టపడుచున్నది. లేని పక్షమున నట్టి శాసనము చేయుట కేమివచ్చినది? నిచారింపగా దగిన యసాధారణకారణముకూడఁ జెరిగినది. ఇంటను బయటను ప్రతివ్యక్తికిని సర్వవిధముల స్వాతంత్ర్యముగల మెక్సికోలోనట, వ్యభిచారము మితిమీరి పోయినదట! అందువలన కుటుంబ జీవనము స్వాహా అయిపోవుచున్నదట! అందుచేతను కష్టపడి పార్లమెంటు ప్రాశస్త్యమును నిర్మించుటకు బాధ్యమైనదట. ఈ విషయమున మే మెంతమాట చెప్పుట ఆవశ్యక మని తలంచుచున్నాము. మరేమీలేదు. చావునకు భయపడి వ్యభిచారము కొంతవరకు, తగ్గుగాని ఒకవేళ తగ్గినప్పటికిని అది శాసనమునకు వెంటి. సమూలముగ నిర్మూలించబడదు. భార్యకావలసిన ప్రచారము సామాజికపుఁ గట్టుబాట్లకు మాత్రమే వ్యభిచారమును తుదకుట్టించుట కుత్తెమోపాయములు. అందులకు హృదయపరివర్తనము కావలయును. కాని ప్రకృతపుదేశకాలపాత్రముల ననుసరించి చూడగా అది సంభవించునూడన లేమియు నగపడవు. కాలప్రవాహ మంతకంతకు లోఁ తగుచున్నది. ఏమహ్యమాయలమారి మేయమ్మగారూ! మాదేశమునుగూర్చి తమ యిచ్చనువచ్చిననువచ్చిన అనూయ ప్రకటించితిరే. ఇప్పుడు మీ దేశమునుగూర్చి యేమిచేయునున్నారండోయి, నోరు మూసికొన్నారేమిమా! పాపము శాంతించునుగాక.

పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులు,

అనువాదకులు.

బెంగుళూరుచందాదారుల కొక

విజ్ఞప్తి

ఇదివరలో బెంగుళూరునందు మా పత్రికకు ఏజెంటుగా నుండిన మ. రా. రా. శ్రీ ఎల్. శివనంజప్పగారు 1-12-29 నుండి మాతరపున పనిచేయుటలేదు. కావున బెంగుళూరుచందాదారు లందరికి నేటినుండి తపాలాద్వారా పత్రిక లందజేయబడును. దయయుంచి చందాదారు లందరును చందాలను మాకే పంప బ్రార్థితులు. ఇకమునుపు పై ఏజెంటుగారికి చెల్లించిన, నదరుమొత్తమునకు మే మంతమాత్రము బాధ్యులము కాజాలము. వ్యవస్థాపకుడు.

బంగోలుచందాదారుల కొక

విజ్ఞప్తి

బంగోలుకు శ్రీయుత లంకాశీతారామయ్యగారిని మాతరపున ఏజెంటుగా 1-12-29 తేదీనుండి నియమించితిమి. గాన చందాదారు లందరికి పత్రికలు వారిద్వారా లందజేయబడును.

వ్యవస్థాపకుడు.

యం. యస్ యం. . రైల్వేఉద్యోగి

జి. డబ్ల్యూ. హెండర్సన్ గారికి

వీడ్కోలువిందు

ఫీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ మెన్ సూపరింటెండెంటు

ఆఫీసు ఉద్యోగులు విందు నొసగుట

మద్రాసు, డిశంబరు 2:- యం. యస్. యం. రైల్వేయందు ఏ. టి. యస్. ఉద్యోగిగనుండి రిటైరు అయిన జి. డబ్ల్యూ. హెండర్సన్ గారి గౌరవార్థము ఫీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ మెన్ సూపరింటెండెంటు ఆఫీసు ఉద్యోగులు గత శనివారము నుధ్యాయము 1 గంటప యం. యస్. యం. రైల్వే జనరలు ఆఫీసునందు వీడ్కోలు విందొసంగిరి. ఈ సందర్భమున హెచ్. డి.సింగ్లేగుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఏ. డబ్ల్యూ. పార్సన్ను, పిబిల్స్ గార్లు సభ నుంకరించిరి. హెండర్సన్ గారికింద పని చేసిన ఉద్యోగులందరి తరపున వీడ్కోలు పత్రము చదువబడెను. వీడ్కోలు పత్రము చదివిన పిదప సభాసదులందరు విం దాగిరించిరి.

జి. డబ్ల్యూ. హెండర్సన్ గారు యం. యస్. యం. రైల్వే ఉద్యోగమున 1912 నెం|| ఫ్రా సి క్యూ టిం గు ఇన్ స్పెక్టరుగా చేరిరి. కొద్దికాలములోనే వీరు ట్రాఫిక్ ఇన్ స్పెక్టరు పదవి బడసిరి. వీరు తమఉద్యోగకార్యములందు న్యాయభావముతో మెలగుచుండిరి. క్రమేణ వీరు బాధ్యతాఉద్యోగముల బడసిరి. తుదకు అస్సిస్టెంటు ట్రాఫిక్ సూపరింటెంటు పదవిబడసి, ఆ ఉద్యోగమునుండి రిటైరుఅయిరి. వీరి అనుభవముబట్టిచూడ, వీరికి యీ ఏ. టి. యస్. పదవి యంతకుపూర్వమే లభించియుండవలసియుండెడిది. వీరు న్యాయవర్తన గల వారును, దయార్థిహృదయులును అయి తనక్రింది ఉద్యోగులను సామగ్రిగాతీరి ఆదరించుచుండిరి.

వీరి గౌరవార్థము యూపీసీ-లువిందు ఏర్పాటుచేసిన, బాల్యన్యూచెట్టి, క్రాఫ్టుగారు అభినందనీయులు.

అధ్యక్షులు సభ ముగియజేయుచు హెండర్సన్ గారికి ఆయురారోగ్యవిశ్వర్యములు భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక యని కోరిరి. పిదప సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

లండనులోనివార్తాపత్రికల

ప్రచారము

దినపత్రికలు	చందాదారులసంఖ్య
డెయిలీ మెయిలు	1920800
డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు	1501000
డెయిలీ స్టాండ్	1048239
డెయిలీ మిరర్	1000000
ఈవినింగ్ స్టాండ్	1030000
డెయిలీ క్రానికల్	999000
డెయిలీ న్యూస్	901000
ది స్టార్	700000
ఈవినింగ్ స్టాండ్	500000
టైముస్	185000
ది టెలిగ్రాఫ్	120000
మార్నింగ్ పోస్టు	120000

ఆదివారము ప్రచురించు వారపత్రికలు

న్యూస్ ఆఫ్ ది వెరల్డ్	8000000
పీపుల్స్	2000000
నెక్షట్ టైమ్స్	2000000
నెక్షట్ గ్రాఫిక్	1652017
ఎంపైర్ న్యూస్	1801845
నెక్షట్ డెస్పాచ్	1206156
నెక్షట్ క్రానికల్	1081000
నెక్షట్ న్యూస్	1000000
నెక్షట్ ఎక్స్ ప్రెస్సు	948997
రేనాల్డ్స్	400000
ఆవ్ జెర్నల్	190000

మన దేశమున ఏపత్రికకు 50 పేటకు మించిచందాదారులులేరు. అందు ఆంధ్రమున ప్రచురింపబడునే పత్రికకు 5 పేటకు మించి చందాదారులు లేరు. డబ్ల్యూ. తేక చనుప్రకాశనే వార్తాపత్రిక సంఖ్యలంతమంది పుంటాకో పుండకో.

బాలసూధ (తీజుపండు)

మద్రాసు, వరంగల్, తెలంగాణ, మొదలగు ప్రాంతముల యందులి ధర్మరక్షణకాలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి బిడ్డలకు పాడబడి అమృతములైన సుగముల నిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యాత్మతము. నీసా 1 కి రు 1-0-0. 185 డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

ఆర్థికసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ప్రశస్త మైనది. శాస్త్రీయమైనది. ఆయుర్వేద బాధ ముల నొరకుచుండు. మి కేమందు కామినినకుమార్తె వ్రాయు చు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి వీజింటు-

కే. వి. శేషయ్య

3/15 నల్ల తొలిపిది. తిరునాళి కేంద్ర, మద్రాసు.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సర్జన, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0.

పాలనుగంధి లేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది సవామేహము, మేహపాదము, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, క్షీణకోషులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును.

20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. పి. ఖమ్మలు మేయ. పి.సి. ఏ. ఆంధ్రకొరియన్లవనమాజం, పెరిడే-నెల్లూరుజిల్లా.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదమును కిమందులు

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

ప్లాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరహస్తలు జ్వరములకు నొప్పుల కుబాయించును. పెద్దదయిన జ్వరగడ్డలకు తగ్గించును. 40 మాత్రల నీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు. నీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

తనీ బిల్లులను మిక్కిలి ఉపయోగము. నీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

ఆంధ్రదేశమున కలిపరిచితులగు వైద్యరాజు ద్వితీయం వేంకటేశ్వరుని గారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన

అయిదురైదేయకాష్ఠ్యములు

రిలువలవి. | సుగంధద్రవ్యమైనవి, ఆంధ్రదేశమునందులను సుగంధద్రవ్యముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుడు

అయిదురైదేయకాష్ఠ్యములు

నింతలాగు, అలమారుపాపు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

హూమిడి అంటు జ్వరమును మొదలగు ప్రసేదిగల 200 రకములను యితర ఫల, పుష్ప, పుష్పములను అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కేటలాగున ఉచితము.

రావు చిన్న రావు & సన్సు,

రామకృష్ణ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠకులవారికి	చెన్నై పత్రిక ముదారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అర్రమానములకు	12 0 0	10 0 0
మూడు మాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార్త పత్రిక

వార్త పత్రిక సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వార్త పత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాను పంపబడదు.

లాహోరు కుట్ర కేసు

లాహోరు నవంబరు, 29:— నేటిదినము లాహోరు కుట్రకేసులో కుందనలాలుగారిని నిందితులలో నొకరినిగ చేర్చు కొనవలయునని ప్రాసిక్యూటరు న్యాయవాది పేటిషను పెటె ను, కుందనలాలుగారికి, ప్రతాప్, మహావీర ప్రసాదు మొదటి నెంబరు అని వీరికి నూడుమారులైన లున్నవి. ఇతడు మోచాం గు భవనమునకు వెళ్ళుచుండెననియు డిల్లీయందు జరిగిన విప్లవ పక్షమువారిసమావేశమునకు వీరు వచ్చియుండిరనియు ఆ ప్రావిదరు జయగోపాలుగారు తన సాక్ష్యమునుండి తెల్పియుండిరి. కుందన లాలుగారు విప్లవపక్షపు కార్యసంఘమునసభ్యులుగ నుండిరి. వీరు జాన్సీయందుండువారు, వీరు 14 వ తేది పట్టుబడిరి. కుందన లాలు కోర్టులోనికి తీసికొనిరాబడిరి. నిందితులతో కలిసి నిలుచు కొనుచుని మాజిప్రేరేపక చెప్పెను. “విప్లవము చిరస్థాయిగ నుండు గాక” “లాహోరు, జతీందాసుగార్లు దీర్ఘాయువు గలవారై యుండురుగాక” అను కేకలతో కుందనలాలుగారు నిందితుల డాకు ప్రవేశించిరి.

భగత్ సింగుగారు— నిందితుల సంఖ్య నానాటికి అధికమగుచున్నది కాని మాతో కూడ ఈజోను పెద్దది యగుట లేదు.

పల్లికుప్రాసిక్యూటరు— మీకు తగినట్లు బోనును పెద్ద చేయుట మాపని. తన ఏర్పాటులు త్వరలో చేయబడును.

హన్సరాజు సాక్ష్యము

పిమ్మట ఆ ప్రావిదరు హన్సరాజుగారి విచారణ జరిగెను. ధి పెన్సు వకీలు అమరుదాసుగారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు హన్సరాజుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. “నేను దుర్గాదాసు ఖానాను ఈ పక్షమునందు చెప్పి

తిని. ఈ బాంబులవల్ల భారతీయులు తమ బాధ్యతలను గునై రుగ్గరిగిరిని మా అభిప్రాయము. తెం గాలు విభజనము రద్దుఅగుట మింటో-మార్లా సంస్కరణములు భారతదేశమున కివ్వబడుట ఈ విప్లవపక్షమువారి కృషికి ఫలిత మని చెప్పవచ్చును. సంప్ర దాయసమ్మతమున పద్ధతులను వదిలి కార్మికులలో సమైక్యము వ్యాపింపజేసియు, ప్రభుత్వోద్యోగులను చంపియు మరి ఇత రవిధముల ప్రభుత్వమువారిని భయ పెట్టుచు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును అంతమొందించుటయే ఈ పక్షమువారి ఉద్దేశము.

అంతటితో సాక్షివిచారణ నేటిదినమునకు ముగింప బడెను.

కారాగృహమునకు నచ్చు మిత్రులతోను, న్యాయవాదు లతోను కలిసి సంభాషించుట కారాగృహాధికారులు తనసొక ర్యముల నిచ్చుటలేదన, ఇంత వరకు నిందితులకు ఇవ్వబడుచున్న వార్తాపత్రికలను నిన్నటిదినమునుండి కారాగృహాధికారులు నిలిపి వేసిననియు భగత్ సింగుగారు మాజిప్రేరేపక చెప్పిరి. ఈవిషయ మై జెయిలు నూపరిం లేండెంటుకు నిందితులు దరఖాస్తు పెట్టు కొనవలయునని మాజిప్రేరేపక చెప్పెను. మీరట్లు స్పెషలు మాజి ప్రేరేపక మిల్టరువైట్ గారివలెనే వీరుకూడ తమ అధికారమును పూర్తిగ చూపించవలయునని నిందితుడు విజయరాం శిన్హా గారు మాజిప్రేరేపక నూచించిరి.

విచారణ సోమవారమునకు వాయిదా వేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

ధర్మన్యాయమైన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0, ప్రైవేటి ప్రశ్నలకు రూ 0-4-0, సంవత్సరం నెలవారి గ ఫలము వ్రాయుటకు రూ 5-0-0, జననకాల వివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. వి.పి. 0-4-0 అవును. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

ఈ సబ్బును వాడకున్నచో నవాజుసౌందర్యమునల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనినే నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్య సౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయుగలుగును స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు వెనుగమే ముఖ్యులయినాము.

Let
**ERASMIC
HERB SOAP**

మైన ఈ సబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను శుభ్రపరుచుటయేగాక చర్మములోని తిమ్మలను పుష్టినిగూడ కలిగించును. సహజమున యవ్వనసౌకుమార్యముపోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వము కలిగించును. దీనిని వాడుటచలన చర్మము యెల్లప్పుడు మృదువుగను సుగంధరమగును యుండును.

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Specialities

రాజప్రతినిధికి సన్మానము

అక్టోబరు పురపాలకసంఘములో చర్చ

స్వరాజ్యవాదుల ప్రతిఘటన

అక్టో, నవం 80:- రాజప్రతినిధిగా రిచ్చటికి ఫిబ్రవరిలో వచ్చినపుడు పురపాలక సంఘమువారు స్వాగతపత్ర మొసగ వలెనను తీర్మానమును ఖాన్ బహుమార్ నసురుల్లాఖాన్ గారు పురపాలకసంఘ సమావేశములో నేడు ప్రతిపాదించిరి.

జనవిరి నెలలో నాయకుల ప్రకటనయనకు ఫలితముగా రాజకీయ ఖైదీలు విడుదలయ్యెను, లేక ఖైదీయగుగాన, అప్పటివరకు నీ తీర్మానమును నిలుపనియందుని స్వరాజ్యవాది యగు సి. బి. గుప్తాగారు ప్రతిపాదించిరి. గుప్తాగారి తీర్మాన మును స్వరాజ్యవాది యగు పెన్టాన్ జీ గారు బలపరచిరి. ఓటుకు పెట్టగా యీ తీర్మానము ఓడిపోయెను. అసలు తీర్మానముపై చర్చకొన సాగెను. గుప్తాగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించుచు, వైస్రాయిగారిదివరకు యొనర్చిన కార్యములవలెనే పరిశీలనపడవల యుననియు, ముందు ఏమేమోతే నెదనని జెప్పుచుంటు నాయ కుల ప్రకటనకు తగిన ఫలములేనిది పనికిరావనియు నుడిచిరి. మరయు నీ వైస్రాయిగారి కాలమునందే లాలా లజపతిరాయి, జవహర్లాల్ నేరూ, గోవింద్ వల్లభ్ పంత్ మున్నగునాయకులు కొట్టబడిరనియు, దేశమంతయును మదనుచున్నను వైసును సుభును నిలువనిపడవలెననియు, యిటువంటి సందర్భములలో వైస్రాయిగారికి స్వాగత పత్ర మొసంగట సభ్యుల కగౌరవ మనియును నుడిచిరి.

పెన్టాన్ జీగారు

పెన్టాన్ జీగారు తీర్మానము నెదుర్చుచు, స్వాగతపత్రగౌ రవమునకాపాత్రుడును, రాజకీయముల పాల్గొనువారిలో న నేనులమీద కేసులు తీసికొనిరా బడుటకు కారకుడననగు వై స్రాయికి యేమి మొగముపెట్టుకొని స్వాగత పత్రమొసంగగల మని పెన్టాన్ జీగారు సభికులనడిగిరి. మిత్రాసతి స్వరాజ్యవాదుల వాక్యముల బలపరచుచు, వచ్చేజనవరి నెరకువేది యున్నందు వలన నేమియు నాపత్తు సంభవించదని నుడిచిరి.

రవవిహారీతి వారీగారు తీర్మానమును హృదయపూర్వక ముగా నామోదించిరి. బ్రిజ్ మోహన్లాలు గారు అనుకూల ముగా మట్టాచిరి.

అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మాన మామోదించబడెను.

500 రూపాయల ఖర్చు

మనోహరలాల్ తివారీగారు స్వాగతపత్రసమర్పణము నకై 500 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలయునని ప్రతిపాదించిరి. బ్రిజ్ మోహన్లాల్, గుప్తాగారు పురపాలక సంఘముయొక్క ప్రస్తుత దరిద్రస్థితిలో నింతటి హెచ్చుమొత్తమును ఖర్చుపెట్టు యన్యాయమనిరి. తీర్మానమున కనుకూలరుగానున్నవారు తమ సభ్యత్వమునకు లాజీనామా యొసంగి తిరిగియొక్కలలో ఆ ధ్యర్థముగానుండ సాహించెదరా? యనిరి. ఒక్కొక్క వైస యు విలువగలిగి మంచిపనులకు వినియోగపడవలసియుండుగా యింతటి మొత్తమును ఖర్చుపెట్టనుంకించుట అవమానదాయ కమనిరి. ఇవివరలో సహజసిద్ధిగాగి కొసగిన స్వాగతమునకై 50 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుటకే కమిషనరు వ్యతిరేకముగా నుండెను. ఇప్పుడు కమిషనరేమి చెప్పునో వినగోచరమనిరి.

500 రూపాయల ఖర్చు అధికసంఖ్యాకులచే యంగీక రింపబడెను. (అ. ప్రెస్)

భారత కార్మికమహాసభ

కమ్యూనిస్టు సంస్థతో సంఘము

ముఖ్యనాయకులు వెడలివచ్చుట

నాగపూరు, డిశంబరు 1:- భారత కార్మిక మహాసభ యందు తీవ్రమగు భేదాభిప్రాయములు వచ్చినందున ఎ.కె. ఎం. జోషి, దివాను చతుర్నాలు, బి. శివరావు, వి. వి. గిరి, శకున్తలా ఖానుగార్లు మున్నగువారు భభలోనుండి లేచిపోయిరి. భారత ప్రేక్షకు యూనియను కాంగ్రెసు సంస్థను పోషపసిఫికు ప్రేక్షకు యూనియను సెక్రటేరియటునకు చేర్చుట వీరి కిష్టములేదు. సభలో నిట్టి తీర్మానము గావింపబడినందున, వీరు వెడలిపోయి ప్రత్యేకసంస్థను ఏర్పాటు చేయుటనుగూర్చి వెంటనే ఆలోచన జేసిరి. (అ. ప్రెస్)

రాజప్రతినిధి ప్రకటనము

వెలువడకుండ జేయు ప్రయత్నములు బయల్పడుట

లండన్, డిశంబరు 1:- రీడింగుపత్రిక ఇండియా

మంత్రి కిట్లు వ్రాసెను: అత్యంతప్రయత్నము మగు ఇండియామంత్రి గారు నేను ఇండియానుండి తిరిగివచ్చినది మొదలు ఇండియా నునురించి ప్రభుత్వమువారు రహస్యము విధానమునకు సంపూర్ణ సహాయము నొనర్చి తోడ్పడుటయే నా స్థిరసంకల్పము. అందు చేతనే అక్టోబరు 31 లేదనిజేయబడిన రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి ఇర్విను ప్రభువుగారిలోను, మీలోను భిన్నాభిప్రాయ మును దెలుపవలసివచ్చినందులకుచింతించుచున్నాడను. మీ ఇకపుర చనవుచే నాయభిప్రాయములను మీకు తెలిపితిని. ఆయనప్పటికిని ఇది తుదినిమిషమైనను, ఆ విషయమై ఇప్పుడు నేను మరల చర్చింపవలెనని ఆ ప్రకటనమువలన గొప్పవిపత్తు మూడ నున్నది.

ఒకవంక వైసుకుమిషను తమ నివేదికను గూర్చి ఆలోచించుచుండ వీ రీ ప్రకటనమును గావించిన, ప్రభుత్వవిధానము మారినదని భారతీయు లనుకొని తీరెదరు. త్వరలోనే ఆమార్పు గల్గు ననుకొనెదరు. వీరిద్దరును అట్టిహర్ష లేదనుచున్నారని నాకు తెలియును. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ నిర్వచనమును గూర్చి భారతీయుల మనమున బయలుదేరిన సందియములను బాపుటకై ఈ ప్రకటనమును దుబెట్టితిరని నే నెరుగుదును. సామ్రాజ్యములో భారతదేశవశిష్టి తుద కెట్లు నిర్ణయింప బడునో యను సందియములను బాప నుద్దేశించిరని కూడ నే నెరుగుదును. వైసుకుమిషను నివేదిక తెలుపక మనుషే ఈ ప్రకటనమును గాంచునో భారత ప్రభుత్వవిధానమున మార్పు గల్గెనని భారత రాజకీయజేత్ర లనుకొనకమానదు.

ఇట్టి లేలులు వారినిబాధించువంక 1917, 1919 నిబంధ నలు నియములు ఎంతమాత్రము మార్పుజెంద లేదనియు పూర్తిగా ఆమలులో నేయున్నవనియు ప్రకటింపవలెనని కోరుచు న్నాడను. లేనిచో ఇండియాలో ఆహాములు బయలుదేరితీరు ను. దీనిని తప్పించవలెను. ఈ దేశములో తగాదాలు బయలుదే రును. మూడుపక్షములతోను ఆలోచించి వైసుకు కమిషను నియ మించి వారి నివేదికను ప్రకటింపకముందే ఈ ప్రకటనను గా వించుట భావ్యముగాదు. మీరుగూడ నివేదిక వెలువడువరకు అ ట్టి చర్యను దీసికొనువారు కారనే అందరము అనుకొనుచున్నా రము. ఈ ప్రకటనమును గూర్చి మీరు లిఖరలు పత్రికమువారి మాటను దీసికొనరైరి. కన్సర్వేటివులతోగూడ మీరు ఆలోచించి యుండరనే తలంచెదను. ఇండియాలో ఈ ప్రకటనమునుగూర్చి

ఎట్టి ఫలిత మేర్పడినను ఈ దేశములోను పార్లమెంటులో ఇతరపక్షములవారు చీలిపోవుట తప్పదు. కాన మీరు ఇంకొక సారి పర్యాయించి ప్రవర్తించవలెనని గోరుచున్నాడను. వైసునునివేదిక వెలువడువరకు ఇండియా రాజప్రతినిధి ప్రకటన ము నాపుడేయుచో ఇండియాకు ఎక్కువలాభకరముగ నుండు నేమో యని తలంచుచున్నాడను.

ఆంగ్లేయులు బర్మాకు

సంపూర్ణముగా

సాయము చేయుదురు

బర్మాగవర్షరు ఉపన్యాసము.

రంగూన్, డిశంబరు 1:- ఉడవిన రాత్రి ఆంగ్లాన్ మహర్షి వార్షిక విందు సంవత్సరమున నువన్యసింతురు నికముందు బర్మాప్రజలు హెచ్చు బాధ్యతలను వహింపబోవుచున్నారని యు, ఈ బాధ్యతలను వహించుటకు తగియున్నారని మాపుట వారివిధియనియు బర్మాగవర్షరుగారు చెప్పిరి. ఆంగ్లేయులందరును అనగా ఆంగ్ల, స్కాట్, ఐరిష్, వేల్సుప్రజలు ఈకార్య మునందు బర్మాప్రజలకు సాయ మొనర్చెదరని వారు నుడిచిరి.

కాశీరసంస్థానవిక్రయము

వదంతి అసత్యమని తెలియుట

లండన్, డిశంబరు 1:- సందే ఎస్సెక్సెసు పత్రికలో కాశీర మహారాజున 50 హరికింగుగారు తమ సంస్థానమును బ్రిటీషువారికి విక్రయించి అందుకు బదులుగ సంవత్సరమునకు కొంత సాయము గ్రహించుట కంగీకరించిన వదంతి ప్రచురిం పబడెను. ఈ వార్త అసత్యమనియు కాశీర మహారాజుపై నిది యిది ఘోరనిందయనియు ప్రీప్రెసుకు మాధివార్త తెలి యుచున్నది. (ప్రెస్ పర్వీసు)

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 ఫంట్ ఆరేటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంత, చక్కెర, దబ్బా రు 1.50, బామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, క్రొటన్న, పూలచెట్లు డబ్బా రు 5. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలచెట్లు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలవృక్షాదులు, ప్రతిదినము 24 పా కెట్లు రు 24. Ditto 12 పాకెట్లు రు 12. కాళ్ళులూన ఇత్యాది. Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

5

ప్రాణతుల్యమైన

ఉదయపు గంటలు

రోజులో ముప్పాతిక మామనంతుల పని మధ్యాహ్నము కాకమునుపే చేయబడుచున్నది. అందువలననే ప్రాతకాల పు భోజనము ఎక్కువ బలకరమైనదిగా నుండవలెనని వైద్యులు, ఉచ్యోగధులు, ఉపాధ్యాయులు చెప్పుచున్నారు.

సహజముగా ఆరోగ్యకరమైన భోజనమునకు క్రాంతిని పదార్థములు 6 క్వేకరు ఓట్సునందు చేరియున్నవి. క్వేకరు ప్రసాదించు కార్టోఫ్లేట్ నూటికి 6 పార్సు కండరముల వృద్ధి జేయు ప్రోటీన్ నూటికి 16 వంతులు. అవి కాకుండా ఆరోగ్యమును వృద్ధిపొందించు మిసరతోన, ఆహారము సరిగా జీర్ణమగుటకు ముఖ్యమైన విటామిన్ చేరి యున్నది.

నిత్యము ప్రాతకాలభోజనముగా దీని నుపయోగించుకొన్నాడు. ఈ రుచికరమైన ఆహారము బాలునిబడియందు, వర్తమని వ్యాపారమునందు, పనివాడు ఘోర్మరీయందు, గృహిణి యింటియందు ఉదయమున ఎక్కువగా నుండు తమతమపనులను చక్కగా చేసికొనగలియుండునట్లునర్చును.

ఎల్లప్పుడు క్వేకరు ఓట్సునే కోరుడు. క్వేకరు ఓట్సు చేరుంచునట్లును, పరినిత మైన క్వేకరు బొమ్మను గమనింపుడు.

Quaker Oats

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథములను విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సహజంబుగా గ్రంథములు లేండుమానముల కొకగ్రంథమువలెను బ్రయోగపడును.

వెలుపడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషభిష, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తిశర్మ, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జాల్మము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టవినోదగ్రంథము. ఇది తొలుదొడ్డి రెండువేలెండ్లకు ముందొక కాలము పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవది యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగారియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు నరినముగ వర్ణింపబడినది. నంద్యాలసారముగ త్యాగరాజగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 భక్తుపదము (పదనము): పాద్మవతి ధర్మపాఠశాలగ్రంథ మగు 'త్రిపిఠకము' నందలివి. పాద్మవతి మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిలాంబి రంగారాజు చాచ్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదవకుముల నాటకము): నార్యేదేశపు కవిభిషామణి యగు ఇబ్ సేను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొన్నా విచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (అపర్య) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుండూరి శుశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్య జ్వలద్వీప మగు విద్యానగరము (హంపిశిలము) యొక్క వ్రాచినచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦
- 10 'అత్తకథ' ప్రథమసంపుటము: శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహణ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరి శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, శేషము. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, కృతకర్త.

విజయపురము, ౧-౪-౨౯ నాగేశ్వరరావు అండ్ కో., 586, కెసిడెస్ట్రీబాదు, హైదరాబాదు, డి.కె.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషభిష, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తిశర్మ, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పెక్కు మాతృకలను సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును వివరించిన విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు సూక్ష్మపట్టు వేలి క్యాల్కోటైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల తంబుళెట్టి నెం 212 య, చెన్నపురి.

విజయపురము ప్రతినిధి:—

నామకల్లి గోరేశ్వరదర్శ అండ్ కో.,

586, కెసిడెస్ట్రీబాదు, హైదరాబాదు, డి.కె.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తామూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:—యొక్కంటి కామమూర్తి గారు)

ప్రతిష్ఠాక్రియ ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు. పండుక్యాల్కోటైండు ఫెడర్ పైటు కాగితములు. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు.

AMRUTANJANI
THE BEST
INDIAN PAIN BALM
AMRUTANJANI DEPOT

అమృతాంజనము డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా	రు.ఆ
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు	1-4
2. వజ్రనీకలు ధానుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మాలకంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-8
9. దంతశాలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణశాలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీరము డబ్బి 1-3	0-4
12. పసుళ్లకు తైలము, శిశుపసుళ్లకు	0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-3	0-6
14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-4
15. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-8
16. దంతమార్దము, పండ్లపోటుకు	0-8
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, పెండ్లుకలు పుండ్లుకు	0-8
20. మోహిని తైలము, పెండ్లుకలు పెండ్లుకు	0-12
21. చుండుకు మాసే సీసా 1-3	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
23. జాలారి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుంభమారిమాత్రలు, కుంభమూర్తికు	1-0
25. పెగు వ్రాచకము సీసా 1-3	1-0
26. కఫహరి, శిశుకఫ్లు దగ్ధము	1-0
27. కఫహరిమాత్రము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3	0-8
28. కుండరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
29. శివోపేక్ష మాత్రలు, రుగ్మోష్ణము	0-12
30. శ్రీరాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంభమపుష్ప రు 1-3	8-0
33. పచ్చకర్పూరం రు 1-3	8-0
34. కడ్డూరి	36-0
35. జమ్బూ రు 1-3	8-0

బోజ్జకర్పలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు